

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXI П'ЯТНИЦЯ, 27 ЛЮТОГО 2004 РОКУ ЧИСЛО 9 VOL. CXI FRIDAY, FEBRUARY 27, 2004 No. 9

Єдність Христової Церкви: дух чи буква?

Петро Часто

Дата 17 лютого цього року ввійде в історію взаємин між російським православ'ям і Ватиканом як початок нового кола двосторонніх переговорів, метою яких є якщо не зближення позицій двох Церков, то відновлення постійного діялогу між ними, наповнення його більшим взаємним довір'ям: того дня до Москви для зустрічі з Патріярхом Алексієм II приїхав кардинал Вальтер Каспер, який у Ватикані очолює Папську раду зі сприяння християнській єдності. Ця зустріч мала відбутися ще два роки тому, однак тоді російська сторона не прийняла кардинала, в цей спосіб протестуючи проти створення в Росії чотирьох римо-католицьких епархій.

Тим важливішими повинні б виявитися результати теперішніх переговорів, однак деякі обставини змушують припускати, що їхні вислідки певні сили проєктували заздалегідь: 22 лютого, після повернення кардинала Каспера до Риму, англомовний і російськомовний інформаційний простір поспішно, ніби на чиєсь замовлення, сповнився безпідставними вістками про те, нібито Ватикан, під подвійним тиском Москви і Константинополя, відмовляється визнати патріярхат УГКЦ. Комусь дуже хотілося створити враження безперспективности ясних і справедливих устремлінь українських греко-католиків.

Хоч і справді тяжко передбачити результати московської зустрічі, все ж контекст її якоюсь мірою вже доступний для роздумів і висновків – традиційно невеселих для нас, українських християн, як греко-католиків, так і православних, незалежних від Московської Церкви.

Напередодні візити В. Каспера до Москви на публіку вийшли три послання Константинопільського

(Закінчення на стор. 5)

В. Кравченко: „З Києва надходять вказівки стежити за опозиціонерами"

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Міністерство закордонних справ України офіційно повідомило 24 лютого про усунення з посади радника Посольства України в Берліні генерала Валерія Кравченка, який оприлюднив скандальні звинувачення на адресу Президента України Леоніда Кучми. Речник МЗС Маркіян Лубківський сказав, що повноваження Валерія Кравченка припинені у зв'язку з „порушенням законодавства України про працю і внутрішній розпорядок посольства".

18 лютого радник Посольства України у Німеччині, генерал зовнішньої розвідки України Валерій Кравченко заявив, що українське керівництво віддає розпорядження дипломатичним представництвам держави за кордоном стежити за опозиційними депутатами. Він сказав, що „отримував, зокрема, розпорядження слідкувати за підготуванням форуму, який організовував бльок „Наша Україна", очолюваний Віктором Ющенком".

Генерал заявив, що готовий передати матеріяли, якими володіє, представникові Генеральної прокуратури України і Комітетові з прав людини Верховної Ради.

Служба безпеки України 19 лютого назвала абсурдними зроблені у Берліні заяви свого співробітника В. Кравченка про те, що її керівники наказують стежити за українськими депутатами-опозиціонерами і членами уряду. Керівник прес-центру СБУ Олександер Скрипник висловив переконання, що СБУ діє виключно в рамках Конституції. В СБУ підтвердили, що В. Кравченко в лютому відмовився повернутися до Києва, де мало б розглядатися питання про його подальше перебування на цій посаді.

Тим часом Валерій Кравченко 22 лютого зробив нову заяву про те, що йому було наказано слідкувати за німецькими репортерами, які вели розслідування в зв'язку з торгівлею органами людського тіла і дітьми у Харкові. Його керівництво вимагало, щоб він запобіг виходові сюжету про це в програмі „Мона Ліза" німецького телеканалу ZDF. Крім того, генерал повинен був слідкувати за Габрієлою Штаунер, депутатом Європарламенту від баварського Християнсько-соціяльного союзу (ХСС), яка після показу сюжету про тор-

(Продовження на стор. 3)

Всесвітня конференція „Україна в Європі та світі"



В. Ющенко і М. Олбрайт зустрілися у Києві

Фото УНІАН

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Колишній секретар Державного департаменту США, голова ради директорів Національно-демократичного інституту міжнародних взаємин США Мадлейн Олбрайт перебувала в Києві на запрошення організаторів дводенної міжнародної конференції (20-21 лютого) „Україна в Європі та світі".

М. Олбрайт заявила, що для США Україна є ключовою країною регіону, що американцям небайдужа доля українського народу.

„ Ми сподіваємося, що тут буде повна демократія. Є багато покращень, але ми бачили і проблеми під час парляментських виборів, зокрема порушувались права опозиції. Для демократії дуже важливо, щоб Україна дала змогу своїм громадянам обирати тих провідників, які вони самі хочуть. Тому багато американців хочуть, щоб вибори пройшли чесно і був обраний незалежний уряд", – підкреслила екс-держсекретар США.

Відповідаючи на запитання, як позначилася участь України у миротворчому контингенті в Іраку на взаєминах зі США, М. Олбрайт зауважила, що „Президент Джордж Буш, звісно, дуже вдячний за вислання контингенту до Іраку", але вона особисто сподівається, що „це не означає, що ми закриваємо очі на те, що відбувається в самій Україні". „Українці в Іраку – це ознака солідарности. Але ж солідарність зі США означає також і демократичні вибори", – підсумувала М. Олбрайт.

Президент України Леонід Кучма і колишній державний секретар США Мадлен Олбрайт під час зустрічі в Києві обговорили політичну реформу і вибори Президента 2004 року. Співрозмовники наголосили, що вибори мають пройти відкрито, прозоро й демократично. Л. Кучма під час зустрічі закликав об'єктивно оцінювати політичну ситуацію в Україні.

20 лютого М. Олбрайт зустрічалася з прем'єр-міністром Віктором Януковичем і головою Верховної Ради Володимиром Литвином. Того ж дня після зустрічі з Віктором Ющенком М. Олбрайт підкреслила, що ситуація зі свободою слова в Україні не може не викликати занепокоєння, тиск влади на пресу є неприпустимим для країни, яка декларує стандарти демократії. „Мене турбує намагання обмежити доступ громадян України до інформації. Цей рік для України буде визначальним, і найважливішою умовою є свобода слова та прозорість виборчого процесу", - зазначила М. Олбрайт.

Міжнародна конференція „Україна в Європі та світі" зібрала близько 300 учасників з 24 країн світу – міністрів закордонних справ сусідніх з Україною держав, провідних европейських, російських та американських аналітиків з міжнародних питань. Конференцію відкривали теперішній і колишній прем'єри України – Віктор Янукович та Віктор Ющенко, які більшу частину своїх промов присвятили політичній реформі та президентським виборам в Україні.

Конференція організована 10-ма українськими неурядовими органі-

(Закінчення на стор. 4)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Опозиція висуне єдиного кандидата

КИЇВ. – „Демократична опозиція висуне єдиного кандидата (на президентських виборах) від „Нашої України", Соціялістичної партії і Бльоку Юлії Тимошенко", заявив 20 лютого провідник бльоку „Наша Україна" Віктор Ющенко. „Нас об'єднує бачення перспективи України і неґативна оцінка діючої влади. Розбіжності, які є в опозиції, стосуються лише тактики. Так, соціялісти підтримують конституційну реформу, а БЮТ і „Наша Україна" – ні, бо вважаємо, що нинішня верхівка таким чином намагається продовжити реченець свого перебування при владі". За його словами, „президентська більшість зараз перебуває у складній ситуації. Вона прагне висунути єдиного кандидата у Президенти, але їй важко знайти політика, який би зберіг популярність, прийнявши на себе відповідальність за нинішній стан економіки. Щоб не стати „козлом відпущення", спадкоємцеві доведеться відмежуватися від бруду й корупції. А це буде нелегко".

Л. Кучма наклав вето на Закон про закордонного українця

КИЇВ. – 4 лютого, Президент Леонід Кучма наклав вето на довгоочікуваний закон про статус закордонного українця. Народний депутат Ігор Осташ який був рушієм законопроєкту і допровадив його до схвалення 20 листопада 2003 року у Верховній Раді, повідомив, що пропоновану версію проєкту закону буде скасовано та критичні завваження Президента враховано. Ще 13 грудня 2003 року Президент Л. Кучма повернув до дальшого опрацювання схвалений Верховною Радою закон. І. Осташ, який є головою Комітету закордонних зв'язків у ВР, пояснив деякі завваги, серед них – безкоштовність п'ятирічної багаторазової візи для тих, що мають статус закордонного українця, а також права та обов'язки закордонного українця. „Я обіцяю, що Закон про закордонного українця буде схвалено ще під час цієї сесії Верховної Ради", – сказав І. Осташ, підкреслюючи, що, на його думку, жодні завваги Президента, включено з його ветом, не є непоборними. Якщо згаданий закон буде схвалено на теперішній сесії ВР, то він набере чинности тільки у січні 2005 року.

Кримські татари протестують

СИМФЕРОПОЛЬ. – Заборонити Комуністичну партію, забрати пам'ятник Леніну з центрального майдану Симферополя і встановити на його місці пам'ятний знак жертвам депортації та політичних репресій зажадали учасники віча, що пройшло 23 лютого під стінами будинку кримського уряду. Віче організоване симферопольським реґіональним Меджлісом у пам'ять кримськотатарського громадського і політичного діяча Номана Челебі-Джихана. Учасники акції протесту ухвалили резолюцію, в якій закликали центральну і республіканську владу відновити „права і свободи корінного кримськотатарського народу", ухваливши закон про його реабілітацію. Номан Челебі-Джихан був головою 1-го Курултаю кримськотатарського народу, муфтієм Криму, керівником Кримського мусульманського виконавчого комітету, поетом і публіцистом. Слова його вірша „Ант еткенмен" („Я поклявся") стали національним гимном кримських татар. 23 лютого 1918 року Номан Челебі-Джихан був убитий комуністами у Севастополі.

Виставка „Американська придорожна архітектура"

КИЇВ. – Посол США в Україні Джон Гербст 25 лютого відкрив у Музеї сучасного мистецтва „Совіарт" у Києві фотовиставку „Американська придорожна архітектура". Як повідомили у Посольстві США, це – фотографічна хроніка придорожної архітектури Америки 1940-их і 1950-их років, коли бензинові станції, ресторани і готелі почали будувати в ориґінальній манері, щоб привернути увагу мандрівників-автомобілістів. Фотографії віддзеркалюють еру американської історії, коли масове виробництво автомобілів змінило життя та ляндшафт США. Державний департамент США відібрав для спеціяльної виставки, яка подорожуватиме по Европі у 2004 році, роботи історика архітектури Джона Марґоліса. Україна – перша країна у цьому европейському турне. Перед Києвом виставка демонструвалася у Херсонській обласній бібліотеці та у Львівському музеї етнографії.

Президент Л. Кучма підписав Кіотський протокол

КИЇВ. – Президент Кучма підписав закон про ратифікацію Кіотського протоколу щодо ґльобального потепління. Про це 24 лютого повідомила прес-служба президента. Раніше цього місяця за ратифікацію цього документу проголосувала Верховна Рада України. За станом на грудень 2003 року, Кіотський протокол ратифікували 118 країн світу. Водночас від цього кроку покищо утримуються США та Росія – дві найбільші країни за обсягами викидів промислових газів в атмосферу.

Голова Верховного суду підтверджує хабарництво і пиятства серед суддів

КИЇВ. – Голова Верховного суду України Василь Маляренко 20 лютого на спільному засіданні ВСУ і Державної судової адміністрації України підтвердив факти отримання хабарів деякими з суддів, а також зазначив, що судді „пиячать" на робочих місцях. За словами В. Маляренка, до нього неодноразово надходили скарги від рядових працівників судів на те, що керівництво досить часто перебуває на робочому місці у нетверезому стані. Водночас під час засідання В. Маляренко висловив незадоволення затягуванням термінів розгляду справ у судах, особливо у Дніпропетровському, Полтавському і Донецькому апеляційних судах, низьким рівнем знань законів як рядовими суддями, так і їх керівниками.

Крим: 50 років у складі України

СИМФЕРОПОЛЬ. – 19 лютого виповнилося 50 років від часу ухвалення Акту 1954 року про передання Криму до складу України. По-різному можна оцінювати ті політичні та історичні умови, які стали причиною рішення про передання Кримської области урядом Микити Хрищова від Російської РСФР до Української РСР. В основному це був жест М. Хрущова з нагоди так званого 300-річчя возз'єднання України з Росією. Святкувати на державному рівні 50-ту річницю повернення Криму до України розпорядився своїм указом Президент Леонід Кучма. Влада Кримської автономії провела урочисте засідання та концерт у Російському театрі, а представники проросійських організацій влаштували біля театру протест. Близько ста людей скандували: „Севастополь, Крим, Росія". Акція проходила під гаслами „50 років депортації росіян Криму". Українські патріотичні сили заявляють, що вони сприймають цю дату не як передання Криму Україні, а як його "повернення", оскільки, за їхніми словами, в Криму завжди жило багато українців, і зв'язки Криму з Україною є дуже тісними.

За повідомленнями

На захист представників бльоку „Наша Україна"



ТЕРНОПІЛЬ. – 20 лютого відбулась акція громадянської непокори, учасники якої вийшли на залізничні колії, перекриваючи рух потягів на залізничній станції в Тернополі. Учасники акції вимагали відкликати з реґіону робочу групу Державної податкової адміністрації України і закрити розпочаті податківцями кримінальні справи відносно представників міської виконавчої влади і посадовців підприємницьких структур, які належать до „Нашої України". Вранці того ж дня відбулось пікетування обласної податкової адміністрації, в якому взяло участь близько 10 тис. осіб. Представники „Нашої України" заявили, що акція є тільки попереджувальною і, якщо не припиняться переслідування прихильників В. Ющенка з боку податкових структур, вона може стати постійною.

Фото УНІАН

Подарунок до 110-річчя - україномовна історія УНСоюзу

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Напередодні 110-річчя УНСоюзу до його Головної канцелярії надійшов хвилюючий подарунок – україномовне видання книги Мирона Куропася „Українсько-американська твердиня. Перші сто років Українського Народного Союзу". Книгу видано у Національному університеті „Острозька академія", причому в рекордному часі – видання підписано до друку 12 січня 2004 року, а через два місяці книжка була вже в Америці. Її готували працівники академії Н. Ломінська, Л. Черуха, Г. Головко, Р. Свинарчук, Л. Кір'янчук, Ю. Олексійчук. Кошти на переклад і коректуру тому свого часу виділяв також УНСоюз.

Англомовні читачі вже знайомі з історією УНСоюзу у викладі М. Куропася, а тепер випала нагода краще пізнати цю історію передовсім українцям так званої „четвертої хвилі", а також читачам в самій Україні, для яких, в більшості, ще й тепер назва Український Народний Союз мало що говорить.

Книга Мирона Куропася з перших її сторінок читається як епос і як пригодницький роман з багатьма сюжетними лініями. Важко й уявити, як витримували щоденне життя малописьменні селяни-русини, які першими прибули до Америки в пошуку заробітку. Не знаючи мови, місцевих звичаїв, без цента в кишені, вони стали безправною отарою наймитів, згідних на будь-яку працю за мізерну платню.

Більшість новоприбулих потрапила на вугільні шахти Пенсильванії. Шість днів на тиждень вони спускалися у темні, вологі нори, де вугільний пил забивав легені, карбонатна кислота несла тиху і раптову смерть, вибухи метану рвали людей на шматки, обвали ховали їх живцем. Кожні два дні гинули три вуглекопи, ще більше ставали каліками. Після праці вуглекопи проводили час у пиятиці, азартних іграх, лайці. Діти не мали належного виховання, мало ходили до школи. Хлопчики йшли до праці з восьми років і працю-

(Закінчення на стор. 8)



Обгортка-сорочинка книжки „Українсько-американська твердиня. Перші сто років Українського Народного Союзу"

В. Кравченко...

(Продовження зі стор. 1)

гівлю органами підключила до цього питання Европейську комісію з прав людини, а також домагалася від України офіційного розслідування цієї справи. Ґабріеле Штаунер вимагає детального вивчення заяви генерала і пояснення щодо цього з боку уряду Німеччини та канцлера Ґергарда Шредера.

Голова Комітету з питань свободи слова та інформації Верховної Ради України М. Томенко повідомив, що 26 лютого у Берліні Валерій Кравченко передасть йому матеріяли про вказівки влади стежити за представниками опозиції та міністрами для подання їх у Генеральну прокуратуру України. Передання відбудеться під час зустрічі з журналістами.

Кореспондент Бі-Бі-Сі Ольга Макарчук узяла інтерв'ю в генерала В. Кравченка, уривки якого подаємо.

– З чим пов'язаний той факт, що ваші заяви були зроблені саме напередодні однієї з нечисленних та, за оцінками експертів, важливих для України візит Л. Кучми в Европу?

– Мене хотіли відкликати саме перед візитою, викликали з 13 до 16 лютого в Київ на нараду щодо безпеки президента під час консультацій. Я, природно, не поїхав. А 16 лютого, у понеділок, я довідався, що не встигли мене викликати до Києва, як на моє місце їде нова людина.

– Чи усвідомлювали ви те, що ваш учинок міг зашкодити Україні, яка намагається залучитися підтримкою европейських держав у своїй інтеграції до ЕС?

– Образ нашої держави і так давно страждає. Мій вплив не настільки великий.

– Чи оцінюєте ви себе, як другого Мельниченка?

– У Мельниченка своя історія, у мене – своя.

– Чи хотіли б ви з ним зустрітися?

– Ні. Навіщо? Я хочу діяти в рамках законів України.

– Ви почали працю в Берліні як офіцер безпеки в квітні 2003 року. Через місяць, у травні 2003 року, в німецьку столицю приїхали всі провідники української опозиції – В. Ющенко, О. Мороз і Ю. Тимошенко. Чи були тоді вказівки щодо стеження за ними?

– Немає сенсу говорити, надходили тоді такі вказівки чи ні. Це спростують. У мене є докази, які я можу пред'явити Генеральній прокуратурі і Комітетові Верховної Ради з прав людини.

– Як виглядають ці вказівки?

– З Києва надходять вказівки стежити за опозиціонерами, що перебувають на території Німеччини. Це збір інформації – хто з ким зустрічається, хто підтримує їх серед німецьких політиків, суспільних діячів. Чи виступають ці особи з критикою, який її характер?

– Чи є ці інструкції зашифрованими?

– Зрозуміло, це закритий зв'язок. Це передається електронною поштою, існує певний спосіб зв'язку, як це передається. Якби ці документи були відкриті, я б вам їх показав. Але оскільки вони з грифом „для службового користування", то я, природно, не можу це зробити, тому що порушу закон. Я передам цей матеріял тим, хто подібними речами повинен займатися.

– Чий підпис стоїть під цими документами?

– Керівника розвідки СБУ Олега Синянського.

– Чому раніше накази надходили в усній формі, а зараз стали в письмовій?

– Я так думаю, що з приходом нового керівництва СБУ – Ігоря Смешка і Олега Синянського. Непрофесіонали прийшли в розвідку, які вважають, що усі повинні падати на коліна і виконувати накази. Але я просто можу не виконати цю вказівку Л. Кучми, І. Смешка, О. Синянського. Генералові наказати складніше.

– Що ви думаєте про заяву СБУ, де сказано, що ваш виступ – це спроба залишитися в Німеччині після рішення відкликати вас на батьківщину? Там також сказано, що таке рішення ухвалене за станом вашого здоров'я.

– У мене є докази, що мене викликали не в зв'язку з цим. Мене викликали для обговорення питань, пов'язаних із забезпеченням безпеки Президента Л. Кучми під час його візити до Берліну. Але я вже 30 років працюю в цій „конторі" і знаю, як це робиться. Такі наради проводяться не за 4-5 днів до візити, а за місяць-півтора. У мене досить друзів, які там працюють. Вони мені сказали: „Тебе просто відкликають. Ніякої наради не буде". Раніше був такий метод: нібито викликають у відрядження…

– СБУ має право вас відкликати?

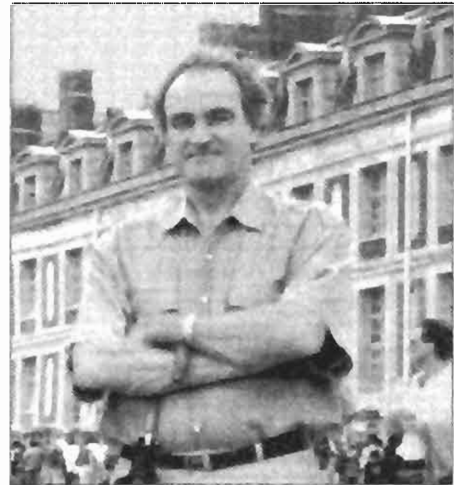
– Звичайно, має. Але для цього вони повинні мене запросити і поговорити: у зв'язку з такими-то причинами, з досягненням певного віку ми вас відкликаємо.

– Що насправді могло бути причиною відкликати?

– Скажімо, Баден-Баден… Я можу перерахувати, хто там побував з 26 грудня по 17 січня: Бакай, Янукович, Медведчук – двічі, Засуха з сімейством, Кирпа, два губернатори. Неподалік був Вадим Рабинович. Чому протягом такого короткого часу стільки людей побувало в Баден-Бадені? Це не кожен з німецьких політиків може собі дозволити.

– В інтерв'ю „Німецькій хвилі" ви сказали, що одна з вказівок стосувалася стеження з Німеччини за проведенням форуму „Нашої України" в самій Україні. Про який форум йшла мова?

(Закінчення на стор. 5)



Генерал СБУ Валерій Кравченко
Фото УНІАН

АМЕРИКА І СВІТ

Перші звинувачення в'язням Ґуантанамо

ҐВАНТАНАМО БЕЙ, Куба. – Понад 600 чужоземців утримуються на Ґуантанамо без звинувачень понад два роки. США 25 лютого висунули перші звинувачення проти в'язнів, утримуваних на військовій базі Ґуантанамо. Департамент оборони у Вашінґтоні повідомв, що двоє чоловіків, єменець та суданець, були охоронцями Усами бен Ладена, і їх звинувачують у змові з метою вчинення воєнних злочинів. Єменського підозрюваного названо Алі Хамзою Ахмедом Сулайманом аль-Баглулом, а суданця – Ібрагімом Ахмедом Махмудом аль-Косі. Вони з'являться перед спеціяльно створеною військовою комісією, або ж трибуналом, дату якого оголосять пізніше. Представники Пентаґону твердять, що вони не вимагатимуть для в'язнів смертної кари.

Дж. Буш почав передвиборчу кампанію

ВАШІНҐТОН. – Президент Джордж Буш подав своє бачення майбутнього США 23 лютого у ключовій промові, яку багато хто вважає *початком його передвиборчої кампанії*. Звертаючись до Асоціяції губернаторів-республіканців, Дж.Буш заявив, що американцям доведеться вибирати між Америкою, яка веде за собою увесь світ з упевненістю та силою, та Америкою, що розгубилася перед небезпекою. Він рішуче захищав рішення почати війну в Іраку, кажучи, що Америка та цілий світ стали безпечнішими завдяки усуненню Садама Гусейна від влади. Він також висловився на захист своїх економічних здобутків і застеріг, що політика його суперників обернеться підвищенням податків. Крім того Дж. Буш заявив, що „безпека та заможність Америки опинилися під загрозою, а отже, наш курс є чітким. У наступні чотири роки ми і надалі переслідуватимемо наших ворогів, розширимо кордони свободи. У наступні чотири роки *ми* допоможемо більшій кількості американців знайти більше можливостей в економіці, яка зазнає змін. У наступні чотири роки ми і надалі захищатимемо наші цінності, які зробили достойною нашу країну". Разом з тим розпочав напад на передового серед кандидатів у президенти сенатора Джона Кері та звинуватив демократів у тому, що вони принесли у передвиборчі дебати гіркоту та роздратування. Тим часом останні опитування громадської думки засвідчили падіння популярности Дж. Буша.

В. Путін звільнив свого прем'єра

МОСКВА. – Президент Російської Федерації Володимир Путин відправив уряд Росії у відставку. Відповідну заяву *російський* президент зробив 24 лютого телемережі Першого каналу і телеканалу „Росія". Тимчасово виконуючим обов'язки прем'єр-міністра, що пішов у відставку, Михайла Касьянова призначений Віктор Христенко. За словами В. Путіна, це рішення не пов'язане з підсумками діяльности колишнього складу кабінету міністрів, а прийняте для того, щоб позначити свою позицію з приводу розвитку Росії після президентських виборів, підкреслив В. Путін.

Знову „третя сила" на американських виборах

ВАШІНҐТОН. – Американський адвокат Ралф Нейдер, відомий своїми виступами на захист прав споживачів, та організатор кампаній за охорону довкілля оголосив 23 лютого, що він боротиметься за посаду президента США – як незалежний кандидат. Він заявив, що як Демократична, так і Республіканська партії представляють інтереси великого підприємництва, а не виборців. Крім того, сказав, що у Вашінґтоні бракує демократії, оскільки забагато влади зосереджено у руках небагатьох. Він відкидає заклики деяких демократів – не кандидувати, щоб *не* відбирати голосів у кандидата їхньої партії. У 2000-му році Р. Нейдер був кандидатом *від* Партії *Зелених* і набрав три відсотки голосів. Саме їх не вистачило демократові Альбертові Ґорові для перемоги над республіканцем Джорджем Бушем.

Морські піхотинці США прибули на Гаїті

ПОРТ-О-ПРІНС, Гаїті. – Пів сотні американських морських піхотинців прибули 24 лютого до столиці Гаїті, щоби посилити охорону посольства США. Шлях американських вояків до міста пролягав повз барикади, зведені прихильниками президента Жан-Бертранда Аристида. Барикади також з'явилися навколо президентського палацу та летовища. Повстанці, які прагнуть повалення президента Ж.Б. Аристида, напередодні захопили друге за значенням місто країни – Кап-Аітьєн. Крім того, опозиція остаточно відкинула запропонований США плян врегулювання політичного конфлікту – спільного правління країною і знову вимагає відставки президента країни. Тимчасом Ж.Б. Аристид закликав світове співтовариство допомогти гаїтянським силам безпеки, щоб недопустити до кровопролиття в країні. Загони озброєних повстанців, які контролюють уже майже половину Гаїті, погрожують захопити столицю країни – Порт-о-Прінс – і скинути президента. Упродовж трьох тижнів конфлікту в країні загинули щонайменше 70 осіб.

Гомосексуальні шлюби і Конституційна поправка

ВАШІНҐТОН. – Президент Джордж Буш 24 лютого офіційно заявив про підтримку ухвалення конституційної поправки, яка заборонила б гомосексуальні шлюби. Реакція на пропозицію Джорджа Буша була бурхливою. Дж. Буш сказав, що він завжди був глибоко переконаний у тому, що шлюб є священною інституцією, яка „залучає чоловіка та жінку", та що його треба захищати засобами конституції. Президент заявив, що він поважає права окремих осіб, і якщо деякі штати прагнуть мати юридичні права для гомосексуалістів, відмінні від шлюбу, – він не проти цього. Його крок був реакцією на рішення суду у Сан-Франциско, які дозволили надавати свідоцтва про шлюб гомосексуальним та лесбійським парам. Схвалення і затвердження поправки до Конституції є затяжною процедурою і залежить від двох третин (2/3) членів Палати Представників і сенаторів, або двох третин законодавчих палат окремих штатів. Коли таку пропозицію ратифіковано трьома четвертинами всіх штатів, або трьома четвертинами членів спеціяльних Конвенцій скликаних Конґресом, то поправки стають частиною Конституції.

Спустошливий землетрус у Мароко

РАБАТ, Мароко. – 24 лютого внаслідок могутнього землетрусу місті Ал-Госейма на півночі Мароко щонайменше 564 особи загинуло і багато зазнали поранень. Мешканці селищ мароканського узбережжя на півночі країни розповідають про вщент зруйновані будинки, під якими завалено багато загиблих. Американське бюро геологічного спостереження повідомило, що сила землетрусу сягала 6.5 бала за шкалою Ріхтера, а його епіцентр припав на Ґібралтарську протоку. Це найсильніший землетрус у Мароко за останні 10 років.

Червоний Хрест турбується долею С. Гусейна

БАГДАД, Ірак. – Представники Міжнародного Червоного Хреста вперше за понад два місяці від часу його арешту відвідали колишнього керівника Іраку Садама Гусейна. Двоє представників Червоного Хреста, один із яких є лікарем, провели 21 лютого вранці обстеження його стану. С. Гусейн передав представникам організації листа для його дочки, яка живе в йорданській столиці Амані. Згідно з вимогами Женевської конвенції, Червоний Хрест не має права розголошувати інформацію про стан С. Гусейна чи місце його утримання на території Іраку. Представники організації, однак, наголосили, що сили коаліції надали їм усю необхідну допомогу. Посланці Червоного Хреста обговорили стан С. Гусейна з властями, але відмовилися повідомити якісь деталі ЗМІ.

Велика трійка – за радикальне реформування Евросоюзу

БЕРЛІН. – Провідники Німеччини, Франції та Британії 19 лютого виступили з низкою пропозицій, що мають на меті кардинальне реформування Европейського союзу та економіки країн-членів. Водночас вони відкинули звинувачення у намаганнях диктувати, як саме має розвиватися европейська спільнота. Багато країн-членів ЕС висловили стурбованість з приводу берлінської зустрічі, кажучи, що трійка його учасників відштовхнула інших від фундаментальних рішень щодо майбутного ЕС. Канцлер Німеччини Ґергард Шродер, президент Франції Жак Шірак та прем'єр-міністер Британії Тоні Блейр закликали до ретельного реформування системи соціяльного забезпечення, дослідницької та економічної політики, щоб зробити країни-члени ЕС більш конкурентноспроможними.

За матеріялами ЗМІ

М. Олбрайт...

(Закінчення зі стор. 1)

заціями як продовження минулорічної ініціятиви президента Польщі Александра Кваснєвського щодо проведення круглого столу між українською владою та опозицією стосовно стратегічного напрямку розвитку України.

Відкриваючи конференцію, прем'єр-міністр України Віктор Янукович сказав, що саме від цьогорічних президентських виборів залежатиме, чи зможе Україна стати повноцінною европейською державою у найближчому майбутньому.

Водночас екс-прем'єр, провідник „Нашої України" Віктор Ющенко, поклав провину за повільне просування України до Европи на теперішню владу, так само, як і за неефективні стосунки із східним сусідом – Росією:

„З вини нинішнього режиму українці не встигли на потяг, який привіз вже наших сусідів до об'єднаної Европи. Українська влада все відвертіше хоче посадити нас на потяг у протилежний бік. Його кінцева станція – це авторитаризм, диктатура, бідність, ізоляція – можливо, за білоруським сценарієм. Фінал такого сценарію – відомий. Сьогодні Білорусь стала проблемою і для Европи, і для Росії".

В. Ющенко також закликав ЕС надати Україні допомогу у проведенні чесних виборів, при цьому не підтримуючи жодного з кандидатів. Водночас В. Ющенко визнав, що нинішня конференція – перший захід подібного міжнародного рівня, не проігнорований українською владою.

Міністер закордонних справ України Костянтин Грищенко наголосив, що евро-атлантична інтеграція України – це вимога часу. Закордонні аналітики, присутні на конференції, пояснюють досить високий рівень представництва пожвавленням уваги до України з боку Европи напередодні першої хвилі розширення.

Серед економічних питань найбільшу увагу закордонних експертів привернуло питання приєднання України до ЄЕП. Критичну позицію з цього приводу висловили, експерт фонду Карнегі Андерс Аслунд та експерт Британського Інституту Стратегічних досліджень Джеймс Шер. Вони заявили, що для них виглядає абсолютним абсурдом намагання України інтеґруватися економічно до Росії і водночас декларувати прагнення інтеґруватися до Европи.

Водночас заступник міністра закордонних справ Олександер Чапий заявив, що створення ЄЕП – є одним з результатів розширення ЕС.

Він також заявив, що тепер все залежатиме від того, як відбуватиметься ратифікація підписаних президентами чотирьох країн домовленостей в українському парляменті.

У праці міжнародної конференції *в* Києві взяв участь і президент корпорації Радіо „Вільна Європа" – Радіо „Свобода" Томас Дайн. Він зазначив, що теперішня українська *влада* гальмує процес стратегічного напрямку України до Европи і свідченням цього є припинення мовлення української редакції Радіо „Свобода" на FM-частотах. Незважаючи на це, керівництво радіостанції шукатиме нових партнерів в Україні та продовжуватиме мовлення української редакції.

Х. В.-Ф.

Єдність...

(Закінчення зі стор. 1)

патріярха Бартоломея до Папи Івана Павла II – від 29 листопада, 4 і 10 грудня 2003 року. Вони, можна передбачити, стануть предметом прискіпливої історико-церковної аналізи і гострих дискусій, ми ж зараз обмежимося одним їхнім аспектом: важливий для нас зміст усіх цих тьох послань зводиться до наміру Вселенського патріярха Бартоломея перешкодити визнанню патріяршого устрою Греко-Католицької Церкви. Впадає у вічі, що його Святість Бартоломей відверто обстоює інтереси Московського патріярхату, при цьому вживаючи ту саму термінологію, яку ми вже звикли чути з уст засліплених ненавистю до греко-католиків і до всього українства попів: „уніяти", „уніятська Церква". „Справедлива реакція Святішої Російської Церкви знаходить вирозуміння і підтримку у всіх наших Православних Церков... Необхідно, щоб Ви з усією силою виразно і обґрунтовано переконали український народ і всю Православну Церкву у тому, які небезпечні наслідки може мати намір втілення в життя згаданого преосвященнішим кардиналом Каспером заснування уніятського патріярхату в Україні", – пише Його Святість Бартоломей.

Еге ж, страх має великі очі. Церковна історія вже не один раз чула байки про „небезпечні наслідки". Коли наприкінці XIX сторіччя Болгарська Православна Церква усамостійнилася від Константинополя, то відразу була звинувачена у „схизмі". Проте болгари мали волю і власну голову на плечах, тому не відступили, і врешті-решт Константинопіль був змушений визнати їхню автокефалію. Те саме, тільки ще з більшим болем, відбулося у випадку усамостійнення Грузинської Православної Церкви. І грузини, не боячись обіцяних „небезпечних наслідків", стійко витримали і дочекалися визнання свого патріярхату Московською Церквою. Що більше – сам Московський патріярхат виник у висліді грубого порушення Правил Східної церкви. І хто може сьогодні впевняти нас, що на цих випадках історія виборення церковної свободи повинна закінчитися?

„Просто проголосіть патріярхат – і все!", – радить українським греко-католикам авторитетний експерт в ділянці східної літургіки з Папського Орієнтального інституту о. Роберт Тафт („Свобода", 13 лютого, ч. 7). Він стверджує, що світове православ'я не може висунути жодного поважного арґументу проти встановлення патріярхату УГКЦ, яка налічує понад п'ять мільйонів вірних, в той час, як „ми маємо патріярхат для коптів, а всіх їх можна буквально вмістити в цій кімнаті...".

Хоч патріярх Бартоломей у своєму посланні виставляє кардинала В. Каспера прихильником визнання патріярхату УГКЦ, більше рації, мабуть, має о. Р. Тафт, кажучи, що „Каспер буде противитись проголошенню патріярхату; це він і повинен робити. Йому було дано будувати мости з православними, а не підривати їх".

Але які мости і з якими православними? Греко-католики – це сутнісно і обрядово ті ж самі православні, лише з'єднані з Вселенською Церквою – зі Вселенською, а не з Римо-католицькою. В Україні також діє незалежна від Москви Українська Православна Церква Київського патріярхату, виникнення якої Святіший Алексій II сприйняв як єресь. Але вона живе, розвивається, має мільйони вірних, які щиро моляться Єдиному Богові. То чи не виходить на практиці, що заради Московської Церкви, яка опинилася без звичного для неї в царські і навіть совєтські часи впливу на все релігійне життя імперії, від якої відійшов такий величезний церковний людський масив, – саме заради цієї позбавленої, і цілком справедливо, не заслуженого нею впливу, Константинопіль хоче будувати мости з Ватиканом? Тобто, іншими словами, за рахунок незалежних від Московського патріярхату Українських Церков? „Дайте нам спокій!" – треба нам на це все сказати разом з о. Р Тафтом.

Певна річ, спокою не буде. У пресі і на інтернетівських „сайтах" вже з'явилися відгуки багатьох Східних Церков, які солідаризуються з Константинополем і Москвою у ставленні до „уніятів". Грецька, Кипрська, Албанська, Польська Православні Церкви роблять смішний вигляд, що на історію можна прикрикнути: „Гей, ану назад!". Навіть патріярх Болгарської Православної Церкви Максим в листі до Алексія II, забувши свою власну історію боротьби за незалежність від Константинополя, пише, що „намір Ватикану створити уніятський патріярхат на українській землі суперечить прийнятій Католицькою Церквою резолюції, що уніятство не може бути більше використоване як шлях і засіб досягнення церковної єдности".

Може чи не може – це скаже майбутнє. Це категоричне і не згідне з самим духом Христової Церкви „не може" вже звучало наприкінці XVI сторіччя, але своєю 400-річною історією Українська Греко-Католицька Церква доводить не лише те, що вона знайшла свою неповторну і надзвичайно важливу в екуменічному розумінні нішу, але й виконала високу, святу і ще не оцінену належним чином місію врятування бодай західньої частини українського народу від польонізації і москвофільства. То чи ж не час подивитися дійсності в очі?

Зробити це нелегко – доброї волі чомусь завжди менше, ніж злої, духовних подвигів менше, ніж ортодоксійного чіпляння за правило, навіть коли воно змертвіло. Тому не здивуємося, якщо на поверхню спливе та правда, що одна річ – Папа Іван Павло II, а зовсім інша – Ватикан і Римська курія, члени якої робили свої кар'єри на відомій „ост-політик". Ось міркування близького до Ватикану італійського журналіста Марко Політі, які він висловив 19 лютого в інтерв'ю для корпорації „Бі-Бі-Сі": „...Останнім часом Іван Павло II, як виглядає, схильний погодитися на прохання уніятів створити власний патріярхат, що може стати майже компенсацією за страждання греко-католиків в часи Сталіна... Однак створити патріярхат для уніятів означало б дуже ворожий жест у напрямку православних.... Зрозуміло, що Папа Іван Павло II, враховуючи його походження, дуже особливі історичні взаємини, які завжди існували між Польщею і Львовом, може спокуситися проханням українських греко-католиків. Але, на мій погляд, інший Папа, з іншої частини світу буде набагато менше зацікавлений зробити цей крок". Міркування занадто поверхові, щоб їх спростовувати, однак припущення, що за наступного папи ситуація для УГКЦ виявиться ще складнішою, може стати реальністю.

Це не означає, що треба негайно йти на штурм Ватикану, але це означає, що треба твердо, в Христовому дусі, стояти на ногах, ясно усвідомлювати своє місце і своє покликання в світі й бути готовими хоч би й до найбільших ускладнень і випробувань долі. Ми певні, що теперішньому проводові УГКЦ вистачить вірности духові Христовому Церкви, вистачить мудрости і волі вивести справу патріярхату „на чисті води, на ясні зорі".

З повідомлення Представництва УГКЦ в Римі довідуємося, що кардинал В. Каспер на переговорах з Алексієм II висловив пораду, щоб Московський патріярхат і Українська Греко-Католицька Церква розв'язували непорозуміння між собою в зустрічах „на місцевому рівні", і водночас запевнив, що Римський Апостольський престол серйозно візьме до уваги арґументи православних патріярхів. Щодо зустрічей „на місцевому рівні" – порада цілком слушна, бо цілком християнська. Що ж до „аргументів православних патріярхів" – знову й знову читаймо інтерв'ю о. Р. Тафта.

Відповідаючи на запитання „Бі-Бі-Сі" щодо перспективи УГКЦ у світлі московської візити кардинала В. Каспера, віце-ректор Українського Католицького університету Мирослав Маринович істотно уточнив: „Йдеться про міжнародне визнання греко-католицького патріярхату, а не про створення... Якщо ми, греко-католики, зуміємо жити в церковному сенсі патріярхальним життям, то рано чи пізно така структура буде визнана".

Ми віримо, що саме так і буде.

Поїздка кардинала В. Каспера до Москви

У відповідь на різні запити про недавно відбуту поїздку президента Папської ради для сприяння єдности християн кардинала Вальтера Каспера до Москви, бюро Апокризарія УГКЦ в Римі повідомляє:

У часі переговорів між кардиналом Каспером і представниками Московського патріярхату не зроблено жодних рішень.

Православна сторона представила свою критику щодо католицького „прозелітизму" і проблем „уніятства". Обговорювано при тому питання українського греко-католицького патріярхату.

Відносно закидів прозелітизму, кардинал заявив, що це не є загальною стратегією Католицької Церкви. Якщо, однак, поодинокі особи виявляють бажання приєднатися до неї, їм не можна цього заборонити.

Для налагодження спірних питань було засновано мішану комісію; вона, однак, ще не сходилася ні разу. Потрібно, щоб представники Московського патріярхату зустрічалися і говорили з представниками Греко-католицької Церкви про проблеми на місцевому рівні.

Московський патріярх ствердив, що проголошення українського греко-католицького патріярхату спричинить припинення екуменічного діялогу з усіма православними Церквами на довгі роки.

Кардинал Каспер відповів, що Римський Апостольський престол серйозно бере до уваги аргументи православних патріярхів.

Після повернення до Риму настав час дати оцінку всьому, що почуто і сказано. Остаточні рішення винесе Святіший Отець. Дотепер жодного рішення ще не прийнято.

Католицька Церква не бажає розриву екуменічного діялогу.

Саму зустріч з представниками Московського патаріярхату кардинал оцінює, як позитивний крок. Він уважає, що вже тепер можлива співпраця у двох ділянках: оборона християнських коренів Европи та – в академічній ділянці – обмін професорів і студентів.

Щодо інших питань, потрібно плекати діялог, щоб дійти до спільних позицій. Саме діялог є одним із засобів сприяння екуменічних стосунків.

Рим,
24 лютого 2004 р.

В. Кравченко...

(Закінчення зі стор. 3)

– Цей форум мав відбутися в Києві в грудні 2003 року. На нього були запрошені відомі політичні діячі – Збігнєв Бжезинський, Вацлав Гавел, Гавієр Солана, Романо Проді. Тому надійшла вказівка збирати інформацію, коли та хто з політиків Німеччини туди поїде, з якими виступами. Я маю на увазі збір інформації. Це те, чим розвідка займається. Якщо ви думаєте, що „стежити" – це ходити за опозиціонером, то це не так. Злочин полягає в самому факті таких інструкцій. Це порушення закону про розвідувальні органи. Я заявляю про злочинні дії президента, оскільки за законом про розвідувальні органи він здійснює загальне керівництво розвідкою. Потім йдуть його підлеглі – керівник СБУ і керівник управління розвідки.

– Ви збираєте просити політичного притулку?

– Не збираюся. Я зробив заяву і хочу тепер подивитися на дії влади. Якщо влада візьме ці матеріяли і за ними почнеться розслідування, якщо для цього мені треба буде поїхати до України – я готовий це зробити.

– Чи вбачаєте ви небезпеку для вашого життя?

– Я співробітник розвідки і маю певний досвід. Я можу передбачати, що в Німеччині мене можуть розшукувати, тому вживаю заходів особистої безпеки. Я тут з дружиною. Я виїхав з квартири, де мешкав раніше, тому що ця адреса відома, я не з'являюся в районі посольства, вимикаю мобільний, перевіряю, чи немає стеження.

Чутки і припущення не ведуть до правди

В другій половині лютого у Москві відбулись переговори провідника Російської Православної Церкви Алексія Другого з чільним посланцем Ватикану кардиналом Вальтером Каспером, в ході яких йшла мова і про можливість створення Патріярхату УГКЦ. Було повідомлено про утворення робочої групи для розгляду шляхів подолання міжцерковних незгод. Після переговорів кардинал Вальтер Каспер повернувся до Риму. Покищо Ватикан не зробив жодних офіційних заяв щодо підсумків московської зустрічі, але довкола неї вже з'явилося чимало припущень і чуток про уявну позицію Ватикану стосовно УГКЦ.

Звісно, несприйняття Московським патріярхатом Української Греко-Католицької Церкви не є таємницею і очікування з боку її вірних можливих підступних дій Москви можна зрозуміти, проте ці лютневі події можуть служити за приклад того, з якою обережністю треба ставитися до інформації, якою ми ще не володіємо в повній мірі.

Тим часом маніпулювання інформацією в наші часи стало випробуваним знаряддям недругів України, інструментом підривної діяльности спецслужб неприхильних до України держав. Варто пригадати історії з так ніким і не доведеним продажем з України радарних пристроїв „кольчуга" Іракові, вигаданим вивезенням з України небезпечних вибухових пристроїв – так званих „ядерних валізок", раптовим вибухом чуток про смерть Л. Кучми і т. п. Щоразу вістки з'являлися з маловідомих, часто другорядних інформаційних джерел і миттєво охоплювали усі засоби масової інформації світу. На жаль, не тільки малотиражні, комерційні місцеві видання наввипередки поширювали зфабриковані „сенсації", а й солідні видання з причин, про які можна тільки здогадуватися, вміщували подібні вигадки, спрямовні проти України. В усіх випадках було відчутне небажання дістатися до джерел походження інформації, зібрати усі відомості з даного питання, осмислити їх і подати читачеві без зайвого фантазування. Саме таких засад дотримується тижневик „Свобода", готуючи і вміщуючи аналітичні огляди подій, котрі хвилюють світ і Україну. Можна зрозуміти труднощі малих редакцій, які не мають достатнього числа посадових редакторів для таких аналіз і тому передруковують публікації з інших видань, не дбаючи про їхню достовірність. Можна зрозуміти, але чи можна вибачити?

У народі кажуть: „Неправдою світ пройдеш та назад не вернешся". Різного роду неправди з'являються в українській пресі. Одні виникають через неуважність, інші через непрофесійність видавців, але є чимало таких, які готуються навмисне і мають за мету поширювати в світі образ недолугої, примітивної української держави, котрій давно вже час подумати про „возз'єднання" зі „старшим російським братом". До подібних публікацій, базованих на добре спрепарованих чутках і припущеннях, маємо бути особливо нетерпимі.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про камінь і серце

Зі сумом, навіть з острахом читала я в останніх числах наших органів „Свободи" і „Українського Тижневика" повідомлення про те, що дві українські католицькі школи в США стоять перед повним закриттям, бо вже не мають потрібної для дальшої діяльности кількости учнів.

Справді, як читаємо у повідомленні о. Б. Лукія, пароха української католицької церкви Івана Хрестителя в Нюарку, учнів постійно меншає, і тепер їх зголосилося на наступний шкільний рік лише 49. Чи немає українських дітей у шкільному віці? Здається, не менш істотна причина лежить також у байдужості батьків, бо і їм і дітям більше залежить на вигоді, ніж на українській школі. Бо, мовляв, „далеко доїздити", „небезпечне довкілля" та інші не дуже переконливі причини такого наставлення.

Читаю це повідомлення – і мене збирає страх, адже йдеться про зменшення кількости майбутніх активних членів нашої громади в США, обмеженого вживання української мови, й то вже у скорому часі. Важко собі уявити, щоб діти, які виростають без української школи, без уміння писати і читати українською мовою, уживали її вільно у своєму житті, читали українські часописи, книжки та були повноцінними членами нашої громади. Вони, може, і будуть в нашій громаді – але англомовними українцями, які будуть щораз глибше входити в англомовний світ, їм ближчий та зрозуміліший.

А втім, не нам тут передбачати, що буде за кілька років. Ми можемо тільки ствердити, що вже сьогодні є багато англомовної молоді серед тих, що, як кажуть, „з походження українці", а їм питання мови вже байдуже, як і втримання українських шкіл чи молодечих організацій.

На жаль, таких є багато і, як не дивно, серед тієї молоді, що недавно в останні роки приїхала до США, та так, як недавно російську мову, вже починає уживати англійську.

Отож кожне нове зліквідування української школи чи станиці молодечої організації це втрата не лише організаційної одиниці, але втрата україномовних майбутніх членів нашої громади. Цей болючий процес триває вже не один рік. Ще двадцять років тому наші імпрези збирали значно більше україномовних американців, ніж сьогодні.

А тим часом в Україні свідомі люди ведуть тяжку боротьбу за втримання української мови у школах і вивчення її молодим поколінням. Раз у раз читаємо в пресі, чуємо у розповідях очевидців, як там різними способами стараються викорінити українську мову у школах, вищих навчальних закладах у радіо – де, тільки не поглянути. Знову набирає шалених темпів і маштабів русифікація.

Ось перед нами газета „За вільну Україну" зі статтею під промовистим заголовком: „Зраджені діти – їм не дають рости українцями". У цій статті ідеться про Донецьк, де закрито українську школу ч. 36 з українською мовою навчання – але не тому, що нема учнів, а через „великі витрати бюджету". Це рішення викликало широкий протест батьків і громадянства, статті в пресі і завзяття боротися далі. Така боротьба ведеться тепер також в інших частинах України, не лише в Донецьку.

Ось дві протилежності, що спонукують задуматися і викликають у пам'яті колись популярний дитячий віршик: „Мово рідна, слово рідне, хто тя забуває – той у грудях не серденько, але камінь має".

О-КА



СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз – SVOBODA – Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор –Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи"
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата - Марійка Пенджола (973) 292-9800 (дод. 3042)

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Проєкт збірника про Переяслав – це ініціятива НТШ-А

У статті Олега Проценка „Проєкти 'Смолоскипа' ґрунтовно захитали міт Переяславу" („Свобода", 13 лютого, ч. 7) трапилися деякі неточності. Автор іґнорує той факт, що ініціятором і головним фундатором цих проєктів було Наукове товариство ім. Шевченка в Америці.

О. Проценко кілька разів згадує про збірник „Переяславська рада 1654 року", що його двічі презентували в Києві, але не каже читачеві, звідки взялося оте „колосальне видання", яке здобуло „нечуваний дотепер відгук на телебаченні, на радіо та у пресі". Історія цього проєкту починалася так: ще в 2001 році НТШ-А оголосило конкурс на написання наукових творів на тему „Наслідки Переяславської угоди 1654 року".

Отже, це не була реакція на указ Президента Л. Кучми, виданий щойно 13 березня 2003 року, а пляномірна наукова праця. З надісланих до НТШ-А праць жюрі з наших науковців вибрало п'ять монографій та один збірник від 11 істориків для нагородження грошовими ґрантами з Фонду НТШ-А ім. Івана та Єлизавети Хлопецьких. Автор статті, пишучи про присвячену Переяславові київську Міжнародну конференцію, не згадав, що цю конференцію вповні спонзорувало НТШ-А. Про все це ми вже звітували у „Свободі" 16 січня в інтерв'ю „Переяславська угода – актуальна тема" та 6 лютого в статті „Про збірник „Переяславська Рада 1654 року". Київський автор міг про це в „Свободі" не читати, але повинен був знати ці факти з інших джерел.

Збірник „Переяславська рада 1654 року" видало київське видавництво „Смолоскип" за фонди НТШ-А та Канадського Інституту Українських Студій. Видавництво подбало про презентації збірника по усій Україні та пов'язані з цим „круглі столи" на тему Переяслава, за що „Смолоскипові" належиться признанння. Але, взявши до уваги подану тут інформацію, не можна представляти „Смолоскип" як єдиного (чи головного) творця проєкту для розвінчання Переяславського міту.

Пресове бюро НТШ-А

З Шевченком експериментувати не можна

Перечитую у „Свободі" з увагою кожен рядочок, і не один раз читала дописи Р. Хом'яка. Останній допис „Внесімо щось нове у Шевченківські дні" (ч. 7) заінтриґував, бо справді треба докорінно міняти в багатьох випадках „примітивщину", але коли вчиталась далі, то багато з чим не можу погодитися. Думаю, що ця стаття породить відгуки, і це дуже було б добре, бо спільно можна прийти до якоїсь згоди і доцільної новизни. Але не можна погодитись щодо великого бенкету: Шевченко і „помпа", Шевченко і „вареники", Шевченко і „центи на якусь ціль", великий бенкет у час Великого посту і т. д. Не погоджуюсь з автором. З Шевченком експериментувати не можна, бо не для того він „мучився, карався..."

Так, він любив великі бенкети, мав чудовий голос, співав, мав чуття слова і знав його вагу. Але прошу назвати хоч один твір нашого поета з описом бенкетів у тих панів, де він був окрасою „сальону". Хіба що в „Іржавці":

Мій краю прекрасний,
розкішний, багатий!
Хто тебе не мучив?
Якби розказать
Про якого небудь одного магната
Історію – правду, то перелякать
Саме б пекло можна.

Р. Л. Хомяк наводить приклад доповіді про Шевченка, яку в свій час виголосив св. п. проф. Ю. Шевельов. На такому рівні треба проводити дні пам'яті нашого Пророка! Не робити чотиригодинні концерти, де змішаний „горох з капустою", а відділити рідношкільну молодь від дорослих аматорів, оголосити різноманітні творчі (особливо дитячі) конкурси на поетичні рядки, малюнки (Шевченко не менший художник, як поет). Зрештою, теперішня еміґрація має талановитих артистів, музикантів (наприклад, І. Бернацький), які професійно підготують Шевченківський вечір і ні в якому разі не платний! Один раз на рік можна зробити імпрезу без грошей, без вареників, а зробити свято для душі!

А то Шевченкове „за шмат гнилої ковбаси" стане актуальним і для нас. Хоч минуло 143 роки від його смерти, та кожне слово його віддзеркалює сучасність. Шевченко невичерпний, і тематика його творчости така різноманітна й цікава, що варто робити академії та імпрези двомовними і запрошувати на них представників різних народів.

Р. Хом'як закликає нас тішитись, бо вже 13 років як Україна порвала кайдани! Ой, нема чим тішитись, і Шевченко й сьогодні повторив би:

Доборолась Україна
До самого краю.
Гірше ляха свої діти
Її розпинають... („Посланіє...")

Оксана Шараневич
Парма, Огайо

Росія повертає Україні фрески

Росія нарешті вирішила розлучитися з сімома фресками Михайлівського Золотоверхого собору. Як подає „Інтерфакс-Україна", покликуючись на заяву міністра культури України Юрія Богуцького, ці реліквії в найближчому часі будуть перевезені з Державного Ермітажу в Санкт-Петербурзі до Києва. Вони будуть приміщені у недавно відбудованому Свято-Михайлівському соборі – з Музеї історії собору.

Повернення цих семи фресок треба завдячувати групі українських науковців, в першій мірі – кандидатові історичних наук Сергієві Котові. Вони розшукали місце перебування цих фресок та документацію, як вони там опинились. Їхні арґументи були настільки переконливі, що в жовтні 2003 року на російсько-українських переговорах в Петербурзі експерти обох сторін підписали спільний протокол, що сім фресок, які перебувають в Ермітажі, належить до пам'яток Михайлівського собору в Києві. Як було подано в нашій пресі раніше, працю українських науковців фінансувала українська громада США. Одним із вислідів недавнього перебування президента Росії Володимира Путіна в Києві було остаточне рішення повернути сім фресок Свято-Михайлівського собору в Україну.

Російськомовна газета „Сегодня" з 2 лютого поінформувала читачів, що в Ермітажі перебувало 11 фраґментів Михайлівських фресок, але весь час їх тримали у сховищах, не експонуючи у виставових залях. Згадуючи про повернення чотирьох фресок в Київ у 2001 році, газета пише: „Чотири 'полонених' вернулись з вимушеної еміґрації три роки тому. Тепер щастя усміхнулось також і залишеним храмовим розписам".

Михайло Герець
Ратерфорд, Н. Дж.

Є надії на краще майбутнє

Після довгих літ поневолення України нарешті сповнились мрії та сподівання народу. Думалось, у вільній, незалежній Україні життя буде повне радости, суспільної пошани, доброго ставлення урядових чинників до народу, добробуту на всі майбутні часи нашого рідного краю. На жаль, не все сповнилось згідно з нашими надіями. Від самого початку багато людей думали, що український уряд заборонить Комуністичну партію, яка була паразитом народу. Але цього не сталося. Друге досить важливе рішення – договір між США, Росією та Україною про вивезення до Росії ядерної зброї, розміщеної на території України. По-перше, Росія мала досить ракет по-друге це виглядає загрозою для безпеки України зі сторони великого сусіда. У всякому разі, чому після того рішення український уряд не зажадав від США повної охорони нашої держави в разі певної аґресії?

Минуло 12 літ від від проголошення незалежности, але молода держава не спромоглася здобути успіху в державному управлінні, соціяльній, політичній та економічній ділянці. Багато чиновників в уряді виховані комуністичною системою. В часі совєтської окупації України вони належали до Комуністичної партії, займали високі посади, включно з НКВД, який переслідував невинне населення України. Коли Україна стала вільною, незалежною державою, їхні комуністичні маніпуляції дали їм змогу зайняти місця в уряді.

Найбільше вражає факт збереження з потурання Президента пам'ятників Ленінові, яким надано статус пам'яток архітектури. Людям з інших країн тяжко повірити, що Україна терпить існування пам'ятників Ленінові, засновникові режиму, який закатував голодом мільйони українського народу.

Однак, надії на краще майбутнє нашого народу не можна втрачати. Треба сподіватися, що всі демократичні сили об'єднаються в одну опозицію, займуться сильною передвиборчою кампанією та зможуть вибрати президента, який буде служити народові. Це буде надзвичайно важлива подія, бо, взявши під увагу населення, його більша частина живе в неґараздах. Особливо зубожене українське жіноцтво. Багато жінок стали вдовицями після різних воєн. Жінка працює сама, дбає за дітей, недужих старших родичів. Багато жінок виїжджає до інших держав, щоб мати працю хоча б і з низькою платнею. Деякі жінки мають низьке почуття гідности і продають себе за гроші. На щастя, таких небагато.

З огляду на таке становище в українській державі, мусимо сказати, що наші надії та сподівання жити безжурно в нашій дорогій Україні покищо не сповнились, одначе є віра, що народ спроможеться змінити своє становище. Це мусить прийти, коли молоде покоління прийде до влади, вибере президента, вірного українському народові, змінить уряд, викине всіх олігархів. Народ заживе в добробуті, включно з українським жіноцтвом, яке повернеться в Україну для щасливого життя з родиною та усім народом.

Ярослав Павліський,
Фльорида

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

В дорозі до читачів – Альманах-2004

Зміст цьогорічного Альманаху Українського Народного Союзу, який тепер приходить до наших читачів-союзовців, визначили важливі ювілейні дати, оскільки цей рік ними особливо багатий. Перший розділ річника присвячений 110-річчю УНСоюзу. У статті „Спосібні до всього доброго, гарного і корисного" президент УНС Стефан Качарай оглядає найпомітніші успіхи організації і найскладніші періоди в її розвитку і в становленні всієї української громади США – від початків до сьогоднішнього дня.



Сподіваємося, що нікого не залишать байдужим тексти, темою яких є сумнозвісна Переяславська рада 1654 року і її трагічні висліди для всієї подальшої історії нашого народу. Цікаві спостереження і свіжі висновки читачі знайдуть в матеріялах до 90-річчя початку Першої світової війни і до 65-річчя Карпатської України. В розділі „Незабутні люди, незабутні події" вміщено есеї Христини Волицької-Ференцевич про Олега Ольжича, Миколи Неврлого – про Володимира Сосюру, Романа Савицького – про Соломію Крушельницьку, дослідження Левка Хмельковського про один з безлічі непростимих злочинів сталінського режиму в 1937 році.

На прохання читачів, ми значно збагатили розділ на теми збереження здоров'я і вперше вмістили тематичні розділи „Країна, де ми живемо", „Вирушаймо у подорож", „Економічні лекції".

Отже, чекаємо відгуків і також побажань з приводу конкретних тем для Альманаху 2005 року. Наступний рік, здається, не несе з собою визначних ювілеїв, тому саме ваші побажання і рекомендації стануть основою формування змісту й добору авторів. Просимо висловити ваші думки і з приводу того, на який час доцільніше плянувати вихід нашого річника з друкарні – до Різдвяних свят чи після них, коли люди мають більше часу на читання?

Редакція „Свободи"

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 18 КВІТНЯ 2004 р.

ГАРТФОРД, Конн. – Загальні збори 277 Відділу УНС ім. Івана Хрестителя відбудуться о год. 2-ій по пол. в залі Українського Народного Дому при 961 Wethersfield Avenue, Hartford.

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ в ДІТРОЙТІ

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

– відбудуться –

в неділю, 14 березня 2004 р., о год. 1-ій по пол.

в Українському Культурному Центрі, 26601 Ryan Road, Warren, MI 48091

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: члени управи Окружного Комітету, конвенційні делегати, та по два делегати наступних відділів:

20, 82, 94, 146, 165, 174, 175, 292, 303, 309, 341

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:

д-р Олександер Серафин – Контролер УНС
Анатолій Дорошенко – Почесний член Головного Уряду УНС

ЗА УПРАВУ ОКРУГИ:

д-р Олександер Серафин, голова Округи
Роман Лазарчук, секретар • **Олександра Лавин**, касир

Подарунок...

(Закінчення зі стор. 3)

вали по десять годин на день. Над ними стояв наглядач з палицею. Спали ці робітники на дошках і соломі у підвальних приміщеннях по 12 осіб в одному, без води, без каналізації. Часто одне спальне місце використовували удвох позмінно. Щоб заощадити гроші, русини ходили босоніж, харчувалися городиною. Юнаки не мали наречених, і коли на подвір'ї копальні з'являлася жінка, усі кидали працю і чимдуж бігли, щоб побачити таке диво. Становище жінок не було легшим.

Місцеве населення зустріло новачків вкрай неприхильно. Жили тут переважно протестанти, які не розуміли відправ і обрядів православних чи греко-католицьких приходьків. Нові бралися за працю без якихось вимог і витіснювали старих робітників – це теж призводило до конфліктів.

Поява перших українських священиків несла надію на поліпшення моралі, поширення освіти, зміцнення сімей, але для них самих виявилася випробуванням, тому що місцеві церковні служителі теж прийняли нових служителів вороже. Але саме священики кинули дошку порятунку українським заробітчанам, коли почали засновувати братські допомогові союзи, на основі яких утворився у 1894 році Український Народний Союз.

У книзі розповідається, як у жовтні 1893 року в домі о. Григорія Грушки зібралися о. Іван Константинкевич, о. Теофан Обушкевич, о. Амбросій Полянський, прийшов Денис Голод. Вели мову про заснування єдиної братської організації - церковної або народної. Григорій Грушка заявив, що організація має бути народною і називатися Руський Народний Союз. Установчі збори відбулися в лютому наступного року.

Відтоді, від Конвенції до Конвенції, триває історія УНСоюзу, сповнена успіхів і невдач, поразок і перемог. Мирон Куропась розповідає про обидві сторони цього „медалю" безсторонньо, нічого не приховуючи, як і належить історикові. Окремої книги заслуговує житя о. Григорія Грушки з його хитаннями, відходами і поверненнями. Свою політичну плятформу він виклав у вірші:

Духом линемо, Тарасе,
На твою могилу
І за тебе Бога молим
Вдячні за ту силу,
Котру вдихнув ти в три слова:
Мертвих воскрешати,
На руїні України
Волю здобувати.

УНСоюз став вирішальною силою в українізації недавно національно несвідомих заробітчан-русинів, в пробудженні їхнього патріотизму. „Вчіться в ірляндців, - закликала у 1900 році „Свобода", – котрі розмовляють по-англійськи, але є ірляндськими патріотами в серцях". У 1915 році були прийняті 11 народних заповідей, за якими українські діти мали перебувати серед українських ровесників і розмовляти українською мовою, читати українські книжки, знати народні традиції, а сім'ї читати „Свободу", мати в житлах українські ікони і картини, належати до Українського Народного Союзу.

Випробуванням для українців в Америці і зокрема для членів УНСоюзу стали роки Другої світової війни, коли їм довелося витримати великий тиск прокомуністичних сил, відбити чимало наклепницьких звинувачень. По війні становище змінилося з появою нової хвилі імігрантів, які значно посилили УНСоюз, але принесли в життя спільноти і свої проблеми. На щастя, попри усі ускладнення українську спільноту усе ж єднала боротьба проти комуністичного засилля в Україні, оборона людських прав, допомога переслідуваним. Впродовж історії УНСоюзу яскравими його здобутками були заснування англомовного „Українського тижневика" і дитячого журналу „Веселка", придбання гірської оселі відпочинку „Союзівка", курси українознавства, поширення діяльности в Канаді, участь у відкритті українського наукового осередку при Гарвардському університеті, численні акції допомоги.

Українське видання історії УНСоюзу зможе нагадати його ветеранам славні і сумні сторінки історії минулої діяльности, понесе відомості про найстаршу в світі українську організацію в Україну і в осередки східної діяспори, а врешті сприятиме дальшому об'єднанню закордонного українства довкола Батька-Союзу.

Левко Хмельковський

Про умови і місце придбання нової книжки буде повідомлено.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Жертводавцям суспільної опіки СУА – щира вдячність



Виступ дітей на літературному вечорі, присвяченому 85-річчю бою під Крутами, в Черкаському відділі Союзу Українок.

Хочемо на сторінках „Свободи" скласти подяку всім людям доброї волі, які багато років підтримують доброчинні акції Суспільної опіки Союзу Українок Америки. Нелегко живеться в Україні дітям-калікам у сиротинцях, старенькими бабусям, багатодітним родинам, колишнім членкам УПА та колишнім політв'язням. А скільки є хворих, які не мають коштів на лікування. Хто інший, як не ми, повинні огорнути всіх їх теплом любови і дати їм надію, що є люди, які пам'ятають про них. Особисто і спільно зі своїми подругами-союзянками ви складали пожертви на доброчинні цілі СУА.

Щиро вдячні вам 2665 школяриків України, яким упродовж півтора року ви зібрали 97,468 дол., – на молоко і булочки. Бабусі і сироти отримують частину з надісланих 46,000 долярів у тридцяти обласних відділах Союзу Українок України. Щастя-здоров'я в новому році бажають вам 182 дітей з різних областей України, яким ви уможливили перебування в оздоровчих таборах у Карпатах (за 30,600 дол.).

Зі словами щирої подяки звертаються до вас 98 дітей – жертв катастрофи на Львівському летовищі у липні 2002 року, а також осиротілі у висліді аварій у шахтах Донбасу. Ви простягнули щедру руку допомоги, даруючи кожному 250 долярів.

Ми допомогли зовсім забутим дітям-калікам у сиротинці, який відвідала сестра Марія Бернарда у 2002 році. Купуємо потрібні нові частини для медичної апаратури у Львівській спеціялізованій дитячій лікарні, яку СУА придбав декілька років тому. Шлемо одноразову допомогу бабусям, які опікуються залишеними внучатами, та допомагаємо кільком колишнім членкам УПА і колишнім політв'язням. Вам, шановні добродійки, складають низький уклін багато осіб, які отримали від вас допомогу на приблизно 48,000 долярів.

Заохочуємо вас продовжувати жертвенність, дарувати гроші на загальні потреби Суспільної опіки, бабусям і сиротам, на акцію „Молоко і булочка найменшим школярам України", на потреби медичної допомоги, „Фонд Чорнобиля". Присилаючи пожертви до канцелярії СУА, старайтеся імена і прізвища писати друкованими літерами англійською і українською мовами, щоб не було ніяких непорозумінь.

Варка Бачинська

Спогад про концерт хору „Бандурист"

В тижневику „Свобода" 16 січня була поміщена стаття Галини Колесси з нагоди 100-річчя від народження її славного дідуся Миколи Колесси. З цього приводу мені пригадались мої студії у Львівській Політехніці, під час яких я мав щастя бути членом чоловічого хору „Бандурист", якого диригентом був саме Микола Колесса. Було це у 1940-их роках.

Пригадались виступи перед добірною львівською авдиторією за участи С. Людкевича, В. Барвінського, Р. Сімовича, Б. Кудрика та інших визначних творців української музики, які проживали тоді у Львові.

Після окупації Львова німецькими військами у 1941 році, був створений студентський хор „Бандурист", до якого зголосились кращі співаки-студенти, які навчались тоді у різних інститутах Львова. На диригента хору було запрошено Миколу Колессу. Хор начисляв близько 50 осіб і міг виконувати будь-який складний репертуар пісень під батутою такого досвідченого диригента, як М. Колесса. Він завжди добирав для „Бандуриста" такі хорові пісні, які вимагали від співаків теоретичного знання певних музичних правил. Під час проб хору ми слідкували уважно не тільки за рухом руки диригента, але також і за виразом його обличчя, в якому проявлялись характерні ознаки даної пісні – радість, туга, трагізм...

За неповний рік нашого навчання ми вже мали готових кільканадцять пісень і вирішили влаштувати самостійний концерт „Бандуриста", який відбувся на початку 1943 року у Львівському оперному театрі. На нашу втіху, заля театру була заповнена добірною публікою. У перших рядах засіла музична еліта Львова на чолі з корифеєм української музики, композитором Станіславом Людкевичем.

Відкрилась завіса і на сцені появився наш хор. Його тепло привітала оплесками багатолюдна публіка. А відтак запанувала тиша і на сцену вийшов з поважною усмішкою диригент „Бандуриста" – Микола Колесса, подав умовний знак і хор розпочав свій концерт могутньою піснею С. Людкевича „Хор підземних ковалів". Після закінчення пісні публіка довго вітала її геніяльного творця, нашого славного композитора Станіслава Людкевича. А відтак слідували інші пісні, щось біля десяти. Деякі на вимогу присутніх нам доводилось повторювати. На кінець цього незабутнього концерту вдячна публіка обдарувала наш виступ тривалими оплесками. Під час цього концерту на сцену вийшов С. Людкевич. Він щиро поздоровляв диригента і хор за цей вдалий концерт. Тоді він підійшов до Миколи Колесси і, обнявши його по-батьківськи, висловив йому признання і своє особисте погодження з його вдалою динамічною обробкою кожної пісні, що у висліді принесло слухачам душевну насолоду і вдоволення.

Пройшли бурхливі роки, скінчилась недовга діяльність студентського хору „Бандурист". Переважна кількість його членів відійшла вже у засвіти. Одні загинули в лавах УПА, інші полягли в боях Української Дивізії, ще інші заснули навіки в большевицьких і німецьких тюрмах. Не знаю, скільки ще залишилось живими. Але ми раді, що живе у древньому Львові маестро Микола Колесса, який був для нас і диригентом, і учителем, і нашим духовним опікуном. Ми, колишні члени хору „Бандурист", вітаємо з нагоди 100-річчя нашого дорогого ювілята і бажаємо йому щастя, здоров'я та Божих ласк.

Олександер Білик,
Філядельфія

З нагоди
80-ліття
Щиро вітаємо
нашу найдорожчу
Маму, Бабцю та
Прабабцю
Анну Яковів
Бажаємо щастя, радости та
кріпкого здоров'я на многая літа!
Діти: Микола, Марія і Роман
з родинами.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Друга братня зустріч ієрархів українських Церков

СТ. ПІТЕРБУРГ, Фла. – 6 і 7 лютого тут відбулася вже друга з черги братня зустріч ієрархів українських католицьких і православних Церков Північної Америки. Господарем зборів був Владика Роберт Москаль, з епархії св. Йосафата в Пармі, Огайо, а участь взяли єпископи УКЦеркви США і Канади: Митрополит Філадельфійської Архиепархії Стефан Сорока, єпископ Стемфордської епархії, Конектикат, Владика Василь Лостен, єпископ-емерит Торонто і Східньої Канада Корнелій Пасічний, ЧСВВ, Єпископ Северіян Якимишин, ЧСВВ, з Вестмінстерської епархії у Британській Колюмбії, Преосвящ. Ричард Семиняк, з епархії св. Миколая в Чикаго, Ілиной і Давид Мотюк, єпископ-вікарій з Вініпезької Архиепархії у Манітобі, Канада. З Української Православної Церкви в США присутні були: Митрополит Константин – правлячий архиєрей Центральної епархії, з Парми, Огайо, Архиєпископ Антоній – голова Консисторії і правлячий архиєрей Східньої епархії, С. Бавнд Брук, Ню-Джерзі, і Архиєпископ Всеволод з Чикаго, Ілиной, – правлячий архиєрей Західньої епархії УПЦеркви в США. Всі присутні висловили жаль з приводу того, що декілька ієрархів не змогли прибути на зустріч, і послали вітання Митрополитові Василеві з УПЦеркви Канади та Митрополитові Михаїлові (Бзделеві) з УКЦеркви в Канаді. Обидва Владики нездужають.

В першу чергу, учасники зустрічі звернулися до вірних обох Церков з посланням, яке є підсумком цілорічного відзначення 70-ої річниці Голодомору 1932-33 років. Ієрархи-учасники відслужили Панахиду та запросили вірних місцевих православних і католицьких церков помолитися разом з ними за спокій душ жертв Голодомору. Вони визначили Провідну неділю, 18 квітня 2004 р., Днем молитви і поминання та заохочували українців у всіх країнах засвітити в цей день по свічці, щоб світло принаймні 10 мільйонів свічок, засвічених по всьому світі, осяяло пам'ять десяти мільйонів жертв скорботних років. Далі ієрархи-учасники зустрічі розглянули недавній результат „Католицько-Православного діялогу". Владики вітають і підтримують працю вищезгаданого „Діялогу" і сподіваються, що вислід праці „Діялогу" матиме вплив на літургійні традиції усіх гілок християнства.

Владики погодились визначити спеціяльну комісію, яка виробила б проєкт „Тижня молитви за християнську єдність", і тоді закликати вірних українських католицьких і православних парафій по всьому світі молитися в храмах одні за одних. Владики вважають, що дух братерства, що панує між ними, який повчає і збільшує порозуміння і чутливість, буде корисним і для духовенства обох Церков. Тому вони заплянували провести у 2005 році спільну конференцію духовенства.



Учасники зустрічі ієрархів

У рамках вільної дискусії владики обговорили недавнє рішення УГКЦеркви в Україні мати свій духовний осередок в столиці України – Києві. Держава перебуває в складному процесі будування, і Христова Церква мусить бути моральною совістю того процесу.

Владики, обговоривши проблеми родини як основи суспільства і підтвердили, що людське життя від хвилини зачаття аж до природної смерти є святе. Вони вважають, що особи, які виправдують аборти чи сприяють їм, не гідні отримувати святе Причастя. Учасники зустрічі також обговорили політичне життя в Україні після 12 років незалежности.

Наступна, третя братня зустріч владик призначена на 6 і 7 серпня 2004 року.

В суботу, 7 лютого, ієрархи відвідали українську католицьку церкву Святого Богоявлення у Ст. Пітерсбурзі, щоб разом з сотнями вірних обох Церков помолитися за спокій душ жертв Голодомору 1932-33 років. Перед Панахидою Митрополити Константин і Стефан посвятили мозаїку над головним входом до церкви – Хрещення Господнє в річці Йордані.

Відділ зовнішніх стосунків УПЦ в США

Посол Михайло Резник: „Хто б не став президентом, поведе Україну тільки вперед"



Посол України в США Михайло Резник промовляє у Філядельфії

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – „День за днем Україна стає економічно сильнішою, незважаючи на те, що ще є багато недоліків в соціяльній сфері... Вже 2003 рік позначений швидким економічним зростанням, і воно характерне не тільки для Києва, але й для усієї держави... Україна рухається позитивним шляхом. Ми не будемо повторювати минулих помилок... Україна стане сильною европейською країною", - ці оптимістичні переконання провідники української громади Філядельфії почули у неділю, 18 січня, від Надзвичайного і Повноважного посла України в США Михайла Резника.

Закінчуючи свій виступ, він запевнив: „Я буду працювати день і ніч для того, щоб поліпшити взаємини між Україною і Сполученими Штатами Америки. Україна потребує США як партнера, і Сполучені Штати потребують партнерських стосунків з Україною... Робіть тіснішими контакти зі мною, підтримуйте мене, моліться за мене, і я буду працювати з вами для досягнення того, щоб Україна більше ніколи не впала на коліна".

Посол М. Резник очолив велику делеґацію українських дипломатів від Вашінгтону та Ню-Йорку, котрі, незважаючи на несприятливі погодні умови (сніг, ґололід), прибули на зустріч з українською громадою Філядельфії. Окрім Посла України, Митрополита Української Католицької Церкви у США Стефана Сороки та отця Франка Источина, секретаря Української Православної Церкви у США, на зустріч були запрошені українські дипломати: Генеральний консул України Сергій Погорєльцев з Ню-Йорку; консул Олена Кіцюк з Вашінгтону; віце-консул Ігор Сибіда з Ню-Йорку; другий секретар Юрій Пархоменко; другий секретар Наталія Голуб; прес-аташе Ірина Безверха та торговий представник Євген Буркат.

На зустрічі були присутні й американські гості: колишній конґресмен Чарльз Дагерті і доктор Джеймс Портвуд, професор міжнародних взаємин Університету Темпл.

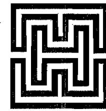
Серед організаторів цієї важливої зустрічі – Українська Федерація Америки (UFA) (голова – доктор Зеня Черник, президент – Віра М. Андрейчик); і медія-корпорація „Міст" (президент – Роман Лунь). Фінансову підтримку акції надали Українська кредитова кооператива і Перший Федеральний ощадневий банк. Після офіційної програми понад триста представників громади вітали Посла України М. Резника у залі Освітньо-культурного центру з Різдвом, у веселому супроводі традиційного Українського вертепу.

Після, як В. Андрейчик представила Надзвичайного і Повноважного посла України Михайла Резника та його дружину Ірину, з привітаннями на адресу чільного українського дипломата в США виступили Митрополит Української Католицької Церкви у США Стефан Сорока та о. Франк Источин, секретар Консисторії УПЦеркви у США, який передавав вітання від імені Архиєпископа Антонія.

Посол М. Резник виступив з промовою у ґалерії ім. Олександра Черника, що знаходиться в Українському культурно-освітньому центрі (700 Cedar Road in Jenkintown, PA). Понад 100 керівників українсько-американської громади з Філядельфії вітали Посла оваціями.

Відзначивши, що 2003 рік був п'ятим роком послідовного економічного зростання України, М. Резник разом з тим реалістично визнав, що „в майбутньому належить ще багато зробити... особливо для дітей України... для пенсіонерів... і для вдосконалення системи оподаткування". Покищо середня місячна заробітна платня в Україні значно нижча від західних стандартів... становить в середньому 500 гривнів (близько 95 дол.)... Але щоб зрозуміти, скільки це насправді, потрібно вимірювати її саме українськими стандартами: в перерахунку на хліб чи цукор. За 500 гривень можна купити приблизно 300 кілограмів хліба чи цукру, що є способом виживання для громадян України.

(Закінчення на стор. 19)



Наукове Товариство ім. Шевченка (НТШ-А)
Українська Вільна Академія Наук (УВАН)
Український Науковий Інститут
Гарвардського Університету (УНІГУ)
Гарріманський Інститут
Колюмбійського Університету (ГІКУ)

запрошують на

24 ЩОРІЧНУ
ШЕВЧЕНКІВСЬКУ КОНФЕРЕНЦІЮ

ПРОГРАМА

Відкриття.................................... ***д-р ОЛЕКСА БІЛАНЮК*** (президент УВАН)

1. ***„Шевченкознавство 1990-их років"*** – **д-р ІВАН ФІЗЕР** (НТШ-А)
2. ***„Поезія Шевченка італійською мовою: міркування навколо перекладів і перекладності"*** – ДЖОВАННА СІЄДІНА (УНІГУ)
3. ***„Чужинці про Шевченка"*** – д-р ЄВГЕН ФЕДОРЕНКО (УВАН)
4. ***„Поема Шевченка "Кавказ" і Яків де Бальмен"*** – РОРІ ФІННІН (ГІКУ)

Закриття .... ***д-р ЛАРИСА ОНИШКЕВИЧ*** (голова НТШ-А)

конференція відбудеться

в суботу, 6 березня 2004 р., о год. 4-ій по пол.

в будинку НТШ

63 Fourth Ave. (між 9-ою і 10-ою вул.) New York, NY 10003

Наступні зустрічі в НТШ-А:

20 березня 2004 р.: *Українсько-Еспанські літературні взаємини* (ОЛЕКСАНДЕР ПРОНКЕВИЧ, ЮРІЙ ТАРНАВСЬКИЙ)

3 квітня 2004 р.: доповідь проф. ТАРАСА ГУНЧАКА *„Галичина перед Першою світовою війною (1900-1914) з архівів віденської поліції"*. Присвячено пам'яті проф. Едварда Жарського.

На коротких радіохвилях...

Колишній працівник українськомовного відділу Радіо „Голос Америки" В. Остапенко надіслав до „Свободи" розповідь-спогад про його діяльність майже одночасно з повідомленням про скорочення часу для радіомовлення зі США. Подаємо статтю у зв'язку з зацікавленістю читачів тижневика цією проблемою.

У центрі Вашінгтону зеленіє в усі пори року розлога поляна-мурава, оторочена алеями японських черешень. Обабіч – будівлі архітектури европейського клясицизму. Історичний музей, галерія образотворчого мистецтва, Смитсонівський інститут, Національний музей аеронавтики і дослідження космосу – шедевр сучасної архітектури. Там же, на проспекті Незалежности, дивна будівля, що своєю скромністю проєктування порушує загальне художнє обличчя столичного міста.

Ще під час „холодної війни" ведучий диктор радіо „Москва" Набоков оголосив, що у Вашінгтоні радіостанція „Голос Америки" сіє ворожу пропаганду проти Радянського Союзу. А за ним коментатор радіо „Радянська Україна" Микитенко обізвав „Голос Америки" гідрою американського імперіялізму, де знайшли собі притулок „недобитки українського буржуазного націоналізму"... Ну що ж, кожен півень на свій лад співає... І все ж цікавий сам прецедент цих „недобитків".

Радіостанція „Голос Америки" – державна. Її працівники мають статус державних службовців – „джі-ай". Український відділ радіостанції був укомплектований вихідцями з різних етнічних територій України. Заняття до „Голосу Америки": викладач української мови і літератури ще вдома, випускник київської театральної школи, поет, що замолоду осідлав Пегаса, співак празького кафешантану, хемік-ляборант, інженер-електрик, агроном, магістер богослов'я, радянський офіцер, що утік на Захід у пошуках свободи, та інші, які в радіомовленні раніше не працювали і з його специфікою знайомі не були. Незважаючи на таку розмаїту діяльність в минулому, кожен з наших людей в „Голосі Америки" набуває кваліфікації професійного журналіста Інформаційного агентства США.

Інформаційне радіомовлення має перевагу над друкованими засобами масової інформації – швидкістю її поширення та живою мовою, розрахованою на акустичне сприйняття. Мова мікрофонних матеріялів повинна відповідати загальноосвітньому цензу авдиторії радіослухачів. І не дратувати їх різними сленґами або русизмами, польонізмами, германізмами. З розвитком лексики постала наука перекладознавства, яка охоплює питання синтакси, семантики та прагматики. Власне семантика (смислова сторона мови) ускладнює переклад англомовних ідіом, нюансів та інших мовних особливостей. Ще керівник Українського відділу (з симпатичними пшеничними вусами) повчав: „Не тримайтеся англійського тексту, як воша кожуха"...

Радіопрограма Українського відділу „Голосу Америки" включає: останні вісті, репортажі з місця подій, інтерв'ю, коментарі на тему дня, опитування громадської думки, науково-технічні досягнення, природні лиха, міжнародний спорт, життя українців за межами Вітчизни, танцювальну музику для молоді.

Радіостанція „Голос Америки" має найновішу технологію – телетайпи, ксерографи, дисплейписи. Клавіятурою комп'ютера жваво бігають пальці... На екрані метушиться „мишка", упорядковуючи насушну програму радіотрансляції. Наші люди в „Голосі Америки" служать взірцем іншим мовним відділам радіостанції, за що Український відділ відзначений кількома почесними грамотами. З усіх (понад 40) мовних відділів лише Український удостоєний довір'я і чести відкрити „Вікно в Америку" телетрансляцією через орбітальний супутник дальнього зв'язку.

Спочатку однонаціональний Український відділ став двонаціональним за рахунок новоприбулих з України – через інфільтраційний табір Ладисполь, з транзитною зупинкою у Брайтон-біч і кінцевою у Вашінгтоні. Вже на перших порах новий контингент виявив відмінне знання української мови і готовість працювати в суботи, без огляду на „йом-кіпур". Так Український відділ „ГА" відзначився ще й непорушною солідарністю з національними меншинами.

У Відділі три категорії редакторів – головний, відповідальний за програму дня і редактор випуску останніх вістей. Редактори другої категорії навантажені обов'язками „дядька". Як в царській армії дядько-єфрейтор муштрував новобранців. Тут „дядьки" і „тітки" (редактори жіночого роду) мають підопічними рядових трудяг, щоб писати на них трудову і моральну характеристику. Ніби тутечки Радянські Сполучені Штати... Правда, на ці характеристики ніхто не звертає уваги. Якийсь час їх зберігає персональний відділ, а потім вивозять самоскидом на громадський смітник у графстві Фредериків.

Закон Тефта-Гартлі забороняє державним службовцям „джі-ай" страйкувати, навіть сидячи. Тому профспілка домоглася від адміністрації „ГА", щоб у колективному договорі було ясно сказано про поліпшення умов праці службовців радіостанції. Сказано – зроблено. Коли у Вашінґтоні неймовірна спека, температура центрального охолодження в „Голосі Америки" досягає точки замерзання, і доводиться брати з дому теплий одяг, а зимою усі скидають верхній одяг, бо температура центрального опалення досягає температури тропіків Рака. Ну й що з того. На те й багата країна, щоб дозволити собі марнотратство енергоресурсів, на догоду трудящим масам.

Коли героїчний рух за рівноправність жінок завершився перемогою, керівником Відділу стала жінка. Ліпша стать тріюмфально піднесла носики: наша взяла! Пригадалося з історії, хто на вогнище під ноги Яна Гуса хмиз підкидав... Та вже на другий день виявилось, що провідна роля жінок в суспільстві буває доцільною. Консультанти з питань трудових взаємин твердять, що емансипація жінок позитивно впливає на чоловіків. Вони (відомі ідолопоклонники) під владою жінки-керівниці стають уважнішими, що підвищує продуктивність праці і якість продукції.

Рух проти курців жіноцтво Українського відділу демонструвало диханням крізь дистильовану марлю. Жінки Азербайджанського відділу почали носити мусульманську паранджу з чачваном. Саме тоді надішло повідомлення інтексикологів про те, що герматично ізольована від світу муха Дрозофіла може прожити два життя.

У деяких мовних відділах „Голосу Америки" жінки з'являються на працю, як вдома перед чоловіком. Заяложені буднями джинси, старі тапці на босу ногу, на шиї, руках і ногах – африканські амулети-брязкальця.

Інакше одягаються жінки Українського відділу. На одних – сукня, суворо витримана в дусі етикету Державного департаменту (ідеологічний провідник „Голосу Америки"). На інших – звичайне вихідне платячко, босоніжки „сабо". І чоловіки виглядають цілком пристойно. Навіть модно. У деяких сорочка з відкрим коміром.

Наші люди в „Голосі Америки" належать до цивільної оборони країни. В разі надзвичайної радіотрансляції – як було з ракетною авантюрою Хрущова або з десантом в кубинській затоці Свиней – вечірня зміна Відділу лишається ночувати в редакції. Тож побажаємо гуртом нашим людям в „Голосі Америки" – здоров'ячка, щасливого сімейного життя і дальших успіхів на службі Сполученим Штатам Америки.

Українські школи зачиняються

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – До нашої газети надійшли інформації, що дві українські католицькі школи – школа св. Івана Хрестителя в Ню-Джерзі і школа св. Івана Хрестителя в Нортгемтоні, Па., до кінця року будуть зачинені. Як пише о. Богдан Лукій у своєму листі від 17 лютого 2003 року: „Школа св. Івана Хрестителя (Нюарк, Ню-Джерзі) одна з 26-ох українських католицьких шкіл, які процвітали у Філядельфійській епархії, довгі роки гордилася своєю історією. З часом, через брак учнів та щораз вищі кошти, більшість з цих шкіл, на жаль, зачинилися і перейшли до історії українського поселення в Америці. Школа хоробро боролася проти всіх перепон, щоб продовжити свою діяльність.

В 2003 році батьки та парафіяни об'єдналися навколо школи, назбирали досить грошей, щоб забезпечити ще один рік опіки над малятами та дати школі ще один рік життя. Було зареєстровано сімдесят дітей.

Створилася Рада директорів, щоб дати українській школі майбутнє та напрям розвитку. Члени ради посвятили багато часу та енергії, щоб шукати нових учнів до школи та збирати гроші на майбутні потреби. Членам ради та батькам належиться велика подяка за їх щедре старання. Але через зміни в демографії парафії св. Івана Хрестителя щораз менше родин з дітьми залишалося біля школи. На другому тижні січня відбулася реєстрація на академічний 2004–05 рік, і лише 49 дітей зареєструвалося. Мало надії, що буде більше дітей. Очікуваний бюджет на наступний рік був би близько 390 тис. дол., з чого оплата за школу принесла б лише 150 тис. У світлі того, що в штаті Ню-Джерзі проводиться багато акцій на потреби української громади, можливість назбирати 240 тис. долярів є сумнівною.

16 лютого на сходинах Парафіяльної ради при церкві св. Івана мужі довір'я та парох сповістили, що парафія св. Івана Хрестителя не зможе далі підтримувати школу і в червні 2004 року школа св. Івана буде зачинена. Митрополит Стефан, знаючи про критичні обставини школи св. Івана та її закриття через відсутність будь-якої надії погодився, з цим рішенням і, на жаль, повідомив про закриття ще однієї української католицької школи. Залишилось лише 5 українських католицьких шкіл в цілій архиепархії".

Школа в Нюарку, Н. Дж., як подає „Український тижневик", не є єдиною, яку змушена зачинити Філядельфійська епархія УКЦ.

З кінцем цього навчального року буде зачинено також Українську католицьку школу св. Івана Хрестителя в Нортгемптоні, Па. 6 січня парох о. Давид Клуні оголосив вчителям і батькам про закриття школи. „З жалем мушу повідомити, що школа св. Івана Хрестителя не зможе провадити далі свою працю через брак коштів", – сказав він. Митрополит Стефан Сорока дав згоду на закриття школи.

Школа діяла впродовж 52 років і охоплювала дітей від садочка до 8-ої кляси. Тепер вона має в передшкіллі 10 дітей і 90 – в школі.

СКУ створив комісію до боротьби з торгівлею людьми

ТОРОНТО. – Екзекутива СКУ 7 лютого утворила спеціяльну Комісію в питаннях боротьби з нелеґальною торгівлею українцями. Комісія працюватиме в рамках Комісії людських і громадянських прав СКУ, а її головою буде представниця СФУЖО, яка є складовою організацією СКУ. До складу комісії увійшли Марія Шкамбара, Борис Потапенко, Ірина Куровицька, Юрій Даревич, Оля Даниляк, Юрій Клюфас.

Метою Комісії є координувати зусилля української діяспори відносно цього питання і виступати ланкою зв'язку між урядом України та міжнародними урядовими і неурядовими організаціями і угрупованнями, які займаються цією проблемою, включно з Організацією Об'єднаних Націй і Міжнародною Організацією Міґрації.

СКУ

ГОЛОВНИЙ УРЯД УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ

Президент
СТЕФАН КАЧАРАЙ
2200 Route 10, P.O. Box 280
Parsippany, NJ 07054

Перший Заступник президента
МАРТА ЛИСКО
1404 Roundhouse Lane, Apt. 311
Alexandria, VA 22314

Другий Заступник предсідника
ЕВГЕН ІВАНЦІВ
P. O. Box 5748
6138 N. 12th Street
Arlington, VA 22205-0748

Директор на Канаду
АЛЬБЕРТ КАЧКОВСЬКИЙ
126 Simon Fraser Crescent
Saskatoon, Saskatchewan S7H 3T1 CDA

Головний Секретар
ХРИСТИНА Е. КОЗАК
2200 Route 10, P.O. Box 280
Parsippany, NJ 07054

Касир
РОМА ЛІСОВИЧ
2200 Route 10, P.O. Box 280
Parsippany, NJ 07054

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

ЗЕНОН ГОЛУБЕЦЬ
5566 Pearl Road
Parma, OH 44129-2541

ЯРОСЛАВ ЗАВІЙСЬКИЙ
11 Bradley Road
Clark, NJ 07006

ОЛЕКСАНДЕР СЕРАФИН
2565 Timberwyck Trail
Troy, MI 48098

РАДНІ

ЄВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
5 Stable Lane
Flemington, NJ 08822

ОСИП ГАВРИЛЮК
79 Southridge Drive
West Seneca, NY 14224-4442

СТЕПАН ГАВРИШ
155 Erdenheim Road
Erdenheim, PA 19038

ВАСИЛЬ ЛУЧКІВ
49 Windmill Lane
New City, NY 10956

МИРОН ПИЛИПЯК
P.O.Box 59313
3000 S.E. Royal Hills Drive - No. 29G
Renton, WA 98058-2313

ВАРКА БАЧИНСЬКА
101 E. 16th Street
New York, NY 10003

ВАСИЛЬ ЛІЩИНЕЦЬКИЙ
4257 Dentzler Road
Parma, OH 4413

ПАВЛО ПРІНКО
1245 Rhawn Street
Philadelphia, PA 19111

АНДРІЙ СКИБА
4575 N. Nagle Avenue
Harwood Heights, IL 60706-4807

МИХАЙЛО КУРОПАСЬ
313 West Street
Sycamore, IL 60178

МИРОН ҐРОХ
16 Kevin Drive
Founthill, Ontario, L0S 1E4 CDA

ПОЧЕСНІ ЧЛЕНИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС

АННА ЧОПЕК
1001 Oppenheimer dr.
Los Alamos, NM 87544

МИРОН КУРОПАСЬ
107 Ilehamwood Drive
DeKalb, IL 60115

Архиєпископ СТЕПАН БІЛАК
1750 Jefferson Street, Apt. 301
Hollywood, FL 33020

ЙОСИП ЛИСОГІР
7810 Tamiami Trai Ste A 3
Venice, FL 34293

ТАРАС ШМАҐАЛА ст.
10976 Tanager Trail
Brecksville, OH 44141

ГЕЛЕН ОЛЕК - СКАТТ
7644 W. Rosedale Avenue
Chicago, IL 60631

АНАТОЛІЙ ДОРОШЕНКО
16955 Sycamore Court
Northville, MI 48167

ВАСИЛЬ ПАСТУШОК
5 Park Ave., P. O. Box 240
Swarthmore, PA 19081-0240

ТЕКЛЯ МОРОЗ
345 36th Avenue
Lachine, Quebec H8T 2A5, CDA

Оксана Баюл: „Я ніколи не забуваю про свої корені"

Рівно десять років тому шістнадцятирічна фігуристка Оксана Баюл виграла для України першу золоту олімпійську медалю. Тепер Оксана живе в Америці, продовжує займатись професійним спортом і, як вона сказала, сумує за рідним Дніпропетровськом, та водночас гордиться, що вона – українська спортсменка. З Оксаною Баюл розмовляла наш кореспондент у Вашінгтоні Мирослава Гонгадзе.

Оксана Баюл – одна з найбільш суперечливих фігур українського спорту. У пятнадцять років вона стала чемпіонкою світу з одиночного фігурного катання, а вже через рік, у 1994-му, коли їй виповнилось всього шістнадцять, Оксана виборола першу для України золоту олімпійську медалю. Потім була її еміграція до Сполучених Штатів. Вона каже, що рішення виїхати в Америку вона не приймала, а просто робила те, що говорили їй тоді тренери та менеджери.

– До часу Олімпіяди 1994 року, на якій я здобула золоту медалю, я втратила усіх своїх рідних та близьких, і зі мною був на той момент лише мій тренер. Після Олімпіяди вона сказала, що ми їдемо жити в Америку. „В Америку? Добре, їдемо!". І так я опинилась в Америці. Тобто, це було не моє рішення. В 16 років я робила те, що мені казали люди, які були моїми менеджерами, аґентами, ті люди, які турбувались про мою кар'єру, про мене.

Роки в Америці видались для Оксани Баюл нелегкими. Вона важко пережила випробування славою. Продовжуючи виступати на професійних змаганнях, Оксана Баюл почала вживати алькоголь і дійшла до того, що вимушена була піти в клініку на лікування.

– Я завжди мріяла бути на висоті. Не могла передбачити навіть самої моєї участи в Олімпійських іграх, вже не кажучи про те, що мені вдасться виграти олімпійську золоту медалю. І це сталося настільки швидко і стрімко, так несподівано на мої плечі впала слава, прийшли гроші, що я не могла отямитися. Я дуже багато їздила, мала по сто виступів на рік у різних містах Америки. Я була єдина шістнадцятирічна в оточенні людей, які були набагато старші. Вони випивали – і я випивала. Є люди, які можуть вживати алькоголь, проте здатні контролювати себе, а є й такі, котрі не можуть зупинитись. Отож я належала до тих, хто має проблеми з алькоголем, і тому мені довелось в 18 років іти лікуватися... Вже від 1998 року я взагалі не п'ю. Знаєте, я така людина, що все в житті, що приходить до мене хороше, досягається мені нелегко. Змалку, з восьми-дев'яти років, я зрозуміла, що якщо ти хочеш стати олімпійським чемпіоном, ти повинен дуже багато працювати і ти повинен повністю віддати себе своїй улюбленій справі. Я дуже хотіла бути нормальною людиною, я хотіла вилікуватись, я не хотіла вставати зранку з головним болем і не пам'ятати, що було вчора. І тому коли мені сказали, щоб відкинути алькоголь, я це зробила, і тепер життя набагато краще.

Оксана Баюл залишилась сиротою в 13 років. Родину її бабці вивезли зі західньої України в Сибір. Там, на півночі, народилась її мати. Потім їм вдалось повернутись на Україну, але лише на східню. Коли Оксана була маленькою, померла її бабця. А незадовго, коли дівчинці виповнилось 13, рак забрав і її маму. Українська Федерація фігурного катання взяла Оксану Баюл під опіку і перевезла до Одеси. Але у Оксани залишався десь батько, якого вона ніколи не знала.

– Мої батьки розлучились, коли мені було два роки, я зовсім не знала свого батька, і лише недавно, у 2003 році, у вересні, я приїхала в Україну і познайомилась з ним уперше. Мені вже 26 років, минуло десять років з того часу, як я виграла олімпіяду. І я познайомилась зі своїм батьком, вперше за 26 років. Це, звичайно, було дуже емоційно, я налаштовувалась не плакати, але я ридала, як маленька дівчинка, у якої забрали улюблену іграшку. Я довго намагалася знайти батька через Червоний Хрест, через українське консульство, але всі мої спроби були марні. Мені усе це набридло і я вирішила діяти самостійно. Зателефонувала на „Метеор", тобто на той льодовий майданчик у Дніпропетровську, куди мене привели у три з половиною рочки і де я розпочала свою спортивну кар'єру.



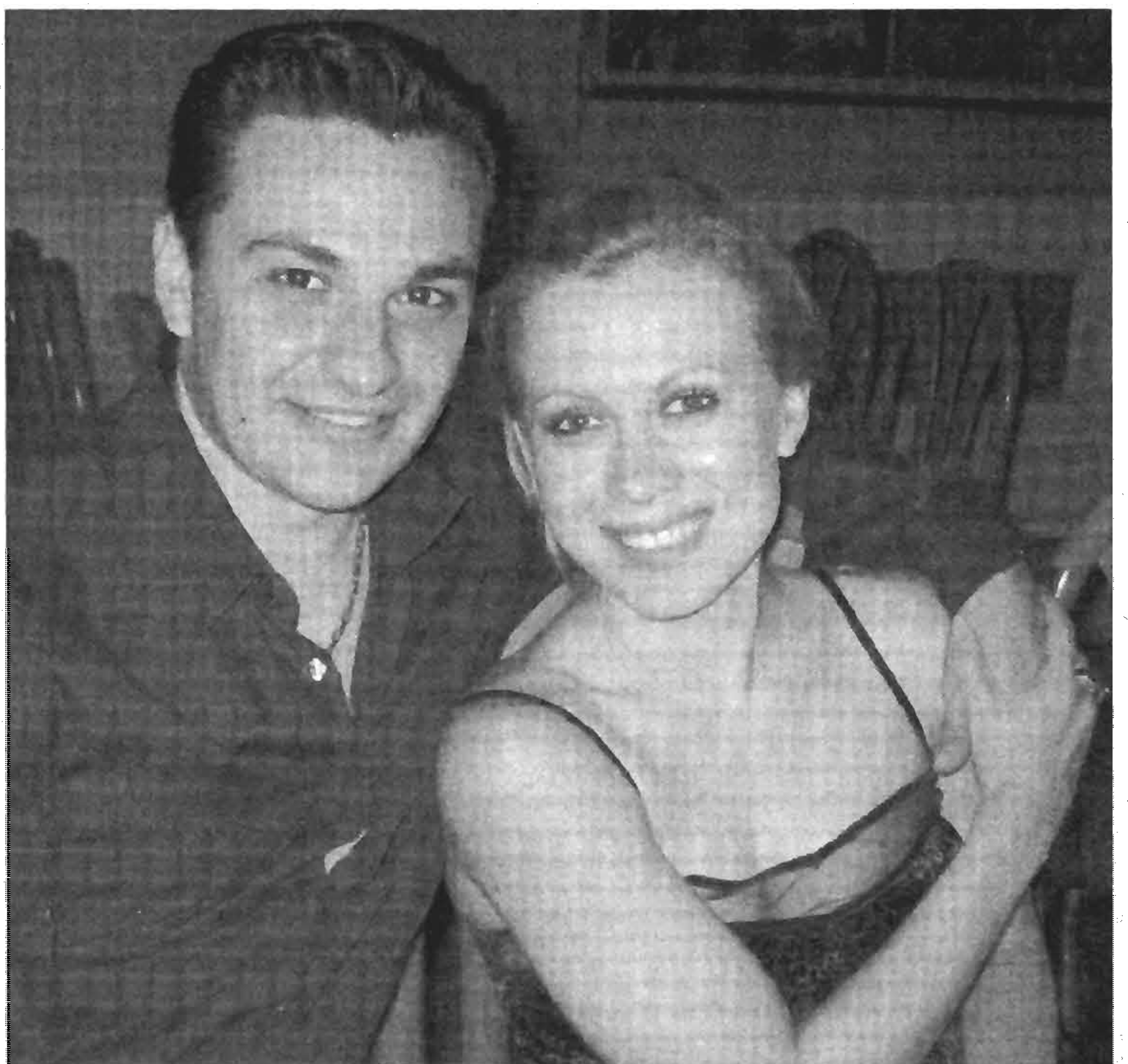
Чотирирічна Оксана Баюл вийшла на лід

Я подзвонила туди і кажу: „Я намагаюсь зв'язатись з директором, будь ласка допоможіть мені, це Оксана Баюл дзвонить. І чоловік на прохідній просто поклав трубку, один раз, другий .... Я подзвонила третій раз і кажу: „Будь ласка, повірте мені, це Оксана Баюл, мені дуже треба зв'язатись з директором". Коли покликали директора, він виявився моїм колишнім товаришем по команді. Він і допоміг знайти батька. Передзвонив і повідомив: „Я знайшов твого батька, ось тобі телефон, дзвони, він знає, що ти його розшукуєш, він дуже хочить тебе бачити" . Коли я приїхала до батька в Україну, він був дуже гордий, що його дочка стала знаменитою. Він дістав зі своєї шафи дуже багато витинок з журналів і газет, з присвяченних мені публікацій. Сказав, що слідкував за мною по телевізору. Коли у вересні 2003 року я знову почала виступати, батько мені зателефонував і сказав, що вислав мені вітальну листівку. Я здивувалася – з чим він вітає мене? „Як – з чим? Та ж 16 листопада – твій день народження!". Я забула про свій день народження, а батько, який не бачив мене 26 років, - пам'ятає. Мені було так приємно!

(Закінчення на стор. 15)



Краса танцю



Євген Сеник і Оксана Баюл


На початку спортової кар'єри



Оксана...

(Закінчення зі стор. 14)

Минулого року Оксана знову вийшла на лід, знову почалися виснажливі готування і відповідальні виступи в Америці й інших країнах. Вона каже, що фанати спонукали її повернутись до професійного спорту.

– Люди, які люблять приходити дивитись фігурне катання, я заради них знову вийшла на сцену і знову радую їх своїми виступами. Це моє життя, знаєте. Я коли на катку, незалежно, що я роблю, я почуваю себе дуже вільною. Коли ти вже виграв усі медалі, які ти можеш виграти – олімпійську медалю, чемпіонкою світу я також стала в 1993 році, тоді ти думаєш, ну добре, а що дальше. А я така людина, я не люблю рутинну роботу, і коли ти ідеш в професійний спорт, ти мусиш стати чимось більше, ніж спортсменом, ти мусиш стати актором, і це також забрало багато часу, щоб навчитись і цьому ремеслу.

Я думаю, що саме прекрасне, що є на світі, це коли 20 тисяч людей приходять дивитись на тебе. І ти виходиш на лід! І ти їх або заставляєш плакати або радіти, знаєте – бути артистом на льоду, це прекрасне відчуття.

У перервах між виступами Оксана успішно займаєшся моделюванням одягу для фігурного ковзання.

– У Жені (Євгена) Сеника, мого нареченого (*Оксана скоро виходить заміж* – **М. Г.**) є своя компанія, він виготовляє одяг. Я знаю, як зробити добре сукню для фігуриста, а він знає все, щоб компанія запрацювала. Тому ми вирішили запровадити лінію одягу для спортсменів-фігуристів. Маленькі діти, які приходять на лід у віці від трьох з половиною до десяти років, дуже люблять мій одяг. Вони хочуть бути подібними до Оксани. Інколи, коли я іду на тренування, до мене підходять діти, повертаються, а на плечах написано – Оксана Баюл. Вони кажуть, ось ми „маленькі Оксани Баюл". Це просто прекрасно!

Минулого року Оксана вперше за багато років відвідала Україну. Вона не розмовляє українською, оскільки виросла на східній Україні, а у школі була звільнена від лекцій української мови. У листопаді минулого року у журналі „People" вийшла велика стаття під назвою – „З Росії з любов"ю". Тому виникає логічне запитання: ким вона себе вважаєш - українкою чи росіянкою. Її відповідь не була однозначною:

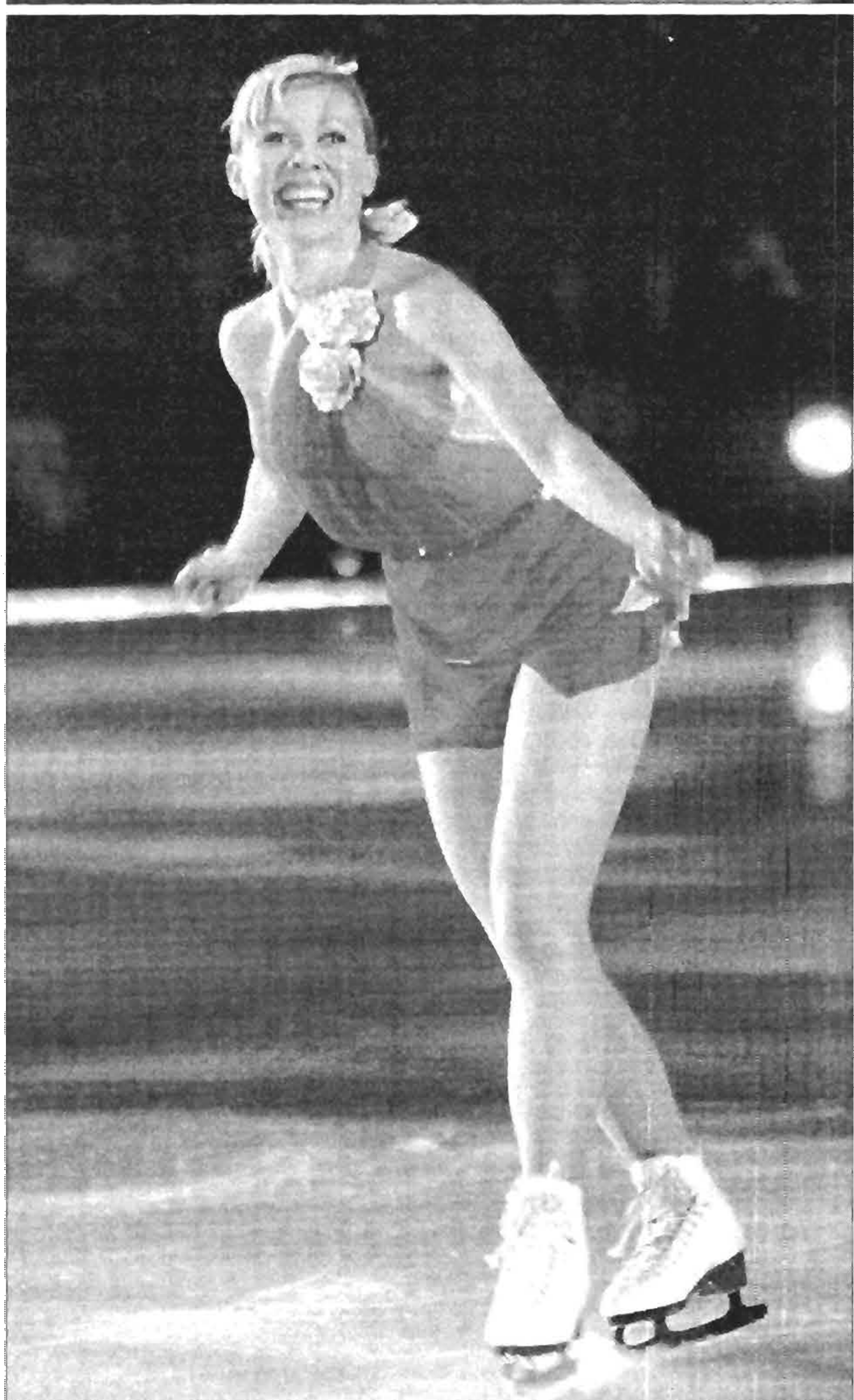
– У 1994 році я була першою спортменкою, яка виграла золоту медалю для України. Я в 16 років приїхала жити в Америку. Для мене... я прошу вибачення за те, що зараз кажу – для мене Україна чи Союз, хоч це різні речі, різні держави, означало то саме. Я знаю, що люди можуть мене за це ненавидіти.

А все ж яка країна є твоєю батьківщиною?

– Ну звичайно, я – українка, звичайно я з України. І ніс у мене український, бачите – стирчить, мов картоплина.

А душа ?

– І душа моя – в Україні. Зараз я представляю Україну, і дуже горда з того, що я є українською спортсменкою. Це мій перший сезон співпраці з Україною. Звичайно мене тягне, звичайно. Коли я приїхала додому, люди були щасливі, що їхня зірка Оксанка повернулася додому в місто Дніпропетровськ, на рідний „Метеор". Ви знаєте, я прихильник того, що якщо дерево зрубати зверху, то воно все одно буде продовжувати рости, бо залишається живим коріння. Але якщо ти викопаєш коріння , то дерево помре. Звичайно, я ніколи не хочу забувати про свої корені.


Висока професійність і витончена артистичність

Заповіли спадщину музеєві

НЮ-ЙОРК. – В 2003 році Український музей дістав відчутну підтримку: двоє осіб, згідно зі своєю останньою волею, залишили щедру спадщину на розбудову музею.

Д-р Оксана Чередарчук-Фольварків народилася в Коломиї 22 січня 1922 року, в родині Василя і Марії (з дому Мельничук) Чередарчуків. Закінчивши середню освіту в гімназії Сестер-Василіянок у Львові, там же розпочала студії медицини, які згодом продовжувала в Мюнхені. Закінчила у Вашінгтоні медичний факультет зі спеціялізацією клінічної патології, одружилася з д-ром Романом Фольварковим, який також працював в галузі клінічної патології. Від 1957 року аж до відходу на пенсію д-р Фольварків працювала у Гайнсшпиталі у Брукфілді, Іл. Д-р Роман Фольварків помер в 1979 році.

Д-р Оксана Фольварків завжди цікавилася мистецтвом, оперою, театром, життям української громади та американської спільноти, серед якої жила. Вона радо підтримувала різні добродійні цілі, які сприяли нашій спільноті, брала активну участь в праці американських медичних товариств, а також Українського лікарського товариства Північної Америки. В 1984 році Оксана Фольварків одружилася з Джорджем В. Гартлером (Сокологорським), якого в 1990 році також судилося їй похоронити. Упокоїлася св. п. Оксана Фольварків 15 червня 2001 року. Ще за життя, розуміючи вагомість збереження надбань культури, перевезених з України емігрантами, та виставлення їх у гідному приміщенні, д-р О. Фольварків звернула свою увагу на Український музей в Ню-Йорку. В 2003 році Музей з вдячністю прийняв 105,847 дол., які д-р О. Фольварків в останній волі записала на цілі музею.

Марія Любомира Когутяк-Гладка народилася в Станиславові (тепер Івано-Франківськ). Батьки її, Юрій та Катерина (з дому Винничук), походили зі старих, свідомих, заможних родів. Батько Юрія був війтом Княгининських передмість Станиславова, а батько Катерини - війтом Угринова Долішнього і двократно послом до австрійського парляменту. Марія Когутяк здобула початкову і середню освіту в Станиславові і продовжувала студії української, польської та французької мов у Ягелонському університеті в Кракові. Відтак студії французької мови – в Сорбонському університеті в Парижі та в університеті в Тулюзі. В 1934 році повернулася додому.

Коли німецькі війська захопили Галичину, Марія Когутяк переїхала до Дрогобича, щоб опікуватися домом сестри д-р Анни та її чоловіка інж. Мирослава Кобринів, котрих НКВД замордувало. В пам'ять цих двох дорогих її осіб, Марія Когутяк не раз додавала „Кобрин" до свого прізвища. В 1944 році Марія Когутяк подалася на Захід і згодом поселилася в Мюнхені, звідки в 1952 році переїхала до Америки. В Ню-Йорку спершу заробляла на прожиток як приватна медична сестра, вивчала англійську мову і за кілька років успішно закінчила курси креслярства. В 1954 році Марія Когутяк вийшла заміж за Ореста Гладкого. Працюючи креслярем, готувалася до інженерських іспитів, які здала в 1962 році. Цей успіх уможливив її перейти на працю до будівельного відділу Ню-Йорку. Тут вона була першою жінкою-інженером, яка працювала для міста Ню-Йорку, і була на цій праці до 1979 року, коли вийшла на пенсію.

З початком 1960-их років Орест і Марія Гладкі переїхали до Нюарку, Н. Дж., де створили чималу колекцію малярських творів, в якій були картини і акварелі Ореста Гладкого і визначних українських мистців. Орест Гладкий помер 14 квітня 1990 року. В 1994 році відбулася виставка його творів в Українському музеї, а згодом Марія Когутяк-Гладка передала збірку праць свого чоловіка і значну колекцію творів українських мистців до Українського музею. В тому ж часі вона також склала заповіт на користь Музею. Марія Когутяк-Гладка відійшла у вічність 29 грудня 2001 року. З її спадку передано УМ в 2003 році 84 тис. дол.

За життя цих двох щедрих меценатів – св. п. д- р Оксани Фольварків і св. п. інж. Марії Гладкої новий будинок Українського музею був лише мрією. Сьогодні просторий, світлий будинок музею – це вже дійсність. Стоїть він як свідок доброчинности жертводавців, пам'ять яких ми з вдячністю вшановуємо у їхніх добрих ділах.

Катря Червоняк



Оксана Чередарчук-Фольварків (фото 1960-1965 років)



Портрет Марії Любомири Когутяк-Гладкої з молодих літ. Малював Владислав Свйонтек.



Ґратулюємо студентам 2003 – 2004 року, членам УНСоюзу

Оксана Тритяк, координатор
особливих проєктів та братської діяльности

Від самих початків існування УНСоюзу допомога його членам і сприяння розвиткові української громади були основною метою нашої організації. Особливу увагу звертав УНСоюз на освітні, релігійні і культурні програми, плекаючи і збагачуючи їх. Щоб збудити в громаді зацікавлення життям і розбудувати його у найголовніших напрямках, було організовано читальні, бібліотеки, хори, спортові клюби та драматичні гуртки. Заходом УНСоюзу появилися в Америці перший український буквар і читанка. Створена у 1912 р. виховна просвітня комісія своїм плідним почином заохочувала до місцевої самодіяльности, влаштовуючи доповіді, видаючи книжки і журнали та уділяючи студентам стипендійні позички. Згодом уділювано нагороди та стипендії і, хоча це були скромні суми, вони викликали неоціненне моральне піднесення. Це були початки стипендійної програми УНСоюзу. Дотепер на ту ціль виділено майже 2 мільйони долярів.

У цьому академічному році члени Головного уряду УНСоюзу схвалили на ту ціль 23,550 дол., уділяючи нагороди і стипендії 123 студентам-членам УНСоюзу. **Стипендію д-ра Сузан Ґаландюк** у сумі 2,000 дол. отримала Анна Еванс з Фраквил, Па., член 382-го відділу УНС, студентка біології і фармації у „Misericordia College". **Стипендію д-ра Дмитра і д-р Марії Яросевичів** у сумі 2,000 дол. розділено двом студенткам: Христині Салабай, з Морріс Плейнс, Н. Дж., членові 155-го Відділу УНС, студентці медичного піклування у „Rutgers University", і Зені Скалій з Кестлетон, Н.Й., членові 13-го Відділу УНС, студентці у ділянці освіти у „Hudson Valley Community College" **Стипендії Блакстону,** засновані Корпорацією Українського Народного Дому у Блакстоні, Масс., по 500 дол. отримали: Меланія Афшар з Ірвін, Каліфорнія член 206-го Відділу УНС, студентка англійської мови у „Vanguard University", Кевін Паєтте з Вунсакет Р. Ал., член 206-го Відділу УНС, студент фізкультури у „Rhode Island College", і Стефанія Кун, з Герндон, Вірджінія, член 241-го Відділу УНС, студентка телекомунікації в „Ohio University". Залишену суму розділено в наступний спосіб: 50 аплікантів останнього четвертого року середньої школи отримали по 125 дол., 25 нагород по 150 дол. уділено студентам першого курсу університету, 14 по 175 дол. – студентам другого курсу, і 28 по 200 дол. – студентам третього курсу. Крім академічних осягів, ці студенти виявляють інші зацікавлення – у спорті, мистецтві, музиці, активні у громадському житті, подорожуванні, а головно – як добровольці у різних громадських проєктах. УНСоюз вітає усіх студентів з їхніми осягами. Визнаючи осяги цих студентів, УНСоюз заохочує батьків і дідів підтримувати стипендійну програму УНСоюзу. Маємо надію, що у наступному році інші студенти внесуть заяви на стипендії. Тому ми заохочуємо батьків і дідів докласти усіх старань, щоб їхні діти і внуки стали членами УНСоюзу і відповідали усім вимогам стипендійної програми. УНСоюз поздоровляє студентів за їхні осяги і бажає їм дальших успіхів в усіх академічних діях.



Melanie Czebiniak, (UNA Branch 184), is a student at Binghamton University.



Adrian Czebiniak, (UNA Branch 88), is a student at Rochester Institute of Technology.



Kathryn Dayhoff, (UNA Branch 120), is a student at Ohio University.



Dariy Demko, (UNA Branch 496), is a student at the University of California Berkeley.



Natalie Dubanowitz, (UNA Branch 42), is a student at James Madison University.



Stephania Fedorijczuk, (UNA Branch 162), is a student at Lasalle University.



Ulana Feodrijczuk, (UNA Branch 162), is a student at Penn State University.



John Hicks, (UNA Branch 292), is a student at College for Creative Studies.



Andrij Hnatiuk, (UNA Branch 94), is a student at Oakland University.



Ann Evans



Kristina Salabay



Zenia Skalij



Melanie Afshar



Kevin Payette



Stephanie Kun

$200



Derek M. Bulcavage, (UNA Branch 242), is a student at Bloomsburg University.



Michael Celuch, (UNA Branch 42), is a student at the University of Sciences Philadelphia.



Sarah Cherni, (UNA Branch 112), is a student at the University of Toledo.



Marco Hordynsky, (UNA Branch 172), is a student at Seton Hall University.



Anna Koniuch, (UNA Branch 174), is a student at the University of Michigan.



Tonya C. Kornylo, (UNA Branch 367), is a student at Russell State College.



Holly Kosovay, (UNA Branch 277), is a student at the University of Connecticut.



Nick Kossintsev, (UNA Branch 888), is a student at the University of Alberta.



Iren Kossintseva, (UNA Branch 888), is a student at the University of Alberta.

Ці спеціяльні сторінки, які представляють стипендійну програму УНС були підготовлені членами редакції „Свободи" та The Ukrainian Weekly. Автором супровідної статті є координатор особливих проєктів УНСоюзу Оксана Тритяк

$200



Daniel Koziupa, (UNA Branch 371), is a student at Drexel University.



Andrew Olesnycky, (UNA Branch 27), is a student at Lehigh University.



Jennifer Refice, (UNA Branch 120), is a student at Slippery Rock University.



Melissa Refl, (UNA Branch 120), is a student at the University of Pittsburgh.



Nicholas Rudyk, (UNA Branch 5), is a student at Lehman College.



Eugene Spiak, (UNA Branch 13), is a student at State University of New York at Buffalo.



Wasyl Terlecky III, (UNA Branch 13), is a student at Butler University.



Taissa Tomaszewsky, (UNA Branch 277), is a student at Framingham State College.

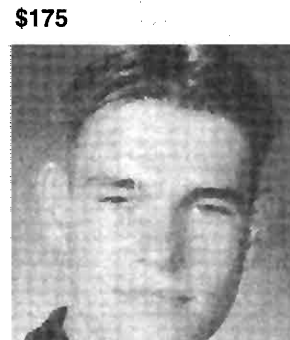


Olenna G. Tysiak, (UNA Branch 13), is a student at Villanova University.



Orest Zalusky, (UNA Branch 271), is a student at Albany College of Pharmacy.

$175



Justin M. Bilij, (UNA Branch 241), is a student at Rhode Island College.



John Burke, (UNA Branch 56), is a student at the University of Notre Dame.



Larissa Calka, (UNA Branch 13), is a student at Cornell University.



Tatiana Huk, (UNA Branch 42), is a student at Rutgers University.



Natalia Iatskevitch, (UNA Branch 358), is a student at Baldwin-Wallace College.



Bohdan Kedyulych, (UNA Branch 47), is a student at Northampton Community College.



Julia Koulik, (UNA Branch 407), is a student at York University.



Andrew Milinichik, (UNA Branch 147), is a student at Rochester Institute of Technology.



Paul A. Mulyk, (UNA Branch 194), is a student at Cooper Union College.



Orest Mykyta, (UNA Branch 42), is a student at Syracuse University.



Thomas Rudyk, (UNA Branch 360), is a student at State University of New York at Brockport.



Dianna Shmerykowsky, (UNA Branch 25), is a student at Pratt Institute.

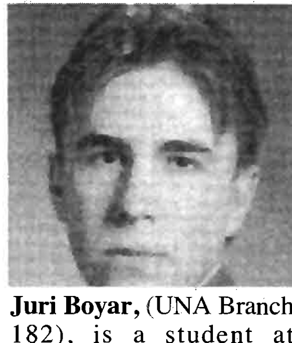


Jonathon Tice, (UNA Branch 288), is a student at East Stroudsburgh University.



Andrey W. Zalusky, (UNA Branch 271), is a student at Binghamton University.

$150



Juri Boyar, (UNA Branch 182), is a student at Rensselaer Polytechnic Institute.



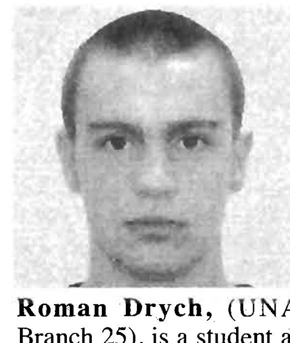
Russell Chomiak, (UNA Branch 42), is a student at Cornell University.



Christina Cooke, (UNA Branch 83), is a student at Penn State University.



Jessica Dayhoff, (UNA Branch 120), is a student at La Roche College.



Roman Drych, (UNA Branch 25), is a student at Hudson County Community College.



Angela Fedak, (UNA Branch 112), is a student at Ohio Stale University.



Andrij Ferguson, (UNA Branch 473), is a student at John Abbott College.



Mark Fox, (UNA Branch 9), is a student at Penn State University Skuylkill.



Markian Hadzewycz, (UNA Branch 287), is a student at Drew University.



Stafanie Husak, (UNA Branch 13), is a student at The College of Saint Rose.



Michael Ilnyckyj, (UNA Branch 327), is a student at Lehigh University.



Gregory Jasinski, (UNA Branch 287), is a student at Rutgers University.

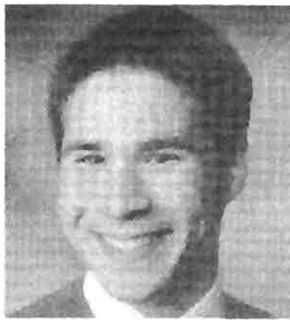
$150



Andriy Kedyulych, (UNA Branch 47), is a student at East Stroudsburg University.



Roman Kernitski, (UNA Branch 234), is a student at Rider University.



Michael Koniuch, (UNA Branch 174), is a student at the University of Michigan.



Andrij Lawrin, (UNA Branch 175), is a student at Oakland University.



Cynthia Milinichik, (UNA Branch 147), is a student at Penn State University.



Christina Oleksiuk, (UNA Branch 88), is a student at Emory University.



Michael Owcharuk, (UNA Branch 457), is a student at Cornish College of the Arts



Daniel Prestosh, (UNA Branch 47), is a student at Moravian College.

NO PHOTO

Patrick Scenna, (UNA Branch 230), is a student at Community College of Seaver County.



Theodore Shatynski, (UNA Branch 142), is a student at Rutgers University.



Jeremy Tomaszewky, (UNA Branch 277), is a student at Manchester Community College.



Natalie Walchuk, (UNA Branch 362), is a student at Rutgers University.



Tania Wedmid, (UNA Branch 172), is a student at Lafayette College.

$125



Karen Ahaszuk, (UNA Branch 488), is a student at Devry University.



Catherine Babsky, (UNA Branch 158), is a student at St. John's University.



Gina Marie Bartos, (UNA Branch 288), is a student at Norhampton Community College.



Susan Marie Ben, (UNA Branch 348), is a student at the University of Pittsburgh.



Annastasia Berezowsky, (UNA Branch 194), is undecided.



Lauren Blood, (UNA Branch 161), is a student at Syracuse University.



Dana M. Bulcavage, (UNA Branch 242), is a student at Lycoming Carbon Community College.



Allan F. Buriak, (UNA Branch 63), is a student at Duquesne University.



Olexa Casanova, (UNA Branch 25), is a student at Parsons School of Design.



Emily Chornomaz, (UNA Branch 142), is a student at Art Institute of Philadelphia.



Matthew Conroy, (UNA Branch 242), is a student at Bloomsburg University.



Oksana Czebiniak, (UNA Branch 88), is a student at Lemoyne College.



Michael Diakiwsky, (UNA Branch 161), is a student at Kent State University.



Roxalana Dobransky, (UNA Branch 361), is a student at Cazenovia.



Mathew Essig, (UNA Branch 39), is a student at Onondaga Community College.



Alexandra Fedorijczuk, (UNA Branch 162), is a student at Temple University.



Evan Gales, (UNA Branch 293), is a student at State University of New York at Farmingdale.



Myroslav Gerasymchuk, (UNA Branch 82), is a student at Michigan State University.



Timothy Hancher, (UNA Branch 161), is a student at Youngstown State Univer-sity.



Marta Hnatiuk, (UNA Branch 94), is a student at Michigan State University.



Renata Hornich, (UNA Branch 462), is a student at the University of Toronto.



Stephen Iwanyk, (UNA Branch 70), is a student at Johns Hopkins University.



Melissa Jimro, (UNA Branch 488), is a student at California Lutheran.

$125


Yulia Kaploun, (UNA Branch 70), is a student at Rutgers University.


Christian Kleban, (UNA Branch 76), is a student at New Jersey Institute of Technology.


Angela Kopynec, (UNA Branch 21), is a student at Louisiana State University.


Vasil Kunitski, (UNA Branch 327), is a student at St. John's University.


John Lawzano, (UNA Branch 282), is a student at Wilkes University.


Kimberly Magnowski, (UNA Branch 88), is a student at the College of William & Mary.


Mark Makar, (UNA Branch 200), is a student at Rutgers University.


Kristen McGlynn, (UNA Branch 230), is a student at Washtenaw Community College.


Stephanie Michalow, (UNA Branch 360), is a student at Rochester Institute of Technology.


Stephanie Milinichik, (UNA Branch 147), is a student at Kutztown University.


Andrew Miskiv, (UNA Branch 407), is a student at University of Toronto.


Christopher Nelson, (UNA Branch 312), is a student at State University of New York at Delhi.


John David Pinkston, (UNA Branch 53), is a student at Mercer University School of Engineering.


Andre Roman, (UNA Branch 13), is a student at Florida State University.


Sean Rudyk, (UNA Branch 360), is a student at Utica College.


Diana Serba, (UNA Branch 173), is a student at Rutgers University.


Anastasia Shibanova, (UNA Branch 146), is a student at University of Detroit Mercy.


Nicole Siuta, (UNA Branch 171), is a student at Immaculata University.


Pamela Sluck, (UNA Branch 242), is a student at Empire Education Group.


Tara Snavely, (UNA Branch 164), is a student at Penn State University.


Stefan Stanko, (UNA Branch 25), is a student at Western New England College.


Stephen Strauss, (UNA Branch 368), is a student at the University of Texas at Austin.


Alexander Subtelny, (UNA Branch 888), is a student at Harvard University.


Andrew Terlecky, (UNA Branch 13), is a student at Denison University.


Marc Tice, (UNA Branch 288), is a student at Northampton Community College.


Marissa F. Tysiak, (UNA Branch 13), is a student at the University of Rhode Island.


Kathryn Yuoska, (UNA Branch 238), is a student at the University of New Hampshire.

2004 – 2005
ПРАКТИЧНІ ДАРУНКИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ

Переглядаючи це видання багато дітей на цих світлинах Ви пізнали і напевно дивуєтеся, чому Ваші діти, або внуки, не є на тих світлинах. УНСоюз уділяє студентам-членам УНС нагороди і стипендії для студентів 1-го, 2-го і 3-го років коледжу або університету. Студенти апліканти мусять бути членами УНСоюзу щонайменше 2 роки. Ця програма братських послуг включає два роди фінансових нагород. Нагорода УНСоюзу признача-ється студентам - членам УНСоюзу залежно від років студій.

Особливі стипендії УНСоюзу – шість до дев'ять стипендій – мають спеціяльні вказівки і вимоги.

Щоб Ваші діти були включені у майбутню стипендійну програму забезпечіть їх членством в УНСоюзі. Тут подаємо основні інформації і ціни вкладок. Усі ці ціни є привілейовані.

ВИВІНУВАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ – 20 РОКІВ ВИВІНУВАЛЬНА ГРАМОТА

Повна сума забезпечення виплачується забезпеченевому членові у 20-ту річницю грамоти. Вкладки платяться впродовж 20 років. На ній скоро зростає грошова резерва. Подаємо річні рати.

	$5,000	**$10,000**	**$25,000**
Вік 1	174.80	349.60	874.00
Вік 5	174.90	349.80	874.50
Вік 10	175.60	351.20	878.00
Вік 15	176.65	353.30	883.25
Вік 20	177.15	354.30	885.75

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ З ОДНОРАЗОВОЮ ВКЛАДКОЮ

Цей плян пропонує нашим членам придбати вповні виплачену грамоту шляхом заплати одноразової вкладки. Ця грамота має вигідні властивості грошового нагромадження. Вона надається для дідів, які бажають купити її у подарунок для їхніх внуків.

	$5,000	**$10,000**	**$25,000**
Вік 1	325.00	625.00	1,525.00
Вік 5	355.00	685.00	1,675.00
Вік 10	420.00	815.00	2,000.00
Вік 15	500.00	975.00	2,400.00
Вік 20	585.00	1,145.00	2,825.00

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ПЛАТНЕ 20 РОКІВ

Це є грамота життєвого забезпечення, яка є повністю виплачена після сплачення 20 щорічних вкладок, після чого Ви є власником вповні виплаченої грамоти. Грошова вартість цієї грамоти зростає.

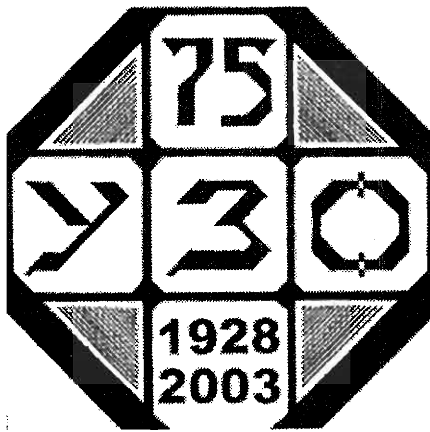
	$5,000	**$10,000**	**$25,000**	**$100,00**
Вік 1	24.85	49.70	124.25	497.00
Вік 5	28.30	56.60	141.50	566.00
Вік 10	32.70	65.40	163.50	654.00
Вік 15	38.50	77.00	192.50	770.00
Вік 20	45.00	90.00	225.00	900.00

75 років - у праці і єдности

Українська громада урочисто відзначила 75-ліття об'єднаної української організації на теренах штату Огайо – Українських Злучених Організацій (УЗО). Святкове відзначення з концертом і бенкетом відбулося 25 січня в парафіяльній залі св. Покрови в Пармі. Сцена була прикрашена українськими і американськими державними прапорами та ювілейною відзнакою, яку із мистецьким смаком виготовив Олег Мороз. У ній красувалися цифри 1928 – 2003 і 75.

Святкову програму відкрив вступним словом голова Комітету з відзначення 75-ліття УЗО, голова Управи УЗО мгр. Василь Ліщинецький. Він привітав Владику Роберта, о. Івана Наконечного з церкви св. Володимира, о. Василя Петріва з церкви св. Покрови, о. Ігоря Касіяна і о. диякона Михайла Кулика з церкви св. Андрія, Сестер-василіянок Джудет і Клару. Голова коротко розповів про життя перших українських іміґрантів в Клівленді, яке почалося у 1880 році. Вони об'єднувалися в громадські організації, і вже після Першої світової війни їх було близько 20. В 1928 році вони створили єдину координуючу організацію під назвою Українські Злучені Організації Великого Клівленду, яка успішно діє донині. Голова УЗО повідомив, що книга з історії Українських Злучених Організацій вийде друком до кінця цього року.

Після відкриття святкової імпрези американський і український державні гимни заграв на фортепіяні Маркіян Комічак, а присутні у залі, їх було понад 250 осіб, підтримали спільним співом. Далі ведучі програмою Анна Брездун-Берет і Левко Голубець представляли учасників концерту і їх мистецьку програму, яку розпочала Школа українського танцю „Каштан". Виступали тріо „Мальви": (Анна Келлер, Христина Глабше і Зірка Шокалюк), бандурист Остап Стахів, Львівська вокальна група „Піккардійська терція" і місцевий музичний гурт „Діброва" у складі О. Федорюка, В. Процика, З. Цимко і солістки Беати.



Святкову доповідь виголосив Президент Українського Конгресового Комітету Америки (УККА) мгр. Михайло Савків. Він назвав імена тих українських ентузіястів, які в далекому 1928 році були засновниками Українських Злучених Організацій Великого Клівленду. До них належали: Яків Волянський, Іван Попович, Михайло Левицький, Матвій Притуляк. А очолювали УЗО в 1928-2004 роках: Яків Волянський (1928-1932), Володимир Войціцький (1932-1933), Омелян-Омар Малицький-Майлс (1933-1943) і (1952-1961), Володимир Третяк (1943-1946), Микола Олексик (1946-1949), Василь Волянський (1949-1952), Дмитро Місько (1961-1963), Тарас Шмаґала (1963-1966), Степан Воляник (1966-1969), Михайло Пап (1969-1971), Василь Ліщинецький (1971-1973), Богдан Футей (1973-1984). Далі доповідач з'ясував деякі сторони діяльности УЗО в українській громаді впродовж 75 років. Зокрема президент УККА М. Савків дав високу оцінку рішенню Українського Народого Союзу знову приєднатися до лав УККА, оскільки спільна праця УНС і УККА піде тільки на користь українській громаді в США. У кінці свого виступу М. Савків від імені Крайової Екзекутиви УККА зачитав вітання з нагоди 75-ліття – Українських Злучених Організацій Великого Клівленду. У вітанні підкреслюється, що „Українські Злучені Організації можуть служити прикладом єдности для всієї української американської громади. Через всі розділення і непорозуміння Ваша організація залишилися єдиною та продовжувала репрезентувати інтереси української громади стейту Огайо, а також боротися за права та свободу наших братів і сестер в Україні"

За визначні заслуги в діяльності української громади Великого Клівленду і в праці УЗО Президент УККА М. Савків і голова УЗО В. Ліщинецький вручили Грамоти подяки головам, секретарям, членам Управи УЗО та іншим громадським діячам. Грамоти отримали: Лідія Базарко, Марія і Микола Бобечки, Андрій Бойко, Теодор Василик, Степан Воляник, Теодор Глуховецький, Григорій Головка, Григорій Завадівський, Михайло Задорецький, Ігор Захарій, Василь Ільчишин, Комітет Суспільної Опіки УЗО (голова Мирослава Оришкевич), Іван Кулик, Василь Ліщинецький, родина Михлаїв, Ярослав Мигайчук, Василь Мудрак, Євген Палка, Павло Присяжний, Петро Твардовський, Андрій Фединський, Богдан Футей, Іванна Шкарупа, Тарас Шмаґала.

Владика Роберт, Єпископ Пармської епархії, поблагословив молитвою їжу і напої. Під час обіду ведучі програмою проголосили вітання на честь 75-ліття УЗО від губернатора стейту Огайо Роберта Тафта, сенаторів США від Огайо Джорджа Войновича і Майка ДеВайне, конґресменів США з Огайо Деніса Кусиніча і Стівена ЛаТоврета, від посадників міст Клівленду, Парми і Норт-Роялтону, від 23 американських і українських громадських організацій, парафій та окремих осіб.

Під кінець святкової імпрези голова В. Ліщинецький подякував членам Організаційного комітету, учасникам концерту, присутнім, усім, хто допомагав у підготуванні відзначення 75-ліття Українських Злучених Організацій.

Петро Твардовський
Клівленд, Огайо.



Сидять (зліва) Анна Брездун-Берет, Дарія Федорів, Іванна Шкарупа, Степан Воляник, Василь Ліщинецький, Лідія Базарко, Ірина Кулик. Стоять (зліва): Михайло Положевич, Ольга Дем'янчук, Теодор Василик, Володимир Боднар, Григорій Завадівський, Марко Полатайко, Володимир Базарко, Олег Мороз, Евген Палка, Петро Твардовський, Василь Ільчишин, Олена Погребінська, Євген Бачинський.

Фото: Ярослав Завадівський

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

РІЗНІ ДУМКИ ...

Ю. Іллєнко „скупав в калюжі" Мазепу

Нарешті довгоочікуваний і, згідно з багаточисельними рецензіями, вельми контроверсійний фільм відомого кіносценариста й режисера Юрія Іллєнка „Молитва за гетьмана Мазепу", було висвітлено в Канаді, в Українському культурному центрі св. Володимира. Я теж не пропустила можливости 24 січня 2004 року подивитись цей фільм і велика заля Українського центру була вщерть заповнена.

Від того дня в Торонто не вщухають розмови серед тих, що могли або й не могли побачити цей фільм. Без огляду на позитивні чи неґативні оцінки, треба сказати, що зацікавлення цим фільмом було і є дуже велике й про нього не перестають говорити під час різних товариських і культурних імпрез.

Перед висвітленням фільму „Молитва за Гетьмана Мазепу" Юрій Іллєнко виголосив вступне слово. Він попередив, що цей його фільм не є історичними документом, але являє собою його власний „крик душі" – біль за долю гетьмана Мазепи, не лише як великої постаті в історії України, який був учасником і суб'єктом різних історичних сучасних йому подій і конфліктів з своїм найближчим оточенням (гетьманом Лівобережної України Іваном Самойловичем і правобережним полковником Семеном Палієм), але й зі своїми політичними союзниками, а потім ворогами (царем Петром Першим і Олександром Меншиковим), який глибоко переживав трагедію воєнної поразки гетьманських військ разом зі союзною армією шведського короля Карла XII під Полтавою. Фільм показує І. Мазепу як живого повнокровного чоловіка, який мав різні любовні пригоди, особливо з молодою Лесею Жученко, майбутньою дружиною генерального судді Василя Кочубея, а потім з їх донькою Мотрею. Цей „крик душі" кіносценариста й режисера Юрія Іллєнка проявився в змалюванні жорстоких воєнних подій у московсько-турецькій війні з участю гетьманських козацьких військ, а опісля в протимосковській війні гетьмана Мазепи разом з армією Карла XII під Полтавою, а перед тим – в трагедії зруйнування гетьманської столиці Батурина й винищення всього її населення озвірілими московськими вояками.

Фільм починається сценою, коли Петро Перший в погоні за військами Карла XII й гетьмана Івана Мазепи, наказує розрити могилу в молдавському місті Бендерах, де був похований Мазепа, починає топтатися ногами по домовині гетьмана. Мазепа символічно підіймається з домовини й грозить цареві Господнім судом і каже, що дух України є вічний, нескорений і непоборний. Ця сцена зробила на мене величезне враження й залишиться в моїй пам'яті як одна з найкращих мистецьких образів фільму. В дальшому продовженні фільм був сповнений такими кривавими й жорстокими сценами, що не було мені легко дивитись на ці всі нелюдські жорстокості до кінця. Скажу щиро, мої нерви не витримували дивитись на відрубані голови й покалічені тіла жертв воєнного лихоліття, хоча деякі сцени українських степових просторів і гарцюючих на білих конях запорозьких вершників та іконоподібних картин в стилі українського бароко зборів козацького війська і їх полководців час до часу милували око на тлі козацьких і народних пісень, в аранжуванні українсько-американського композитора й музиколога Вірка Балея. Відомий український актор, корифей-київського театру ім. Франка і фільмовий артист Богдан Ступка виконав добре й переконливо свою дуже складну ролю.

Ми всі, а головно люди старшого покоління, звикли дивитися фільми, створені переважно для розваги, або для інтелтуального перепочинку, чи з якимось виховним змістом, де позитивні персонажі змальовані в світлих і героїчних кольорах, а їх вороги – навпаки, як нелюдські злочинці. В цьому фільмі не видно такого розмежування. Всі головні персонажі – славолюбні, жорстокі й мстиві. Сцени бенкетуючих вельмож переплітаються з еротичними сценами жонолюбного гетьмана Мазепи. Це правда, що гетьман Іван Мазепа описаний в літературних творах відомих великих европейських письменників (Гюго, Байрона, Пушкіна і нашого Богдана Лепкого) як завойовник жіночих сердець, але я ніколи й ніде не читала, що Мазепа мав любовні пригоди з Кочубеїхою та що вона через заздрість, з причини романтичних взаємин гетьмана з її дочкою Мотрею, намовила Кочубея зробити донос цареві Петрові І про „зраду" Мазепи. Сцена страти засудженого на смертну кару генерального судді й кума Мазепи Кочубея й поява Кочубеїхи з відрубаною скривавленою головою свого законного чоловіка була занадто шокуючою, переяскравленою й вигаданою автором сценарію.

Правдоподібно, цей „постмодерний" стиль в сучасному мистецтві й літературі теж перейшов на фільмові продукції. Завданням цього мистецького стилю є не розважати, але шокувати публіку, будити її з інтелектуального застою „цивілізованого споживача".

Ось тепер ведеться в пресі, по радіо- й телепрограмах дискусія над новоствореним голівудським кіносценаристом і режисером Мел Гібсоном фільмом „Passion", який теж пересичений страшними сценами над засудженим на розп'яття Ісусом Христом. Контроверсійні погляди на американський фільм доводять до того, що тисячі глядачів йдуть дивитися на презентації фільму і одні мають дуже неґативні погляди про естетичну й моральну вартість фільму, а інші, навпаки, вважають цей фільм найбільшим здобутком голівудської кінопродукції.

Фільм Юрія Іллєнка „Молитва за гетьмана Мазепу" здобув теж велику популярність через те, що спричинив дискусії не тільки мистецтвознавців, але й звичайних, зашокованих, а деколи й обурених глядачів не тільки в Україні, але тепер теж у Канаді й США. Українські патріоти хотіли б бачити наших великих гетьманів, що боролись за незалежність України, тільки у світлих кольорах. На жаль, великі люди дуже часто мають теж і великі особисті, не конче позитивні риси характеру й здатні на великі гріхопадіння. Ми знаємо, що наш геніяльний поет Тарас Шевченко з великою повагою оспівав у своїх поезіях наших славних гетьманів, але він теж не вагався згадувати про їхні помилки, які довели до втрати державности й поневолення України. Пригадаймо собі вірш Тараса Шевченка про великого гетьмана Богдана Хмельницького.

Від правди, кажуть, не втечеш. Мені здається, що кіносценарист і режисер Юрій Іллєнко, через крик наболілої за долю України душі, теж у своєму фільмі „Молитва за гетьмана Мазепу" „скупав у калюжі" цю славну історичну постать українського борця за державність України.

Може, всім нам треба тепер молитися за наших історичних і теперішніх державних мужів, щоб Господь послав нарешті кращу долю для нашого довготерпеливого українського народу.

Стефанія Гурко,
Торонто

...ПРО КІНОФІЛЬМ

Виховну ідею втоплено в порнографії

У 2003 році Ю. Іллєнко створив фільм „Молитва за гетьмана Мазепу", який викликав серед глядачів найрізніші оцінки. Фільм висуває цілий ряд запитань, які потребують відповіді, але правдивої відповіді наразі не дав навіть сам автор фільму. Я ніяк не можу зрозуміти, що такий загальношанований кінорежисер, як Ю. Іллєнко, не використав шансу свободи в наш час і не створив справжнього шедевру про гетьмана Мазепу. Цей фільм міг би стати тими крилами, які злетіли б понад середній рівень кіномистецтва, і закликав би нашу націю до єдиного національного дихання. На мою думку, фільм стає художнім тільки тоді, коли в ньому гармонійно сполучений мистецький зміст, історична дійсність, гра, техніка і виховний елемент. Чого ж варта гра фільмових артистів, чи навіть вродливих артисток, які намагаються відтворити пригодницькі кохання гетьмана, коли сценарій фільму вбиває саму історичну ідею про головного героя. Сценарій повинен мати своє ціллю правду в мистецькому обрамленні. А з фільму „Молитва за гетьмана Мазепу" талановитого режисера Ю. Іллєнка багато глядачів виходять розчаровані тим, що загублено велич і славу гетьмана Мазепи, на які він заслуговує.

Про гетьмана Мазепу написано ряд книг, складено пісні, перекази й легенди, надруковано монографії, виявлено до цієї непересічної особистості велике зацікавлення, і воно не повинно применшуватися у вільній і незалежній Україні. Мав гетьман своїх великих прихильників і були у нього Кочубеї. Щодо назви „Молитва за гетьмана Мазепу" я ніяк не можу додуматись, чому саме молитва, коли там молитви нема. За окремими натяками, я у тому фільмі не міг віднайти підтвердження, ким був гетьман Мазепа в житті та історії України, хоча його ролю грає визначний актор України Богдан Ступка.

Український народ і цивілізовані народи світу пишаються гетьманом І. Мазепою. Це був провідник народу, високоосвічений, розумний і зрівноважений володар, який своє життя посвятив Україні. Віддаймо ж йому за це свою справжню любов і шану. І з цієї багатої спадщини треба було конче скористатися при створенні фільму. Добрий фільм не лише здатний розважати глядача, але також захопити високими ідеями, розбуджуючи естетичні почування різними засобами, викликати любов до рідного краю. З доброго фільму черпаємо високу моральність, гуманність, національну свідомість, патріотизм, повагу і віру в краще майбутнє свого народу. Тому його збіднювати чи звужувати немає потреби. Досить цю тему спотворювали російські окупанти, які Мазепу проклинали навіть у церквах, і це, на мою думку, повинно бути чіткіше виявлене у фільмі. Мазепу осуджувано в зраді, а фактично йшлося нашим недругам про те, що гетьман Мазепа при допомозі швецького короля Карла XII хотів скинути ярмо Росії і здобути волю Україні. З Мазепою пов'язаний розвиток Могилянської академії в Києві та розквіт козацького бароко. Він сприяв великим здобуткам науки. За його доби витворився наш власний оргінальний стиль в цілій українській культурі. Всі дослідники пишуть, що саме в цю добу Мазепи наш народ досяг найвищого духовного розквіту. Фільм про нього повинен був стати ґрунтовною і яскравою розповіддю, як про велику історичну постать, яка в нашій історії відіграла і займає одне з провідних місць. На превеликий жаль, у фільмі „Молитва за Мазепу", за моїм відчуттям, основну мистецько-виховну ідею було втоплено в порнографії, а не в захоплюючій історичній правді про славного гетьмана Івана Мазепу.

Ярослав Стех,
Торонто

Посол...

(Закінчення зі стор. 11)

Після доповіді посла М. Резника виступали провідники української громади Філадельфії. Зокрема д-р Наталія Пазуняк схвалила той факт, що посол послуговується бездоганною українською мовою. Після цього вона закликала усіх українців – у США і в Україні – захищати українську мову, тому що „вона є тим мостом, котрий пов'язує нас духовно".

Було порушено та обговорено цілу низку актуальних питань. Зокрема те, коли американці українського походження можуть одержувати свою пенсію від американської держави, якщо вони будуть проживати в Україні. Посол М. Резник відповів, що ця проблема „потребує взаємного узгодження між Україною і Сполученими Штатами".

У відповідь на запитання про те, хто буде наступним президентом України, посол дипломатично відповів, що в Україні є дуже багато талановитих людей, котрими вона гордиться і котрі можуть бути кандидатами на пост президента. Посол висловив упевненість, що хто б не був президентом, він поведе Україну тільки вперед.

На запитання Уляни Мазуркевич щодо того, чи повинна Україна разом із Польщею зформувати сильний економічно-політичний бльок, у складі котрого буде приблизно 90 мільйонів населення, посол М. Резник відповів, що „Польща є чи не найбільшою прихильницею інтеґрації України в Европу" і відзначив, що за останні роки все більше українців голосують за евпропейську інтеґрацію. „Якби Ви звернулися до мене з цим запитанням 10 років тому, я, мабуть, сказав би, що 90 відсотків населення хотіло б піти іншим шляхом... але сьогодні, як показують результати опитувань, понад 60 відсотків українців прагнуть інтеґрації з Европою".

Посол М. Резник завершив свою промову давнім китайським прислів`ям: „Майте терпіння – і ситуація поліпшиться". Він додав, що ситуація вже поліпшується: демократичний процес в Україні рухається вперед.

Андрій Білик, США
Наталія Гарач, Україна

Книжки, надіслані до бібліотеки „Свободи"

Стефанія Нагірна. „Adagio. Життєвий шлях Стефанії Нагірної", активної громадської діячки. Видавництво „Українські технології", Львів, 2003 року.

Шкільна Рада. „П'ятдесятиріччя Шкільної ради при Українському конґресовому комітеті Америки". Це книга, що висвітлює п'ятдесятирічну працю українського шкільництва в Америці, її осяги та недоліки. Ню-Йорк, 2003 року.

Український золотий хрест. „Пропам'ятна книжка" ювілейного відзначення 70-річчя УЗХ 1933 – 2003. Чикаґо, 2003 року.

Українсько-американський комітет сприяння меморіялові Національному пантеонові „Козацькі могили". Монументальна колективна праця дев'ятьох авторів, що охоплює хронологічні рамки від Берестецької битви до нашого сьогодення. Праця є важливим джерелом до історії рідного краю. Видавництво „Медія", Луцьк, 2003 року.

Національний художній музей України, Український Музей у Ню-Йорку. „Христя Оленська", олії, біжутерія, скульптури. Видавництво „Анна", Київ - Ню-Йорк, 2002 року.

„Аркадія Оленська – Петришин", олійні твори, офорти, графіка. Видавництво „Анна", Київ - Ню-Йорк, 2003 року.

Редакційна колеґія – Інститут української археографії та джерелознавства ім. М.С. Грушевського НАН України, НТШ в Америці, Канадський Інститут українських студій, Видавництво „Смолоскип". „Переяславська Рада 1654 року", історіографія та дослідження. Збірник висвітлює проблематику українсько-московської угоди, укладеної 1654 року між гетьманом Богданом Хмельницьким і московським царем Олексієм Михайловичем. Книга для науковців, студентів, викладачів та всіх, хто цікавиться історією. Видавництво „Смолоскип", Київ, 2003 року.

Монастир „Свято-Іванівська Лавра". Християнське життя за „Добротолюбієм", вибрані фрагменти з писань святих отців Церкви. Серія „Джерела Християнського Сходу".Видавництво „Свічадо", Львів, 2003 року.

Антоніна Листопад. „Маніфест національної єдности", громадянська поезія. Видавництво „Грань", Івано-Франківськ, 2002 року.

Тамара Ганенко. „Із тернами в серці", поезія, проза, публіцистика. Видавництво„Альманах 'Біла Церква' ", Біла Церква, 2003 року.

Леонід Кучма. „Україна – не Росія", книга Президента України про Україну, написана російською мовою. Видавництво „Время", Москва, 2003 року.

Микола Горішний. „Я вірив і вірю", поезії. Ця збірка – найповніше видання віршів відомого народного поета, що проживає в США, написаних у довоєнні і післявоєнні часи. Тематично ці твори різні, але об'єднує їх любов до рідного краю, нашої солов'їної мови і тривога за долю України. Україна – США. 2003 року.

Мала академія наук. „Весняний легіт", творчість юних літераторів – переможців обласного конкурсу 2003 року. Видавництво „Львівська політехніка". Львів, 2003 року.

Світлана Жук. „Земля берегинь", вірші. У збірці висвітлюється доброта і любов до краси рідної природи, до України, до її чудових людей, до батьків і вчителів, до мелодійної української мови. Збірка розрахована на широке коло читачів. Видавництво „Поліфаст." Фастів, 2003 року.

Міністерство культури і мистецтв України. „Борис Гмиря", книжечка з біографією та висловами відомих осіб про славного українського співака. Видання присвячене 100-річчя від дня народження. 2003 р.

Пилип Шайда. „Любов до України", збірка поезій та інше. У книжці автор своїми поезіями, добрими справами повертається до улюбленої Волині – України, несе свою вірну і щиру любов щоб жила вона вічно. Видавництво „Стир". Ст. Пол, Міннесота, США. 2003 року.

Олексій Кошель. „Капличка для янголів", вірші. Видавництво „Факт". 2003 року.

Джерела Християнського Сходу. „Києво-Печерський патерик". Переклад за виданням: Проф. Дмитро Абрамович. „Києво-Печерський патерик". Київ. Час, 1991. Автори Патерика свідомі великої відповідальности перед Богом та людьми, створили цей шедевр, який явив світові іконографію самобутньої української душі. Видавництво „Свічадо". Львів. 2001 року.

Мистецтво, на яке чекає уся Україна

Післяслово Заслуженого працівника культури України Михайла Іщенка до концерту танцювального ансамблю „Громовиця" в Києві. Спеціяльно для „Свободи".

Наприкінці липня минулого року в Київському театрі оперети гримнули тулумбаси, затрембітали сурми, тьохнули флояри і надхненно полинула мелодія „Козацького маршу". Поважно, з почуттям внутрішньої гідности, при бойових обладунках на сцену вийшли молоді козаки зі списами в руках. Ніби піднялося січове лицарство, встало з курганів українських степів, аби повернути славу давніх часів і засвідчити споконвічне прагнення українців до волі.

Але не з розораних степів, не зі сплюндрованих курганів постали козаки – вони прибули до отчого краю з далекої Америки. Балетне дійство „Громовиці" з Чикаго розпочалося патріотичним сюжетом, бойовим танцем – заспівом. Танцювально-героїчна перлина ніби визначила подальший лад, багатство інтонацій та змістову глибочінь усього концерту. Присутні в залі шаліли зливою оплесків та схвальних вигуків на адресу виконавців дійства.

Для самодіяльних артистів з Чикаго підґрунтям творчого пошуку стали фолкльорні взірці народного балету. Народні танці відтворено у їхній первородній окрасі, на підмурівку великої національної культури. Зокрема, було гарно подано (сюжетно й композиційно) строкатий моноліт танцювальних мініятюр різних областей України. „В'язанка" – це не фрагменти крайової хореографії, а цілісна за задумом композиція, що відобразила незглибиме багатство й розмаїття національного танцю Соборної України, променилася гранями Наддніпрянщини, Бойківщини, Гуцульщини, Лемківщини, Волині, Закарпаття, Буковини.

Виконавці піднесено, немовби в чистому люстерці, висвітлили діялектні танцювальні особливості найпоетичніших місцевостей України. Це справді – живе срібло, сонячна мозаїка національних характерів, перейнятих мальовничим живописом хореографії, людяністю, творчою фантазією, комізмом, дотепними жартівливими трюками.

Винахідливість, тонка проникливість у сутність народної хореографії дозволили невтомним шукачам мистецьких скарбів розкрити звабливу тайну народного танцю. Характерно, що над танцем кожного реґіону „В'язанки" працював інший постановник, від чого врізноманітилася художня палітра цілости. Мініятюри виглядають об'ємно й оригінально, вилонюють фолкльорною достеменністю. Бездоганна зміна епізодів, множина технічних прийомів, нестримний темперамент виконавців клекотить, звихрюється позолотою сонячних барв різних закутів України.

Більшість номерів програми „Громовиці" створено, головне, на теми і за мотивами українського фолкльору. Народні танці з репертуару ансамблю пройняті життєвістю, радістю буття. Вони сценічно вивірені, повчальні змістом. Коштовними самоцвітами виграють на сцені хореографічні малюнки, ліричні сценки, масові монументальні композиції.

Глибоке розуміння народного танцю, вміле насичення програми кольористою гамою українського балету дозволило зіграти цілісні оригінальні композиції. Український народ постав у героїці, в труді, з лагідною поетичною вдачею, а надто винахідливим в обрядовості, нестримним у веселощах, у святкових дійствах, сповнених радости, жартів, дотепу.

Поривчасті й меткі, наче літній вітерець, легкі й граціозні, як сарни, хлопці та дівчата в „Гуцульському весіллі", перейнятому ніжним ліризмом і красою почуттів. Доволі складна обрядова картина, зігріта теплом чистих молодечих помислів, напружена відповідальність у події одруження і майже завжди притьмарена наявністю суперника. В сюжетній канві розвивається кілька візерунків одразу. Обряд одруження хореограф Роксана Дика-Пилипчак наструнчує замислуватою балетною поліфонією.

І перед постановником, і перед виконавцями стояло непросте завдання: як мовою танцю розкрити строкату драматургію особливо кольоритного весілля гуцулів. Самодіяльним артистам це вдалося пречудово. Специфічність рухів, мальовничість заручення, замислуватий сюжет, а найважливіше – благословіння батьків молодих. Все відбувається картинно, стримано. Глядач чітко вловлює філософський підтекст, закладений балетмейстром: народжується не просто молоде подружжя, але й нове домашнє вогнище займається, гейби неопалима купина. Для продовження роду, для вічности народу. Показово фіґурує на сцені колисочка, сплетена з лози – в таких виколисуються найменшенькі українські дітоньки.

Зал вибухає захопленням. Десятки глядачів прямують на кін з трояндами, ліліями, розквітлими соняхами.

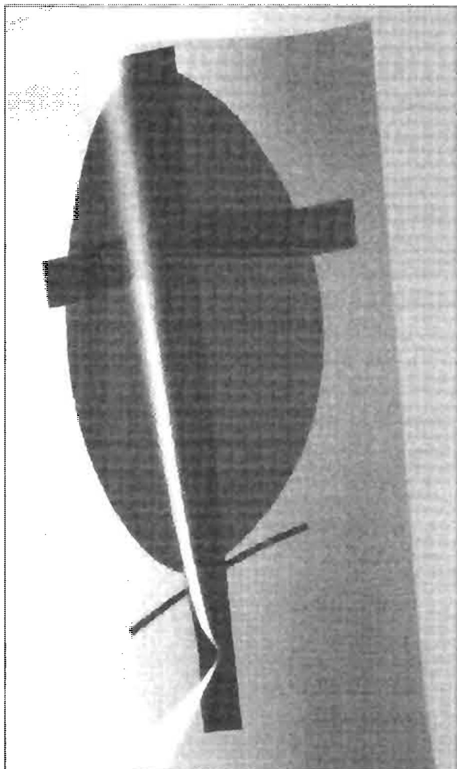
Мистецький керівник і хореограф „Громовиці" Роксана Дика-Пилипчак володіє обдаруванням проникати в найпотемніші капіляри національного фолкльору. Заодно їй вдається домогтися втілення конкретних вимог від кожного виконавця складної ролі, щоб творити цілком окреслений, певний характер, згідно законів народносценічного мистецтва.

Кожен новаторський опрацьований малюнок переносить на сцену яскраві національні характери, правдиві балетні картини, що віддзеркалюють веселковий розмай праці, свят і буднів простого народу. Все те подано дуже вміло в танцювальних картинках, які або огортають глядача блаженством естетичної аури, або намагнічують до рівня здорового екстазу.

Ось чому від самого початку, зі вступних акордів, з перших рухів і фігур та до кінця вистави столичний глядач, вихований на кращих зразках національної хореографії, жодним чином не міг послабити уваги до дії на сцені. Кожен виступ чикаґських танцюристів було оцінено за найвищою міркою. То ж бо є непересічний здобуток всього творчого колективу танцівників-самородків, що за художньою зрілістю сягають професіоналізму. Актори володіють відмінною технікою, строго витримують надзвичайно витончений ритм, досягають філіґранної виразности пластики, безшумности

(Закінчення на стор. 23)

К. Малевич обрав новий шлях у мистецтві живопису



К. Малевич. „Чорний хрест і червоний овал" (1920 р.).

НЮ-ЙОРК. – З ініціятиви Наукового товариства ім. Т. Шевченка та Управи Українського музею в неділю, 8 лютого, у приміщеннях НТШ відбулася дуже цікава доповідь професора мистецтвознавства Університету Огайо д-ра Мирослави Мудрої – про українського мистця Казиміра Малевича, який народився на Київщині 1878 року і вважається засновником супрематизму. Доповідь д-ра М. Мудрої завдячуємо тій обставині, що наша мистецтвознавець була саме в Ню-Йорку на конференції, організованій товариством ім. Малевича після виставки творів цього мистця, що відбулася в галерії Ґуґенгайма, при великому зацікавленні любителів мистецтва Ню-Йорку та околиць.Про це говорив архітект Тит Геврик, голова секції мистецтвознавства і музикознавства НТШ, представляючи доповідача численно зібраним присутнім. Він також підкреслив, що д-р М. Мудра на конференції боронила українське ім'я мистця – на противагу загальній тенденції прилучення його до російської культури.

У цікавій інформативній доповіді про Малевича, ще й збагаченій прозірками з його картин, д-р М. Мудра подала також відомості про родинні ускладнення в житті мистця, який походив з польської родини, жив в Україні та саме з України черпав своє надхнення до творчости, хоча з причини його тривалого життя в Росії та родинних зв'язків його залучають саме до цієї народности.

Професійний мистецтвознавець д-р М. Мудра вичерпно з'ясувала для слухачів новий шлях мистецтва, що його вибрав Малевич, під назвою супрематизму, як і його мистецькі праці, позначені відкиненням усього давнього. А все ж, незважаючи на це, він постійно повертався до селянських тем. Присутні мали можливість, водночас з поясненнями доповідачки, бачити на екрані зразки мистецтва Малевича, як також оглянути книжки, присвячені його творчості, і зрозуміти з них, яку важливу ролю відігравав у ній т. зв. „бойчукізм". З уст доброго знавця біографії К. Малевича, яким безумовно є д-р М. Мудра, ми могли не лише багато дізнатися про життя цього знаного у всьому світі мистця, але також пізнати його складну і часом для пересічних людей незрозумілу творчість.

Поруч з творчою працею, К. Малевич навчав в університеті та був автором численних статтей, які, до речі, появлялися найбільше в Україні. Але він, як багато інших художніх натур, відчував над собою тяжку руку совєтського режиму, і щойно тоді, як цей тиск захитався і почали появлятися в Україні статті на тему авангардного напрямку у мистецтві, прийшли до голосу також статті і твори прихильника цього напрямку – К. Малевича.

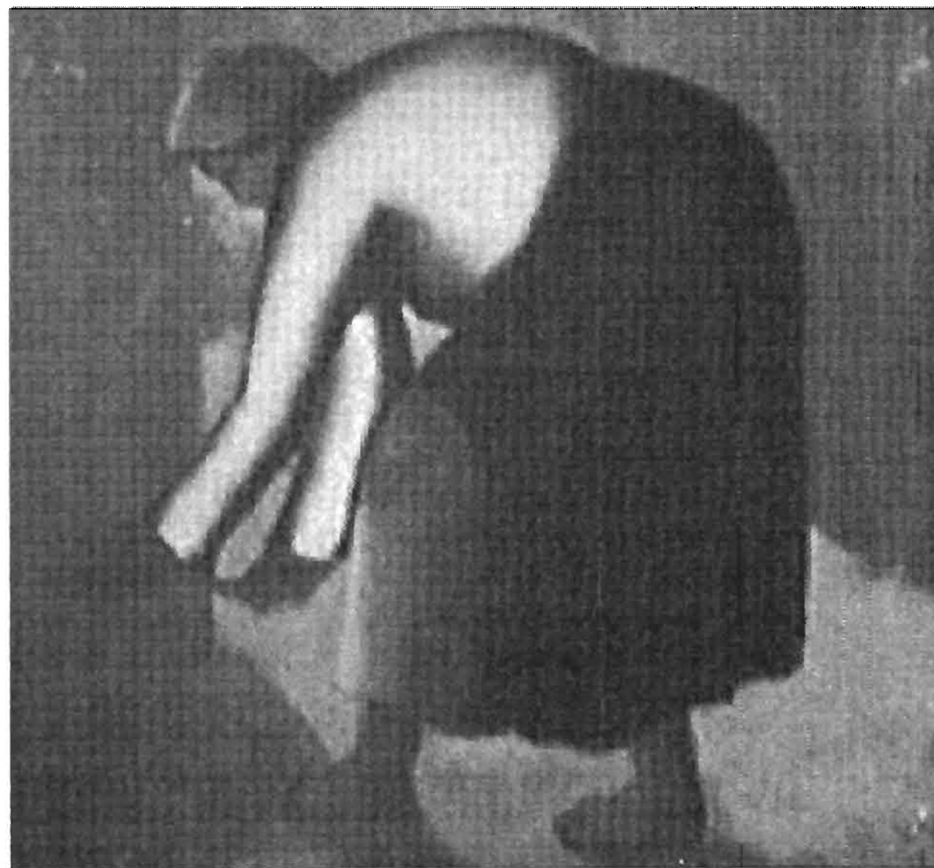
Ця неприхильність совєтського режиму до нових течій у мистецтві спричинила, що більшість картин К. Малевича опинилася поза Україною, зокрема в Амстердамі, а виставки його творів мандрують по загальновідомих осередках світового мистецтва, включаючи ґалерію Ґуґенгайма в Ню-Йорку.

Взагалі про творчість цього авангардного художника українського походження знають більше в широкому світі, як в Україні. Тому, на думку доповідачки, вже найвищий час, щоб про К. Малевича заговорила Україна, до якої своїм походженням і творчістю він належить.



Д-р Мирослава Мудра

О. Кузьмович



К. Малевич. „Жниварка".

Канадський ансамбль „Тризуб" танцював в Австралії

СІДНЕЙ, Австралія. – Танцювальний ансамбль „Тризуб" із 1974 року плекає танцювальне мистецтво між молоддю в канадському місті Калґарі. У числі 35 танцюристів переважає студентська молодь, яка з любов'ю до своєї української спадщини вивчає народні танці, проводячи три рази в тиждень п'ятигодинні проби. Хореограф і художній керівник ансамблю Сергій Макаров.

Мені здалося, на підставі численних розмов з глядачами в Австралії, що концерти ансамблю „Тризуб" не виправдали їхніх сподівань. Усі надіялися побачити традиційний „Привіт" чи „Аркан", „На Івана Купала", „Козацьку сюїту" (зі списами), хай з репертуару ансамблю імені Павла Вірського, в якому С. Макаров був довголітним танцюристом-солістом, як, до речі, був ним і його рідний брат. Але побачили українські народні танці, сильно поєднані з клясичним балетним стилем.

Так, були в програмі концерту нові танці, нова музика (чудесні композиції львівського композитора Євгена Досенка), нові, пишні і дуже дорогі строї, барвисті, оригінальні, сценічно дуже ефективні, але, як на мене, не традиційні. В танці „Тропотянка" чомусь переважали фіолетові кольори. Треба підкреслити, що вирізнялися жіночі вінки. В кожному танці вони були надзвичайно чарівні. Я таких перед тим не бачила ніколи, ні в діяспорі, ні в Україні. Полтавські і гуцульські строї були чудові...

І ще треба визнати, що у танцях була і ґрація рухів, і гарне сценічне викінчення, але постійно під час концерту мені бачився клясичний балет, було багато синтетики... Сергій Макаров відразу зареаґував на мої спостереження:

– Коли ми вивчаємо історію культури народу чи історію мистецтва, то з чого починаємо? З історії. Я вивчав народне мистецтво нашого народу. Але мистецтво міняється – впливи модерного, зокрема західнього світу, започаткували зміни в мистецтві. Ті зміни приходять повільно, і народ або мистець пристосовують їх до свого вподобання. Нагалошую на тому, що мистець творить свідомо. Мистець підписує свій твір. Це, що ви бачили на сцені, мало мою печатку.

Танець – це зліт емоцій. Це виплеск духовної енергії. Це і фантазія мистця. У кожного мистця є своя заповітна мрія. Я хотів би, щоб ми вміли цінити те, що маємо, щастя життя, тобто любов, й це я хотів показати у першій частині програми у „Зимовій казці". Не такі ми, українці, вже й бідні, щоб показувати себе гіршими від інших народів, зокрема коли мова про те, що виступаємо перед чужинцями, та й для своїх. Нам треба показати високу культуру, щоб наші танці були на рівні інших народних танців світу! Ви хотіли бачити акробатичні стрибки? А мені хотілося поставити оцю „Зимову казку" в Австралії... Фолкльор – це невичерпна криниця з цілющою водою, це не музейний експонат, а жива сучасність! І тому я творю нові композиції. Вони займають місце між клясичними й народними танцями. Це – характеристичні танці.

Щодо строїв, то Сергій Макаров сказав, що проєктували їх відомі знавці народного побуту в Україні. Він наголосив на тому, що треба пам'ятати, що „Тризуб" – це аматорський колектив, не професійний, з яким він працює від березня 2000 року.

Зрозуміло, було чимало глядачів, яким „Тризуб" дуже сподобався. Один бельгієць і його дружина, з якими після концерту мене познайомив Андрій Безкоровайний, ствердили, що концерт був надзвичайний, їм дуже подобалося побачене!

Сергій Макаров провів 4 лютого в Домі молоді творчу зустріч з танцюристами сіднейських ансамблів „Веселка" та „Заграва". Він відразу запримітив здібних танцюристів Олеся Дехніча, Гриця Гузія, Славка Сивака.

На концертах „Тризуба" сподобалися музики Мірко Ґутей (акордеон) та Пол Врайт (скрипка) з Перту, Австралія, які виконали шість творів. Публіка оваційно сприймала їхню гру, зокрема композицію Арама Хачатуряна „Танець з шаблями". Ансамбль „Тризуб" завдячує свій приїзд до Австралії Михайлові Дощакові, який від кількох років живе в Калгарі, а привіз ансамбль в Австралію, де народився, жив і танцював в групі „Розтяжка" в Перті.

Марійка Галабурда-Чигрин







На світлинах: сцени з концерту

Мистецтво...

(Закінчення зі стор. 20)

стрибків. чим домагаються простотаки феноменального виконання.

За умов, коли творчі концерти українських колективів у столиці трапляються все рідше, а естрадні підмостки опосідають посередності з московського зарубіжжя, благотворні відгроми „Громовиці" прогуркотіли весняною грозою в самому епіцентрі окупаційної посухи. Секрет успіху громівчан не лише у винятковій хореографічній техніці та бездоганно образній драматургії, а й у патріотизмі, що нуртує з щирої любові до свого народу, в бажанні заокеанського відламу світового українства домагатися чільного місця в сім'ї цивілізованих націй. Танці свого народу громівчани відтворили у первородній красі й динаміці.

Після концерту Р. Дика-Пилипчак розповіла, що восьмилітньою дівчинкою їй пощастило спостерігати за виступом ансамблю танцю України Павла Вірського. Роксана була зворушена. З того дня в неї з'явилося непереборне бажання створити українську танцювальну групу в Чикаґо. „Я хотіла, – згадує вона, – щоб слава про наші танці та про нас, українців Америки, що живуть з Україною в серці, гриміла світами".

Довгі роки цей унікальний колектив вимушений був збирати кошти, щоб вирядитися хоч один раз в турне по Україні.

Хвали гідне, що при щасливому збігові обставин виступ „Громовиці" проходив у приміщенні колишнього першого українського стаціонарного театру, організованого (1907 року) славетним майстром української сцени Миколою Садовським. У цілковито помосковщеному Києві, в театрі Садовського, й тоді лунала повносило українська мова, всі співробітники прибиралися в національні одяги. Балет театру очолював видатний український хореограф і фолкльорист Василь Верховинець, знищений більшовиками. Саме зі сцени, на якій дебютувала в Україні „Громовиця", В. Верховинець зачинав будівництво національної сценічної хореографії. Маестро закликав бережливо ставитися до народної творчости, запречував проти фальшивого мелодраматизму. Потуги В. Верховинця за становлення національного хореографічного театру були втілені через десятки років. Здібному балетмайстрові Павлові Вірському вдалося реалізувати задум В. Верховинця і організувати Ансамбль танцю України (1955 рік), утвердити ориґінальні принципи театралізації народного танцю, збагативши сюжетний танець віртуозними хореографічними елементами.

Концепції і настанови В. Верховинця та П. Вірського простежуються в невтомній жазі творчого пошуку Р. Дикої-Пилипчак в розкриллі фантазії, у філософськім підході до завдань балету.

Проникаючи в самобутність та своєрідність народних зразків, танцівниця і балетмайстер, хоч і віддалена територіяльно від отчої землі, від рідної стихії, повнокровно всотала в свою свідомість український характер, традиції предків – і не впала в музейний етнографізм, хуторянство, а переосмислила народну тему в самому розвиткові дії, в сценічній драматургії. Шляхом довершеної майстерности Роксана Дика-Пилипчак змогла досягти в одному сплаві єдність неординарних хореографічних елементів, романтизувати життєрадісну народну стихію України, піднести на оптимізмові навіть зневірених. Проникливою думкою допитливого художника вона виграннює народні образи, захоплюючі сценічні малюнки.

Серед танцювальних витворів чикаґських аматорів варто відзначити чотири варіянти „Польки", виконаної шляхетно, прекрасно й досконало, та кращі зразки сучасних танців Америки. Чомусь в Україні західню естраду і танці пропаґують переважно в брутально порочному ракурсі, в блудному розпусництві. Проникливе володіння естетичними законами сучасного балету різних континентів дозволяє балетмайстрові та її талановитому колективові виконавців творчо будувати сюжетні колізії, теми, естрадні образи, настрої, співзвучні способові життя і смаком заокеанської країни, в якій випало виявити мистецький хист кришталево чистому українському серцю. В сучасно стильовому танці „Гіп-гоп" глядач безпомильно відчув, що і супермодерний танець може бути по-своєму цнотливим, захоплюючим, українськи наснаженим, а раптово запломенілі тризуби на майках виконавців у кінці підтвердили: „Не вмирає душа наша".

Невіддільною частиною репертуару концерту була феноменальна гра рідкісно талановитого, з власною манерою виконання скрипаля Василя Попадюка, який, до того ж, створив музику до окремих танцювальних мініятюр. Вистачало гумору і приповідок-цікавинок у ведучого концерту Юрка Ципинського. До всього вражала добротна українська мова в устах усіх гостей з Чикаго. А чи не знаковою подією були слова, сказані під час спілкування юним танцівником Данчиком Демусом: „Я такий щасливий, що я є українцем!".

... Насамкінець звихрюється шпарка феєрія „Гопака". Океан радощів. Зустрічний прибій оплесків зали. І трохи суму: дивовистава наближається до завершення. І заля, і майстри танцю в єдиному пориві грянули громобійний український „Славень".

Київський дебют „Громовиці" обернувся на свято прадідівських традицій, на тріюмф української хореографії. Мова народного танцю – то живлюща скарбниця істоти нації, меченосна сила оновлення душ.

Шкода, що серед глядачів переважала культурницька еліта, лишень за запрошеннями, місць для молоді залишалося обмаль. Навіть у міністерстві культури України не змогли відповісти мені, в якій саме залі виступатиме „Громовиця", мовляв, то справа Київської міської ради. У місті – жодної реклями. А годилося б „Громовицю" запросити на творче побачення з молодим глядачем до палацу „Україна", на державному рівні. Невже там місце тільки „вєркам сердючкам" і кобзонам?

До 60-річчя історика Зенона Когута

Шлях до наукових вершин



Зоряна і Зенон Когути

ЕДМОНТОН, Канада. – 23 січня українська наукова і культурна громадськість відзначила 60-річчя з дня народження Зенона Е. Когута, директора Канадського інституту українських студій (КІУС) Альбертського університету.

Д-р Когут очолює інститут від 1994 року, і нещодавно його було знову призначено на новий п'ятирічний термін, який починається з липня цього року. Очолюючи КІУС, д-р З. Когут керував складним процесом розширення діяльности інституту в 1990-их та перших роках нового століття. Під час того періоду було завершено підготування до друку „Encyclopedia of Ukraine". У 2001 році творчий склад редколегії енциклопедії почав розробляти веб-сайт „Internet Encyclopedia of Ukraine" (проєкт „Енциклопедія України в Інтернеті"). Центр ім. Петра Яцика опублікував три томи англійською мовою клясичної десятитомної „Історії України-Руси" Михайла Грушевського, а Методичний кабінет української мови (МКУМ) продовжує успішну працю над своїм головним видавничим проєктом — серією україномовних посібників (від першої до шостої кляси) у програмі „Нова" для українсько-англійської двомовної програми шкільного навчання.

До приходу в 1992 році в Альбертський університет д-р З. Когут працював старшим науковим аналітиком бібліотеки американського Конгресу США та аналітиком з питань радянських політичних справ Департаменту оборони США у Вашінгтоні. Д-р З. Когут захистив докторат у Пенсильванському університеті, а його викладацька діяльність пов'язана з Пенсильванським, Єльським, Альбертським, Мишиґенським університетами та Літнім інститутом Гарвардського університету. Д-р З. Когут – визнаний фахівець з ранньомодерної історії України та історії українсько-російських стосунків. Його книжка „Russian Centralism and Ukrainian Autonomy: Imperial Absorption of the Hetmanate" („Російський централізм і українська автономія: ліквідація Гетьмащини 1760-1830"), яка вийшла друком у 1989 році і була перекладена українською мовою у 1996 році, та його пізніші дослідження з питань російської й української політичної культури та української історіографії отримали міжнародне визнання та схвалення.

Під час святкування 60-річчя д-ра З. Когута ювіляра привітав Дейвид Кілгор, депутат парляменту Канади від Південно-східнього Едмонтону, який співпрацював з д-ром З. Когутом у КУЗМП. Д-р Билл МекБлейн, заступник віце-президента Альбертського університету з наукових досліджень, привітав ювіляра від імені адміністрації університету. Д-р Франк Сисин, директор Центру ім. Петра Яцика при КІУС-і, зробив огляд життя та професійного зростання д-ра З. Когута до того, як він очолив КІУС. Д-р Сергій Плохій, директор Програми дослідження українських церков при КІУС-і, зосередив увагу присутніх на впливові наукової праці д-ра З. Когута як на Заході, так і в Україні.

Д-р С. Плохій прочитав витяги з вітань на адресу д-ра З. Когута – з Українського дослідчого інституту Гарвардського університету, Програми українознавства при Колюмбійському університеті, Канадської Фундації українських студій, Фонду українознавства (США), Наукового товариства ім. Шевченка (США), Державного комітету архівів України та окремих науковців з Канади, України, США, Великобританії, Польщі та Угорщини.

Доктори Ф. Сисин і С. Плохій вручили д-рові З. Когутові рукопис збірника під заголовком „Synopsis. A Collection of Essays in Honour of Zenon E. Kohut" („Синопсис. Збірка есеїв на пошану Зенона Е. Когута"). Цей том, який запозичив свою назву від однієї історичної праці з сімнадцятого століття, вміщає в собі 23 статті істориків з Канади, України, США, Великобританії, Австрії і Польщі. Том з'явиться при кінці 2004 року у вигляді спеціяльного випуску „Журналу українознавчих студій" та як окреме видання.

У своєму виступі д-р З. Когут подякував промовцям та колегам, які організували це святкування. Він особливо був зворушений „Збірником на пошану...", зауваживши, що саме своєю назвою ця праця торкається і його особистих наукових зацікавлень, і традицій київської освіти сімнадцятого століття, що включала вручення таких ювілейних збірок.

Останньою промовицею вечора була дружина д-ра З. Когута, Зоряна Когут, яка подякувала українській громаді Едмонтона за те, що вона уможливила їхній родині таке гостинне і тепле середовище під час двох термінів перебування її чоловіка на посаді директора КІУС-у.

Франк Сисин, Сергій Плохій

НОВІ ВИДАННЯ

У вінок козацької слави



1 листопада 2002 року „Свобода" помістила мою інформацію „В ім'я відродження заповідника „Козацькі могили", в якій повідомлялось про зустріч голови Українсько-американського комітету зі сприяння і захисту меморіялу „Козацькі могили" Вірослава Лобура з автором цих рядків 24 серпня, в День незалежности України, у Львові. Під час тієї зустрічі відбулось обговорення проєкту видання за кошти наших братів-українців в США монографії про велику святиню України – пантеон „Козацькі могили".

З того часу минуло майже півтора року наполегливої праці в архівах Волинської, Рівненської, Тернопільської областей, Національний бібліотеці ім. Василя Стефаника у Львові, приватних збірках і колекціях. Певну інформацію надали і наші волиняки, об'єднані в Інституті дослідів Волині, та товариство „Волинь" у Вініпезі, Канада. Вдалося відшукати рідкісні документи і фотодокументи в фонді „Духовний собор Успенської Почаївської Лаври", в архіві Тернопільської області. Найцінніші знахідки в цьому фонді – листування за 1900–1918 рр. архиєпископа Волинського Антонія (Храповицького) з його вихованцем архимандритом Свято-Успенської Почаївської Лаври, головним промотором будівництва меморіялу „Козацькі могили" під Берестечком Віталієм (Максименком), пізнішим архиєпископом Руської зарубіжної Церкви в США. Опріч листів, які розкривають справжні наміри в будівництві меморіялу „Козацькі могили" в ім'я „великоруської" ідеї „самодержавія, православія, народности", віднайдено таємні звідомлення про мережу чорносотенного „Союзу Руського народу" на Волині, зразки чорносотенної друкованої продукції, якою отруювали свідомість волинян і галичан, інші знахідки. Виявлено також багато документальних та історичних джерел, які стосуються масових прощ на „Козацькі могили" в 1920–30-их роках, які пізніше польська окупаційна влада заборонила. Всі ці виявлені джерела дали можливість по-новому оцінити історію будови меморіялу „Козацькі могили".

20 грудня минулого року у Волинській Духовний семінарії УПЦ КП в Луцьку відбулась презентація колективної праці про Національний пантеон „Козацькі могили", яку поблагословив Луцький і Волинський Митрополит Яків.

Книга має 544 сторінки, складається з передмови, семи розділів, документів та післямови. Її автори – Володимир Рожко, Володимир Пришляк, Павло Лотоцький, Олекса Ошуркевич, Олег Сидор, Олеся Ковальчук, Василь Баран, Віталій Лишній, післямови – голова комітету Вірослав Лобур. В праці поміщено кілька десятків фотодокументів. За видання заплатили голова комітету Вірослав Лобур та частково – члени комітету.

У день презентації заля семінарії була по вінця заповнена викладачами, студентами, священиками, представниками громадських організацій Луцька, були гості зі Львова, Рівного, окрема делеґація – з музею та монастиря „Козацькі могили" під Берестечком.

За інформацією щодо книги можна звертатися на адресу: Володимир Рожко, вул. Щусєва, 4, кв. 33, Луцьк, 43020 Ukraine.

Володимир Рожко

„Обережно: міфи!"



У Києві в 2003 році у Видавництві ім О. Теліги, завдяки заходам Київського Національного університету ім. Т. Шевченка та Дослідної фундації ім. О. Ольжича в США, побачила світ книжка Михайла Лукінюка „Обережно: міфи".

Беручи до уваги святкування урядовими колами України 350-річчя Переяславської Ради, поява праці М. Лукінюка є відповіддю на леґенду про „воз'єднання".

Книгу можна придбати за 25 дол., звертаючись на адресу: Mr. Walter Litynsky, 1223 Spring Ave., Wynantskill, НИ 12198.

М. Герець

Видання УІТ в 2003 році

ОСТРОГ, Рівенської обл. – Українське історичне товариство в 2003 році видало сім книг, які дають можливість читачам в Україні та діяспорі поглибити свої знання з історії України. Серед них – третє доповнене видання збірки праць видатного українського історика Олександра Оглоблина „Гетьман Іван Мазепа та його доба", видане завдяки фінансовій підтримці Тетяни і Ростислава Романишиних. У збірці вміщена одна з найкращих монографій про гетьмана Івана Мазепу, яка розкриває ролю цього видатного політичного та культурного діяча в політичному, економічному та культурному житті України. Також видано збірку праць Олександра Оглоблина „Переяславський договір. 1654", яка містить студії, присвячені цій такій актуальній сьогодні темі. Історії українського козацтва присвячено збірку праць Любомира Романа Винара „Козацька Україна. Вибрані праці" , в якій поміщено монографії про Дмитра Байду-Вишневецького і Андрія Войнаровського, джерельні дослідження про Івоню Русина, Івана Підкову, Северина Наливайка, Максима Кривоноса, Богдана Хмельницького й інші провідні постаті Козацької України.

Книга київської дослідниці Людмили Сакади „Український історик": генеза, тематика, постаті" є першою в новій книжковій серії Українського історичного товариства „Історіографічні студії". В книзі всебічно розкривається історія журналу, висвітлення на його сторінках теоретичних аспектів української історіографії, ролі та місця українських істориків, проблем спеціяльних галузей історичної науки. До 40-річчя журналу „Український історик" спільно з Національним університетом „Острозька академія" було видано й збірку праць його багатолітнього редактора Любомира Винара.

У 2003 році видано дві книги в серії УІТ „Грушевськіяна" – дослідження дрогобицького історика Віталія Тельвака „Теоретико-методологічні підстави історичних поглядів Михайла Грушевського (кінець XIX – початок XX ст.)" та збірку Михайла Грушевського „Наша політика" Тепер готуються чотиритомовий збірник „Українська історична наука на сучасному етапі розвитку" (Матеріяли з II Міжнародного конґресу істориків), „Спогади" Наталії Полонської-Василенко, черговий том „Листування Михайла Грушевського", „Студії держави Богдана Хмельницького" О. Оглоблина й ряд інших видань.

Про умову їх придбання можна дізнатися електронною поштою: ataman@ostroh.uar.net

Алла Атаманенко

Знаки подвижництва д-ра Р. Смика

Наприкінці минулого року в м. Тернополі у видавництві „Джура" вийшла книга „Лежить на серці доля України" – на пошану доктора Романа Смика. Упорядкувала цю ювілейну збірку Заслужений працівник культури України Надія Волинець. У передмові до книги письменник, академік Володимир Качкан пише про джерела духовности цієї людини: „...Так щедро і рясно порядні батьки засіяли у душу свого сина Романа здорові зерна християнських чеснот, так їх скропили з відерця щоденної сімейної педагогіки, що ... те загальнолюдське, гуманістичне, побожне і рухає думками і помислами цього чоловіка вже вісімдесят п'яту щедротну осінь".

Про величезну заслугу д-ра Р. Смика в справі повернення рідній землі імені і творчости Богдана Лепкого захоплено говорить у післяслові до згаданого збірника письменник Роман Лубківський, підкреслюючи, що його „родинна причетність до Лепкого – це та щаслива першооснова, з якої бере початок справа ціложивттєва, глибокопатріотична, посвятна... Феномен „повернення" Богдана Лепкого, за яким стоїть відродженське подвижництво однієї людини, не має аналогів у нашій культурі".

Другим феноментальним досягненням д-ра Р. Смика є більш як 25-річна праця в пошану ісповідника віри Патріярха Йосифа. Разом із своєю самовідданою дружиною Лідією він створив велику і надзвичайно цінну виставку філателістичних і пропам'ятних видань про життя велетня Церкви, в'язня ҐУЛаґу – від першого дня його виходу на волю. Ця унікальна виставка вже об'їхала українські громади Канади, США і Україну. Видання має чотири головні розділи за темами: Лепкіяна, філателія, меценатство, епістолярія. Їх доповнюють цікаві інформації про різні зустрічі спогади, поетично-пісенні присвяти і багато прекрасних кольорових світлин. Художнє оформлення – Ігоря Добрянського.

З особливою цікавістю читається діялог Орисі Антонович з Чикаґо з ювіляром. Вже в першій частині книги читач дізнається про головні моменти біографії, генетичне коріння, життєві авторитети Романа Смика, знайомиться з його поглядами на суспільні процеси.

Д-р Р. Смик зумів до своєї Лепкіяни залучити таких авторитетних авторів, як (нині покійний) Федір Погребенник, його син д-р Володимир Погребенник з Києва, Микола Сивіцький з Польщі, львів'яни Микола Ільницький, Роман Лубківський, Роман Коритко, академік В. Качкан з Івано-Франківська. На сторінках книги є їхні статті.

Чільне місце у книзі відведено спілкуванню з Патріярхом Йосифом, представниками духовенства, а також зустрічам з Іваном Дзюбою, Павлом Мовчаном та іншими письменниками у Києві, відомими митцями, науковцями, краєзнавцями з різних міст і сіл України.

Цінними у збірнику є виступи і статті самого д-ра Р. Смика. Як автор оригінальних книг про Блаженнішого Патріярха Йосифа та чотирьох книг документів під назвою „Повернення Україні Богдана Лепкого" д-р Р. Смик проявив себе майстром хронології, архівістом. Кореспондент Національної АНУ професор Микола Ільницький засвідчив унікальність жанру вих видань, „що не мають прецендентів у книговидавництві".

Святослава Ґой-Стром

У світлу пам'ять Мирона Руснака

В Рочестері, Н. Й., 14 серпня 2003 року перестало битися серце щирого патріота нашої громади Мирона Руснака. Він народився в 1916 році в Чернівцях. В роки Другої світової війни працював у Львові, в Українському Центральному Комітеті, у відділі молоді, та був зв'язковим до Української Служби Батьківщині „Бавдінст". В 1995 році видавництво Івано-Франківської обласної організації Товариства „Меморіял" видало книжку Мирона Руснака „Спомини з Української Служби Батьківщині". Юрій Манюх, відповідальний за випуск цих споминів, пише: „Мирон Руснак зумів у гіркий для України час зробити дуже багато для того, щоб наші молоді хлопці не поневірялися на чужині, а працювали для рідної землі. І коли прийшов час боронити її в лавах УПА, ті, кого вишколив у Львові сотник Мирон Руснак, вже твердо тримали в руках зброю. Організація і проведення підстаршинського вишколу, участь в організації та контроля за діяльністю Української служби Батьківщині показали нам М. Руснака як палкого патріота і разом з тим умілого організатора, здатного без галасу робити велику справу".

В 194? році М. Руснак одружився з Іриною Ганушевською. Воєнні події занесли молоде подружжя до Німеччини, де він закінчив вищі студії, початі в Букарешті, Румунія, дипломом магістра державних наук. Жили вони в переселенчому таборі Регенсбурґу, де померла їх єдина дитина.

Мирон Руснак працював в управі табору як референт праці і, знаючи англійську мову, був перекладачем. У 1949 році Мирон і Ірина Руснаки переїхали до Мюнхену, де Мирон працював референтом в міжнародній організації втікачів. У 1951 році Руснаки переїхали до Рочестеру, де відразу Мирон Руснак включився в громадську працю української спільноти. Як член Української Католицької Церкви св. Йосафата збирав спогади перших поселенців і писав „Історичний нарис парафії св. Йосафата", який випущено друком з нагоди 50-ліття та 75-ліття парафії. З перших років проживання в Рочестері був заступником голови УККА, вів радіопрограму.

По довголітній праці як предсідник Братства св. Йосафата – 217-го Відділу УНСоюзу отримав грамоту почесного предсідника. Був членом СКВУ–СКУ, УКРади, Товариства сеньйорів УНСоюзу, Осередку української спадщини „Мозаїка" в Рочестері. У 1989 році був обраний головою Комітету розбудови Українського музею в Ню-Йорку, Відділ у Рочестері, який відтоді зібрав понад чверть мільйона долярів на Будівельний фонд музею.

В американській громаді двічі був головою Космополітального клюбу і член Клюбу колишніх працівників Суспільної опіки повіту Монро.

Улюбленою розвагою його життя була клясична музика. Була у нього чи не найбільша між українцями Рочестеру збірка записів клясичної музики – понад 1,600 плит, які він передав до Університету в Талагасі, Фльорида, щоб молодь пізнавала красу клясики. Мирон і Ірина Руснаки були щедрими жертводавцями на Фонд катедр українознавства у Гарвардському університеті та Українських студій у Колюмбійському університеті, Видавництво „Смолоскип", Могилянську Академію в Києві, Український католицький університет у Львові та Український музей у Ню-Йорку.

Українська громада Рочестеру відпровадила св. п. Мирона Руснака на вічний спочинок і зібрала замість квітів щедрі датки на Український музей у Ню-Йорку.

Вічна йому пам'ять!

Роман Куціль,
голова Об'єднання українсько-американських організацій Рочестеру

Помер Ігор Бульба

Ігор Бульба, активний член української громади в Австіні, Тексас, помер 8 лютого 2004 у Бафало, Н.Й., в оточенні своєї родини. Він народився в 1928 році, в місті Рівне на Волині, в родині з глибокими коріннями в українському минулому.

Я зустрівся вперше з Ігором Бульбою в Німеччині в 1948 році на початках нашого студентського життя. В той час Ігор студіював у Вищій технічній школі і був активним членом громади українських студентів міста. Я пригадую його як людину з надзвичайно розвинутим почуттям гумору, який був великою підпорою для нашого гуртка товаришів в тяжких обставинах життя в повоєнній Німеччині.

Ігор Бульба еміґрував до США в 1950 році. Кілька місяців після його приїзду до Філядельфії він був мобілізований в армію США і спрямований до того самого міста в Німеччині, з якого він еміґрував. Після скінчення військової служби Ігор Бульба закінчив студії як інженер-електрик в „Ню-Йорк Стейт Юніверситі в Бафало.

Після закінчення вищої освіти і початку праці в електричній індустрії його професійна і військова кар'єри були близько пов'язані. Він брав активну участь в корейській і в'єтнамській війнах.

З перших днів української незалежности на початках 1990-их років, Ігор Бульба взяв участь у відбудові економічної руїни, якою була тоді Україна. Як представник групи американських підприємців він організував і устаткував фабрику для продукції електронних частин комп'ютерів. За рік часу це підприємство було в повній продукції і почало приносити доходи. Пізніше це успішне і доходове підприємство перебрали місцеві оліґархи.

Джерела родини Бульби йдуть глибоко в минувщину України. Записки родинного ім'я Бульби як реєстрових козаків на Волині, були знайдені в історичних записах польсько-литовського періоду української історії. Згідно з родинною історією Микола Гоголь



був гостем прапрадіда Ігора Бульби в місті Кременець, в 1830-их роках, роблячи наукові досліди в Кременецькій бібліотеці, яка в той час мала велику збірку історичних документів з періоду польсько-козацьких воєн. Історичні матеріяли цієї бібліотеки та спогади Неофіра Бульби, прапрадіда Ігора Бульби, були підставою історичної повісті „Тарас Бульба", яку Микола Гоголь опублікував в 1835 році.

Останні 28 років свого життя Ігор Бульба перебував зі своєю родиною в Тексасі і був активним членом української громади в метрополії Австіну. Протягом останніх років свого життя він передав багато родинних документів і записок, свої військові уніформи та відзнаки, інші предмети історичної вартости до міського музею в Рівному. Він також подарував значну кількість предметів українського мистецького виробництва до музею мистецтва в Сан Антоніо.

З родини Ігора Бульби залишились його дружина Ева, троє синів – Павло-Константин, Іван-Франк, Марко-Іван, і донька Ада-Марія з родинами та вісім внуків.

Ігор Лисий

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ДЖІН КОЧАН член 288 Відд. Т-ва св. Дми-трія в Бетлегем. Померла 13 листопада 2003 р. на 77-му році життя. Нар. в 1926 р. в Бетлагем, Па. Членом УНС стала в 1935 р. Залишила у глибокому смутку чоловіка Павла. Похорон відбувся на цвинтарі св. Йосафата в Гелентавн, Па.

Вічна Їй пам'ять!

Секретар

....

ПЕТРО ТУЧАПЕЦЬ член 385 Відд. УНС Т-ва „Запорозька Січ". Помер 25 жовтня 2003 р. на 83-му році життя. Нар. в 1920 р. в с. За-вадів, Львівська область, Україна. Членом УНС став в 1968 р. Залишив у глибокому смутку дружину Мирославу, дочку Анну з родиною, внука, брата і дальшу родину в Канаді і Україні. Похорон відбувся 29 жо-втня 2003 р. на цвинтарі св. Марії в Мі-неаполісі.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

....

ВОЛОДИМИР КОВАЛІВ член 21 Відд. УНС. Помер 14 листопада 2003 р. на 93-му році життя. Нар. в 1910 р. в Києві, Україна. Чле-ном УНС став в 1947 р. Залишив у глибо-кому смутку синів Річарда і Володимира.
Похорон відбувся 19 листопада 2003 р. на Calvary Cemetery в Johnson City, NY.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

....

СОФІЯ ҐРОХ член 461 Відд. УНС, Т-ва ім. Івана Мазепи у Welland. Померла 13 листопада 2003 р. на 86-му році життя. Нар. в 1918 р. в Хоросткові, Тернопільська обл., Україна. Членом УНС стала в 1964 р. Залишила у глибокому смутку сина Мирона з дружиною, двох внуків і двох правнуків. Похорон відбувся 15 листопада 2003 р. на Holy Cross Cemetery в Welland ON Canada.

Вічна Її пам'ять!

Секретар

....

ІВАН КРАВЗ член 131 Відд. УНС в Чикаґо, Іл. Помер 31 серпня 2003 р. на 88-му році життя. Нар. в 1915 р. в Польщі. Членом УНС став в 1964 р. Залишив у глибокому смутку дружину Марію, дітей Мері, Джоан, Лінду і сина Томаса, сім внуків. Похорон відбувся 3 вересня 2003 р. на цвинтарі св. Миколая в Чикаґо.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

....

СТЕФАН СЕРЕДНЕСЬКИЙ член 274 Відд. Т-ва свв. Петра і Павла в Янґставні, Огайо. Помер 17 жовтня 2003 р. на 86-му році життя. Нар. в 1917 р. в Янґставні. Залишив у глибокому смутку синів Стефана і Сема. Похорон відбувся 20 жовтня 2003 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Янґставні, Огайо.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

....

ПЕТРО БАЗАРНІК член 283 Відд. УНС Т-ва „Запорозька Січ" в Аубурн Н.Й. Помер 23 жовтня 2003 р. на 88-му році життя. Нар. в 1915 р. в Україні. Членом УНС став в 1969 р. Залишив у глибокому смутку брата Теодо-ра, доньок Любу і Ольгу, сина Володими-ра з родинами та сім внуків. Похорон від-бувся 27 жовтня 2003 р. на цвинтарі св. Йосифа у Флемінґ.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

....

ІВАН БАРНА член 288 Відд. УНС Т-ва св. Димитрія в Бетлегем, Па. Помер 16 грудня 2003 р. на 84-му році життя. Нар. в 1919 р. в Бетлегем. Членом УНС став в 1939 р. За-лишив у глибокому смутку дружину Реґі-ну та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 20 грудня 2003 р. на Holy Savior Cemetery, Betlehem, PA.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

....

ВАСИЛЬ МАКУХ член 13 Відд. УНС Т-ва св. Миколая у Вотервліт. Помер 18 грудня 2003 р. на 83-му році життя. Нар. в 1920 р. в Україні. Членом УНС став в 1961 р. Залишив у глибокому смутку дружину Джін, синів Василя і Роберта, дочку Кімберлі та ближчу і дальшу родину. Похорон відбув-ся 22 грудня 2003 р. на цвинтарі св. Мико-лая в Colonie, N. Y.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

....

ЯРОСЛАВ СЕНЧИШАК член 230 Відд. УНС Т-ва св. Івана в Янґставн, Огайо. Помер 5 грудня 2003 р. на 88-му році життя. Нар. в 1915 р. в Старому Самборі, Україна. Членом УНС став в 1951 р. Залишив у глибокому смутку дружину Анастазію з родиною. Похорон відбувся 8 грудня 2003 р. на Ressurrection Cemetery в Янґставн, Огайо.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

....

МИХАЙЛО БРЕҐА член 16 Відд. УНС Т-ва „Просвіта" в Спрінґ Валей, Н.Й. Помер 14 лютого 2002 р. на 84-му році життя. Нар. в 1918 р. в Ню-Йорку, Н.Й. Членом УНС став в 1936 р. Залишив у глибокому смутку дружину Бетті. Похорон відбувся 20 люто-го 2002 р. на Westminster Memorial Park в Westminster, CA.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

....

ПЕТРО ГУДАК член 16 Відд. УНС Т-ва „Просвіта" в Спрінґ Валей, Н, Й. Помер 26 серпня 2003 р. на 92-му році життя. Нар. в 1911 р. в селі Карликів, пов. Сянок, Укра-їна. Членом УНС став в 1956 р. Залишив у глибокому дружину Анастазію, дочку Те-ресу і внуків з родинами. Похорон відбув-ся 29 серпня 2003 р. на цвинтарі св. Духа в Гемптонбурґу, Н.Й.



ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ВЕТЕРИНАРНИХ ЛІКАРІВ В АМЕРИЦІ

Ділимося сумною вісткою, що 7 лютого 2004 р. відійшов у вічність на 88-му році життя наш найдорожчий ТОВАРИШ

бл. п.

д-р ЯРОСЛАВ ОСТАПЮК

нар. 4 квітня 1916 р. у Тернополі, Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 10 і 11 лютого в Гартфорді, Кон., США

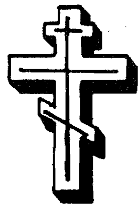
Залишені у смутку: ДРУЖИНА ІРЕНА, донька і син та племінники в Україні і Америці.

Вічна Йому пам'ять!

У СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ
друга юних літ,
славного мистця
ЛЮБОСЛАВА ГУЦАЛЮКА

жертвую 100 дол. на Український музей в Ню-Йорку.

ЛІДІЯ ФІЦАЛОВИЧ



Зі смутком повідомляємо, що в п'ятницю, 20 лютого 2004 р. помер наш найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІДУСЬ і БРАТ

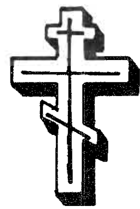
бл. п.
ЗІНОВІЙ ТУРКАЛО

нар. 28 липня 1921 р. в Києві.

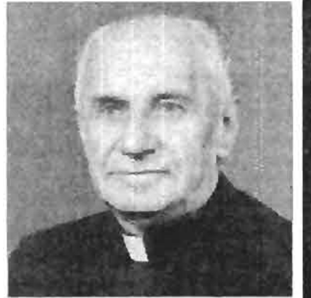
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в середу, 25 лютого 2004 р. в українській православній церкві св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж. Тіло Покійного поховане на церковному цвинтарі.

У смутку залишені:
дружина – ЛЮДМИЛА
сини – ОЛЕГ
– КОНСТАНТИН з дружиною ҐЕЙЛ і дітьми ТЕЙЛОР, ТИМОФІЄМ і КАТЕРИНОЮ
донька – ОЛЕНА
брат – ЯРОСЛАВ з дружиною ЛАДОЮ і дітьми МАРКОМ з родиною і ТАСЕЮ
та ближча і дальша родина в Америці і Україні.

Вічна Йому пам'ять!



Ділимося сумною вісткою з українською громадою, що 22 січня 2004 р. відійшов у вічність на 96-му році життя в Саванні, Джорджія, США. наш дорогий МУЖ, ДЯДЬКО, ДУШПАСТИР і НАУКОВЕЦЬ



бл. п.
о. митрат, проф., д-р
ЮРІЙ ШУМОВСЬКИЙ

Уродженець села Мирогощі коло Дубна на Волині, Покійний виконував обов'язки священика, законовчителя і церковного адміністратора понад 60 років. Рівночасно був визначним науковцем-археологом, засновником музеїв у Дубні та Рівному в передвоєнній Польщі.

Після війни служив короткий час військовим капеляном Французької армії. Опісля як працівник Інституту людської палеонтології в Парижі служив у 1950-их роках археологом і директором інституту у Французькій екваторіяльній Африці протягом семи років.

Автор численних праць з ділянки археології, а також популярної книжки „Під гарячим сонцем Африки". Активний учасник світових конгресів археологів. В США стає дійсним членом НТШ і УВАН, а також кореспондентом газети „Свобода" при Об'єднаних Націях.

Професор університетів Фордгам і Лонг Айленд у Ню-Йорку. Почесний громадянин міста Дубна. Хоч на пенсії майже 20 років, Покійний тримав жвавий контакт з музеями і церковним життям України.

В смутку залишаються:
дружина – ЛІДІЯ з ЯНКОВСЬКИХ з родиною в Україні
племінниця – ІРИНА ГОШОВСЬКА з ШУМОВСЬКИХ з дітьми і внучкою
племінник – ТЕОДОР ШУМОВСЬКИЙ з дружиною ОЛЕНОЮ, дітьми і внуками
родина покійної Аріядни Стебельської з Шумовських.

Вічна Йому пам'ять!

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ ПОКІЙНОГО

бл. п.
ВОЛОДИМИРА МИСЬКОВА

була відправлена
ПОМИНАЛЬНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ
у церкві св. Покрови в Бронксі.

Дуже дякуємо приятелям, що замовили Святі Літургії.

За душу Покійного на св. Літургії, зложили:
Assalone, Brusco, Bernandini, O'Conner, Razza, Sceppaquercia, Sickler, Campiglia, O. & M. Sochan, Х. Вальчук, Васильців, Гайда, Гошовський, Сінковська, Ганкевич, Поручинські, Пінага, Курис, Василишин, Кулинич, Вітюк, Рудницька, Винник, Гіль, Negersmith, Криса, Глушевські, Борковська, Іванчишин, д-р Цегельський, Чорнодольська.

Щира подяка за чудові квіти:
д-р О.і Л. Сохан, Ch. & G. Wilson, Ю. Козак, родина Масних, Palmieri, Davis, Dr Cano, Negersmith, Крайова управа Дивізійників, Станиця Н.Й.

Пожертви Броди – Лев. опіка могилами Дивізійників:
Д. і І. Залуцькі, Р. і А. Гадзевичі, О. і Р. Винники, Н. і Т. Сохан, М. Данилюк, В. і О. Винники, Л. і А. Закревські, Н. і І. Раковські, Михайлів, І. і К. Григоровичі, О. Гаєцька, Управа Надорного Дому, Миськів.

Разом 1,100 дол.

Пожертви на „Вісті Комбатанта":
А. і В. Трембіцькі, О. Гаєцька, М. Данилюк, Х. і Ю. Ференцевичі, К. Бабак, П. Буняк, О. і Р. Кобрин, І. і О. Голинські, родина Миськів.

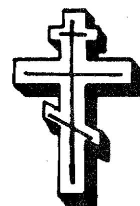
Разом на „Вісті Комбатанта" 400 дол.

Пожертви на Собор у Києві:
д-р Л. і д-р А. Баранецькі, С. і Б. Комарницькі, Я. і д-р В. Трембіцькі, Армен Аджаміян, родина Комарницьких – Торонто, Р. Комарницький, д-р Я. Моцюк, Н. і І. Раковські, М. і Я. Кіцюки, Л. Крумшин, І. і В. Іванчишини, М. і В. Уздейчуки, Bettls Co., Миськів.

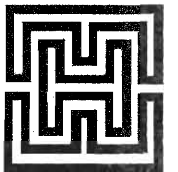
Разом на Собор у Києві: 1,500 дол.

Ще раз щире спасибі за молитви, співчуття, квіти та пожертви.

З глибокою пошаною дружина ОКСАНА
сини і доні з родинами



НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ.



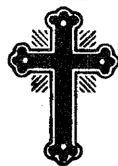
Повідомляємо членів та громаду, що 22 січня 2004 р. відійшов у засвіти

бл. п.
о. д-р ЮРІЙ ШУМОВСЬКИЙ

довголітній і дійсний член НТШ
професор-археолог

Рідним висловлюємо найщиріші співчуття.

УПРАВА НТШ в АМЕРИЦІ



Ділимося сумною вісткою, що 5 лютого 2004 р. відійшов у вічність на 82-му році життя наш дорогий БАТЬКО, ДІДУСЬ, БРАТ

бл. п.
інж. ЮРІЙ МИРОСЛАВ БАРАНИК

нар. в Кобиловолоках, на Поділлі.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 7 лютого в церкві св. Йосафата у Воррен, Миш., а відтак похорон на цвинтарі Вознесіння.

Залишені в глибокому смутку:
донька – ІРИНА з мужем ЗЕНКОМ
сини – АНДРІЙ з дружиною МАРУСЕЮ
– АДРІЯН з дружиною ДЖОАН
внуки – ХРИСТІЯН, СТЕФАН, ЛІДА, НІНА, ПАВЛИНА, ГРИГОРІЙ і МАРКІЯН
брат – РОМАН з родиною
ближча і дальша родина в Америці, Канаді та Україні.

Вічна Йому пам'ять!

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*



ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ ЧИ КУПИТИ ХАТУ?

Зверніться до

ВАСИЛЯ КАВАЦЮКА

(908) 790-9240
або
(908) 265-7618
Exit Realty

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ

Найбільший вибір українських книжок.
Замовляйте каталог:

1-866-422-4255

www.ukrainianbookstore.com

ОРКЕСТРА „ЛУНА“

Музика на весілля, забави, фестивалі.
Святкування роковин.
ОЛЕСЬ КУЗИШИН
Тел./Факс: (732) 636-5406
e-mail:dumamuse@aol.com

ФІРМА ЄВШАН

пропонує касети, компакт диски, відео, шкільні книжки, комп'ютерні програми, писанки та різні подарунки.
Замовляйте новий каталог на 2003 рік!
Тел.: 1-800-265-9858



COMPLETE MORTGAGE SERVICE



Бизнесові, комерційні і персональні позички

ПРОМІНЬ СВІТЛА в моргеджових лабіринтах

Ми допоможемо Вам знайти ПРАВИЛЬНУ ДОРОГУ!
1.85% – незмінна позичка на 30 років
4.875% – незмінна позичка на 15 років
100% – фінансування без перевірки приходів
Поганий кредит, брак кредиту – це не перешкода!

КУПОН $395 – знижка від аплікаційної оплати!

Мінімальні розходи згідно з розрахунком

www.whymortgage.com
Тел. (215) 396-7277
1-866-896-7277 – (Toll free)



Fregata TRAVEL SERVICE, INC.

250 West 57th St.#1211 Phone: (212) 541-5707
New York, NY 10107 Fax: (212) 262-3220

ECONOMY AIRFARES

Львів/Одеса
567 дол.+tax (round trip)
385 дол.+tax (one way)
Київ
399 дол.+tax (round trip)
325 дол.+tax (one way)
Restrictions Apply



ОКСАНА ТРИТЯК
Професійний продавець забезпечення УНС
OKSANA TRYTJAK
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.

2200 Route 10, P.O. Box 280 Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3071) • Fax: (973) 292-0900
e-mail: OKRYS@YAHOO.COM



СТЕФАН ВЕЛЬГАШ
Професійний продавець забезпечення УНС
STEPHAN J. WELHASCH
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.

548 Snyder Ave., Berkeley Heights, NJ 07922
Toll Free: 1-800-253-9862/3036, Fax: 973-292-0900
E-mail: swelhasch@unamember.com



LAW OFFICES OF
ZENON B. MASNYJ, ESQ.
Від 1983

- Серйозні персональні пошкодження
- Купно, продаж нерухомостей (Real Estate and coop-closings)
- Репрезентування комерційної діяльности
- Securities arbitration
- Розводи
- Заповіти-офіціяльні завірення

157 SECOND AVENUE
NEW YORK, NY 10003
(212) 477-3002
(Тільки за попереднім домовленням)

УКРАЇНСЬКИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЦЕНТР
PALLADA International
ВСІ ВИДИ ІМІГРАЦІЙНИХ СПРАВ
98 Second Avenue, 2nd Floor, New York, NY 10003
Tel.: (212) 387-8683 • Fax: (212) 228-3029

ARKA COMPANY

Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відео-касети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.
26 First Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 473-3550

Фірма „КАРПАТИ“
Licence № 113486759

Виконує малі і великі роботи. Переробляє хати, лазнички, направляє дахи, виконує цементні праці, а також малює назовні і всередині (handyman) сантехнічні і електричні роботи – **Василь Чолак**
Тел.: (718) 937-1021
Beeper: (917) 935-0280

16.9 ¢/min CALL УКРАЇНА

Great domestic rates.
Great rates to the rest of the world - any day, any time, direct dial.
We also offer prepaid Phone Cards: calls to Ukraine from 7.8 ¢/min.
1-800-449-0445
LDPOST
WWW.LDPOST.COM

Рідним в краю помагати, чи по світу подорожувати - тільки з фірмою КАРПАТИ!





протягом 2-7 днів
Доставляємо до рук адресата в Україну, країни СНД та Східної Європи американські доляри

ПЕРЕСИЛКУ ПАЧОК
ДОСТАВУ ХАРЧОВИХ ПАЧОК З КАТАЛОГУ
доставу тракторів, автомобілів, побутової техніки та електроніки

На всі замовлення Ви отримаєте поквітовання від Ваших близьких

Телефонуйте до нас, щоб оформити замовлення та за детальнішою інформацією

Добре знана у Канаді
Та в Америці відома
Фірма наша вже віддавна
Служить людям чесно й справно
Щирий сервіс, низькі ціни!
Хто ще краще про Вас дбає?



121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario, Canada M6S 2Y4
Tel. (416) 761-9105
1-800-265-7189
Fax (416) 761-1662
e-mail: nsemczys@aol.com





НА ВСІ АВІАЛІНІЇ СВІТУ!

Запрошення до Канади та США

Візи до України, Польщі та Росії

Медичне забезпечення для відвідувачів у Канаді

ВІДПОЧИНОК на відомих курортах